

Η ΒΥΤΕΡΝΗ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Μ Ε

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΣ.

Φυλλάδ. 28.

Τόμος Β.

Εκδίδεται δις τοῦ μηνός.

Ἐν Ἀθήναις τῆν 15 Ὀκτωβρίου 1848.

BOMBAH.

Τὸ κατὰ τὰς Ἰνδίας ἐκτεταμένον κράτος τῶν Ἀγγλων ὑπῆρχε, περὶ τὰς ἀρχὰς ἀκόμη τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, ἐκ τῶν ἰσχυροτέρων τοῦ κόσμου, γνωστῶν ὑπὸ τὸ ὄνομα αὐτοκρατορίας τοῦ μεγάλου Μογόλου. Ἐπὶ τῆς μακρᾶς ἀναρχίας, τῆς συμβάσεως μετὰ τὴν εἰσβολὴν τοῦ Ναδὴρ-Σάχ, οἱ Σουβάβ καὶ οἱ Ναθὰβ ἐκπρόχθησαν ἀνεξάρτητοι εἰς τὰς ἐπαρχίας των· πολλοὶ δὲ ἀνδρεία ἔθνη, ἐξελθόντα ἀπὸ τὰ ὄρη των, ἐπέπεσαν εἰς τοὺς πλησιοχώρους τόπους, καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς Καθούλ καὶ τῆς Μαϊσούρ, οἱ Σεικοὶ, οἱ Μαχαράται, οἱ Νιτζάμ, καὶ οἱ Ἀγγλοὶ ἀντεπονήθησαν τὴν πλουσίαν κληρονομίαν τοῦ Αἰζάμ καὶ τοῦ Ἀβραγγίζεπ. Ἡ προσωπικὴ ἀνδρεία διοικητοῦ τινος τῆς Ἀγγλικῆς Ἐταιρείας, ἡ ἐπιτήδειος πολιτικὴ τινὸς ἄλλου, ἡ σύνεσις καὶ ἡ εὐκρίνεια τρίτου τινός, βοηθηθεῖσαι καὶ ἀπὸ πολλὰς ἄλλας εὐτυχεῖς περιστάσεις, ἀνέδειξαν ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν τοὺς Ἀγγλοὺς κυρίους ὅλης σχεδὸν τῆς Ἰνδικῆς, καὶ ἐπαρουσίασαν παράδειγμα πάντη καινοφανές εἰς τοῦ κόσμου τὰ χρονικά, καθ' ὃ, ἐλάχιστος ἀριθμὸς Εὐρωπαϊῶν ὑπομισθίων ἐμπορικῆς τινος ἑταιρείας, κατακτήσας μίαν τῶν πλουσιωτέρων ἐπικρατειῶν τῆς γῆς, διοικεῖ εἰρηνικῶς

καὶ ἀταράχως ὑπὲρ τὰ ἑκατὸν εἰκοσὶν ἑκατομμύρια Ἀσιατῶν.

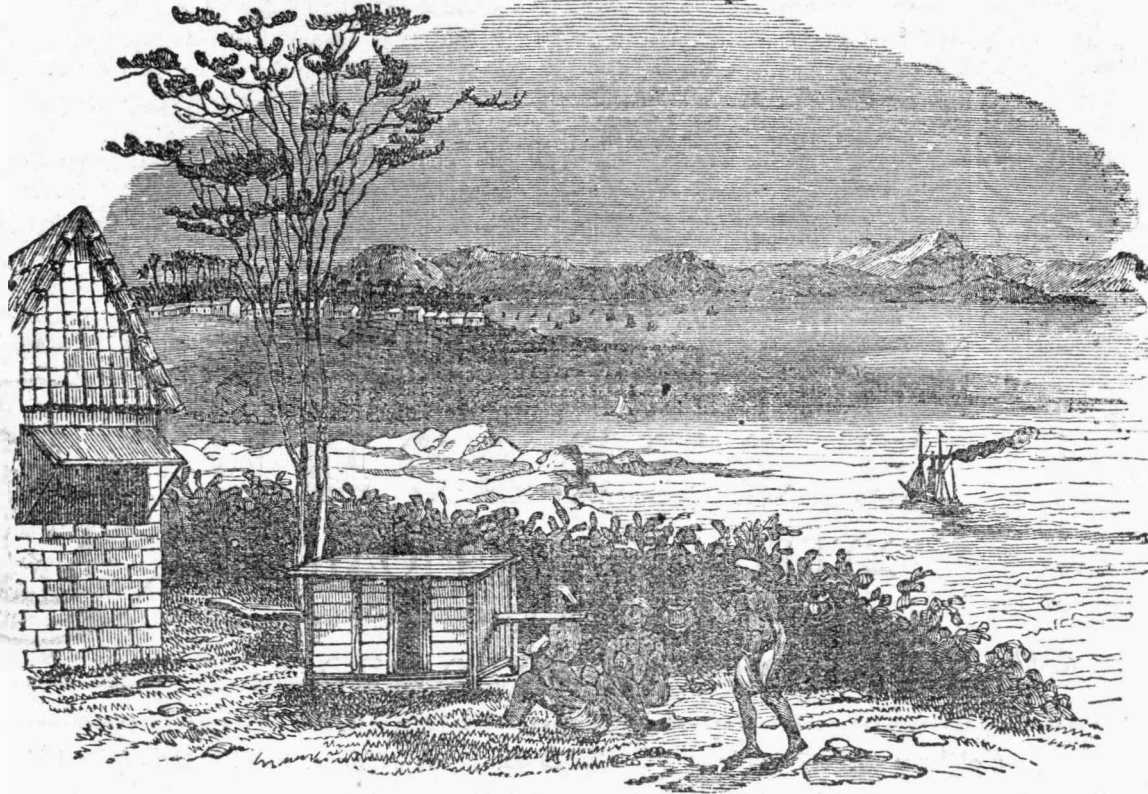
Τὸ κατὰ τὰς Ἰνδίας Ἀγγλικὸν Κράτος διαίρεται εἰς ἑξὼς μέρη· εἰς τὰς ἀμέσους τῆς Μεγάλης Βρετανίας ἐπαρχίας, καὶ τὰς τῆς Ἐταιρείας τῶν Ανατολικῶν Ἰνδιῶν, αἵτινες καὶ αὐτὰ ὑποδιαιροῦνται εἰς ἀμέσους καὶ ἐμμέσους. Αἱ ἔμμεσοι μοναχὶ ἀποτελοῦσι Κράτος συγκαταριθμούμενον μετὰ τῶν πλουσιωτάτων καὶ ἰσχυροτάτων τῆς οἰκουμένης, τὸ ἴδιον συγκροτεῖται ὑπὸ τὰς ὠραιοτέρας ἐπαρχίας τῆς πάλαι Μογολικῆς αὐτοκρατορίας, διοικουμένης ὑπὸ ὑπαλλήλων διοριζομένων ἀπὸ τὴν Ἐταιρείαν· διαίρουνται δὲ εἰς τρεῖς μεγάλας διοικήσεις, τὴν τῆς Καλκούτας, τῆς Μαδράς καὶ τῆς Βομβάης. Ἐκάστη τῶν διοικήσεων τούτων ὑποδιαιρεῖται εἰς νομοὺς, καὶ οἱ νομοὶ εἰς περιφέρειαν. Ὑπάρχουσι νομοὶ μὴ περιέχοντες ἐπαρχίας ἐκ τῶν κυρίως ἀμέσων, ἀλλὰ συγκεντρωμέναι ἐξ ὀλοκλήρου ἀπὸ πολλὰς ἐμμέσους ἡγεμονίας, τῶν ὁποίων οἱ ἡγεμόνες ἔραττας ἔχουσιν ἐξουσίαν τοσούτον περιορισμένην, ὥστε πρέπει νὰ θεωρῶνται μᾶλλον ὡς μεγάλοι ἰδιοκτῆται παρά ὡς ἡγεμόνες ὑποτελεῖς.

Αἱ ἔμμεσοι ἐπαρχίαι διοικῶνται ἀπὸ τοῦς ἡγεμόνων των, ἐξ ὧν οἱ πλείονες εἶναι ὑποτελεῖς καὶ σύμμαχοι τῆς Ἐταιρείας. Τὰ Βρετανικὰ στρατεύματα

ματα κατέχουσι τὰ φρούριά των. Ἐνιοὶ τῶν ἡγεμόνων τούτων ἐξουσιάζουσι χώρας τόσον ἐκτεταμένας καὶ πολυανθρώπους ὅσον εὐρωπαϊκὰί τινες δυνάμεις δευτέρας τάξεως.

Εἰς τὴν διοίκησιν τῆς Βομβάης περιλαμβάνεται ἡ πόλις Βομβάη, κειμένη ἐπὶ τῆς ὁμωνύμου μικρᾶς

εἰμῆ εἰς μόνην τὴν Καλκούταν, καὶ πάλιν ὡς πρὸς τὴν ἀκτοπλοῖαν καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν εἰς τὸν λιμένα τῆς ἀνηκόντων πλοίων, ὑπερβαίνει τὴν πόλιν ἐκείνην. Τὰς σημαντικωτέρας ἐμπορικὰς ἐπιχειρήσεις ἐνεργοῦσιν οἱ Πάρσιοι, οἱ Γέβροι καὶ μετ' αὐτοὺς οἱ Ἀρμένιοι. Εἰς τὴν Βομβάην ὑπάρχει φιλολογικὴ ἐται-

Ἡ Βομβάη.

νήσου. Ἡ μεγάλη αὕτη πόλις εἶναι μητρόπολις τῆς δυτικῆς Ἰνδίας, καθέδρα ναυτικοῦ διευθυντηρίου καὶ προσιπίζεται ἀπὸ εὐρύχωρον ἀκρόπολιν. Εἶναι ἐν γένει καλῶς ὠικοδομημένη. Μεταξὺ τῶν σημαντικωτέρων τῆς οἰκοδομῶν ἀξίαι σημειώσεως εἶναι ἡ Ἀγγλικανικὴ ἐκκλησία, τὸ παλάτιον τοῦ διοικητοῦ, ἡ ἀγορὰ, οἱ στρατώνες, αἱ δεξαμεναὶ καὶ ὁ νηὺ-σταθμὸς. Πρὸς τούτοις δὲν πρέπει νὰ παρασιωπησῶμεν τὸν μεγαλοπρεπέστατον ναὸν τῶν Γέβρων, ὅστις ἐγκαινιάσθη ἐνώπιον πλῆθους Παρσίων, συνελθόντων ἀπὸ ὅλα τῆς Ἰνδίας τὰ μέρη. Εἶναι δὲ κομψότατον κτίριον σχήματος τετραγώνου, διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ ὁποίου ἐδαπανήθησαν δύο καὶ ἡμισυ ἑκατομμύρια δραχμῶν.

Ἀπὸ τινων ἐτῶν οἱ Ἄγγλοι ἐσύστησαν εἰς Βομβάην μεγάλα καὶ εὐρύχωρα νεώρια· κατεσκευάσαν ὠραυτάτα δίκροτα καὶ ἀξιολόγους φρεγάδας, καθὼς καὶ μέγιστον ἀριθμὸν ἐμπορικῶν πλοίων. Παρατηρητέον δὲ ὅτι ὁ λιμὴν τῆς πόλεως ταύτης εἶναι ὁ ἀσφαλέστερος ὄλων τῶν λιμένων τῆς δυτικῆς παραλίας τῆς Ἰνδίας. Ἡ Βομβάη κατέστη ἡ γενικὴ ἀποθήκη τῶν ἐμπορευμάτων τῆς Ἰνδίας, τοῦ Ἰνδικοῦ ἀρχιπελάγους, τῆς Περσίας, τῆς Ἀραβίας καὶ τῆς Ἀβυσινίας. Ὡς πρὸς τὴν ἔκτασιν τοῦ ἐμπορίου δὲν ὑποχωρεῖ

ρεῖα κατὰ τὸ εἶδος τῆς ἐν Καλκούτῃ καὶ Μαδράς, καὶ πρὸ τινων ἐτῶν ἐσύστηθη καὶ ἄλλη τις ἐταιρεία τῆς γεωργίας καὶ τῆς κηπουρίας. Τρεῖς ἐφημερίδες Ἀγγλικαὶ καὶ μία Ἰνδικὴ ἐξεδίδοντο εἰς τὴν πόλιν ταύτην τὸ 1842. Ὁ πληθυσμὸς τῆς ὑπερβαίνει τὰς 200,000 κατοίκων, ἐκτὸς τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ τῶν ξένων, οἵτινες ἀπέρχονται ἐκεῖ προσωρινῶς δι' ὑποθέσεις.

Ο ΦΛΑΜΙΝΙΟΣ ΘΒΕΛΙΣΚΟΣ.

Οὐδενὸς ἔθους ἡ ὀρχιότης παρίσταται καταπληκτικωτέρα, καὶ δικαιότερον τὴν περιέργειαν διεγείρουσα, ἀπὸ τὴν τῆς Αἰγύπτου. Χίλια ἔτη πρὸ τοῦ καιροῦ ὅταν αἱ ἀμυδρότεροι καὶ σχεδὸν μυθικαὶ παραδόσεις περὶ Ἑλλάδος ἀναφαίνονται εἰς τὴν ἱστορίαν, οἱ Αἰγύπτιοι ἀποδείκνυνται ἀναμφισβητήτως ἔχοντες κανονικὸν ὄργανισμὸν, κανονικὴν κυβέρνησιν, τέχνας, ἐπιστήμας καὶ φιλολογίαν· καὶ ὡς κρύπτεται εἰς ἀβάθους ἐρήμους ἡ πηγὴ τοῦ Νεῖλου, τῆς ἐπιγείου προνοίας αὐτῶν, οὕτως ὑπεκφεύγει πᾶσαν ἐρευναν, εἰς ἀνεξιχνίαστα σκότη ἐνειλημένη ἡ ἀρχὴ τοῦ πολιτισμοῦ των, ἐξ οὗ λέγεται ἀπορρέουσας ἅπας ὁ

τοῦ ἀρχαίου κόσμου, καὶ αὐτὸς ἀκόμη ὁ πολύκροτος καὶ θαυμασιὸς τῆς Ἑλλάδος.

Εὐκατανόητος λοιπὸν εἶναι ἡ σπουδὴ τῶν σοφῶν πρὸς ἐξιχνίασιν τοῦ βαθέος αὐτοῦ μυστηρίου, καὶ φυσικὴ ἢ ἐπιμέλεια, μετ' ἧς μελετῶσι τὰ ἐξαισία τοῦ τόπου ἐκείνου μνημεῖα, ἐφ' ὧν τεσσαράκοντα παρῆλθον αἰῶνες, χωρὶς πολλὰς οὐδὲ νὰ ἀμύξωσι κεν τὴν ἐπιδερμίδα των· καὶ φυσικὴ μάλιστα, διότι ἡ ἐπιδερμὶς αὕτη εἶναι, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, καταστικτος δι' ἐπιγραφῶν. ὧν ἡ ἔκτασις καὶ ὁ ἀριθμὸς δύναται πολυαριθμους νὰ πληρώσῃ τόμους, καὶ ὧν τὸ κείμενον περιέχει ἴσως ὅλους τοὺς θεσχυροὺς τῆς ἀρχαίας σοφίας, καὶ εἶναι ἡ ζωσα κληρονομία, ἣν μᾶς κατέλιπον τὰ πρὸ Χριστοῦ διςχίλια ἔτη.

Ἀλλὰ καὶ αἱ ἐπιγραφαὶ αὗται ἦσαν ἐπίσης μυστηριώδεις, ὡς καὶ οἱ χρόνοι, εἰς οὓς ἀνῆλθον. Οἱ σοφοὶ ὄλων τῶν χρόνων καὶ ὄλων τῶν τόπων παρῆλθον ἐμπρὸς των, καὶ πάντες τοὺς ἐθεώρησαν ὡς βιβλίον κλειστὸν διὰ τὴν κατακλιψίν των, ὡς αἰνίγμα, οὗ ἡ λύσις συναπώλετο διὰ παντὸς μετὰ τῶν γενεῶν, ὧν ἡ κόνις ἐπλήρου τὰς πυραμίδας. Τῶ ὄντι, τίς ἦν ὁ τολμητίας, ὅστις ἤθελεν ἐπιχειρήσῃ ν' ἀναγνώσῃ τὰς ἱερογλυφικὰς ἐπιγραφὰς ταύτας, μὴ γνωρίζων οὔτε τίς ἡ ἀξία τῶν χαρακτῆρων αὐτῶν, οὔτε τί τὸ σύστημα, εἰς ὃ ἀνήκουσιν, οὔτε τίς οὔτε ὅποια ἡ γλῶσσα ἦν παριστώσι; Καὶ ὅμως ἡ σύμπτωσις, ὁ μέγας αὐτὸς ἐφευρέτης, καὶ ἡ μεγαλοφυΐα ἐνός ἀνδρὸς τὸ κατώρθωσεν.

Ἐν 1799 ἡ ἐν Αἰγύπτῳ Γαλλικὴ ἐκστρατεία εὗρε κατὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Νεῖλου εἰς τὴν πόλιν Ροσσέτην (Ρασσίδ) μέλανα λίθον, ἔχοντα ἐπιγραφὴν ἱερογλυφικὴν, καὶ συνάμα τὴν ἑλληνικὴν αὐτῆς μετάφρασιν. Τὸ εὔρημα τοῦτο ἔδωκεν ἀμέσως τὴν κλεῖδα. Ὁ Ἄγγλος Γουίγγος, παρατηρήσας εἰς αὐτὴν ἐν κύριον ὄνομα, ἀνεκάλυψεν ἐν 1819 τὴν φωνητικὴν δύναμιν 7 ἱερογλύφων, καὶ ὀλίγον μετ' αὐτὸν ὁ Γάλλος Χαμπολλίων ἐνεθάθυε πολὺ περισσότερον εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἱερογλύφων, καὶ ἐξέδωκεν αὐτῶν γραμματικὴν καὶ λεξικὸν. Κατὰ τὸ σύστημά του, ἡ γλῶσσα τῶν ἱερογλύφων, ἡ ἀρχαία Αἰγυπτιακὴ, εἶναι ἡ τὴν σημερινὸν σωζομένη γλῶσσα τῶν Κόπτων· τῶν δὲ ἱερογλύφων εἰσὶ τὰ μὲν ἡμίση περίπου συμβολικὰ, τὰ δ' ἡμίση φωνητικὰ, δηλαδὴ ὅτι ἐμφαίνουσι τὴν φωνὴν ἐκείνην ἀφ' ἧς ἀρχεται τὸ ὄνομα τοῦ ἀντικειμένου, ὃ παρίσταται ὑπὸ τοῦ ἱερογλύφου. Οὕτως, ἐπὶ παραδείγματι, εἰς τὴν ἑλληνικὴν, κατὰ τὸ σύστημα τοῦτο, ἡ εἰκὼν τοῦ Ἀετοῦ ἤθελε σημαίνει τὴν φωνὴν Α, διότι ἀπ' αὐτῆς ἀρχεται τὸ ὄνομά του.

Ἀλλὰ κατὰ δυστυχίαν τὸ μνημεῖον τῆς Ροσσέτης, τὸ μόνον τοῦ εἶδους του δυνάμενον νὰ ὀδηγήσῃ εἰς τὴν περαιτέρω ἀνάπτυξιν τῆς μεθόδου τοῦ ἀναγινώσκειν τὰ ἱερογλύφα, εἶναι πανταχόθεν ἠκρωτηριασμένον, καὶ πολλαχοῦ ἐξηρατισμένον καὶ ἀμυδρὸν, ὥστε οὐδὲ εἰς σχεδὸν στίχος σωζεται ἐπ' αὐτοῦ πλήρης, καὶ ἐπομένως ἡ ἀντιπαράθεσις τῶν δύο κειμένων εἶναι δυσχερεστάτη, καὶ πολλαχοῦ ἀδύνατος· δι' ὃ καὶ μέχρι τοῦδε ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη οὐ μόνον δὲν ἐξηγήθη ἐντελῶς οὐδ' ἀνεγνώσθη, ἀλλ' οὐδὲ κεν ἀπεικονίσθη ἢ ἀντεγράφη ἀκόμη μετ' ἀκριβείας.

Ἰππερχεν ὅμως ἄλλο μνημεῖον δυνάμενον νὰ χρη-

σιμεύσῃ ὡς πολύτιμος ὀδηγὸς τῶν ἀσχολουμένων περὶ τὴν ἱερογλυφικὴν, καὶ πρὸς ὃ πολλὰκις, ἀλλὰ μέχρι τινὸς πάντοτε ματαιῶς, ἐστράφη ἡ προσοχὴ των. Πρὸ τρισχιλίων τριακοσίων εἰκοσιν ἐτῶν ὁ προτελευταῖος Φαραὼ ἡ βασιλεὺς τῆς δεκάτης ὀγδόης Θηβαϊκῆς δυναστείας, ὁ μεγαλύτερος τῶν βασιλέων τῆς Αἰγύπτου, Ραμσῆς ὁ Μέμνων, ἦτοι Μεαμόν (ἀρχιπότης τοῦ Ἄμωνος), ὁ καὶ Ὁσμυανδίας, ἦτοι Ὁσιμαρθεὺς (ὁ ὑπεραγαπητὸς τοῦ Φθᾶ), αὐτὸς ὁ κατακοσμήσας τὰς Θήβας μετὰ τὰ ἐξαισία ἐκεῖνα οἰκοδομήματα τὰ προκαλοῦντα τῶν αἰώνων τὸν θαυμασμὸν καὶ ἀψηφούντα αὐτῶν τὴν ἐπήρειαν, αὐτὸς ἀνήγειρε καὶ εἰς Ἠλιούπολιν τῆς Κάτω Αἰγύπτου, ἀνατολικῶς τῆς Μέμφιδος, τὴν πόλιν ἣν ἡ Γραφὴ καλεῖ Ἰν, μέγαν ὀβελίσκον μονόλιθον, ἱερογλύφοις κατακεκαλυμμένον, ὁποῖοι εὐρίσκονται πολλοὶ πολλαχοῦ τῆς Αἰγύπτου, καὶ μάλιστα ἐν Θήβαις, καὶ πολλοὶ ἐκείθεν μετεκομίσθησαν κατὰ καιροὺς εἰς Εὐρώπην. Τὰ μνημεῖα ταῦτα ἀνηγείροντο συνήθως ἐμπρὸς τῆς εἰσόδου ναῶν ἢ μεγάλων οἰκοδομημάτων, ἀπομνημονεύοντα τὴν οἰκοδομὴν αὐτῶν καὶ τὸ ὄνομα καὶ τὴν δόξαν τοῦ οἰκοδομήσαντος.

Ὁ ὀβελίσκος τῆς Ἠλιοπόλεως ἔμεινε, ὡς φαίνεται, ἀνέκαφος μέχρι τῶν 500 π. χ., ὅτε ὁ Πέρσης Καμβύσης ἐκστρατεύσας εἰς τὴν Αἴγυπτον, ὅπου ἀφῆκε καταστρεπτικὰ ἴχνη, ἀνέτρεψε καὶ αὐτόν. Οὕτως ἔμεινε κατὰ γῆς ἐξοιμμένος, μέχρις οὗ ὁ Αὐγουστός, κυριεύσας τὴν Αἴγυπτον, μετέφερεν αὐτὸν διὰ μεγάλης δαπάνης καὶ κόπου εἰς Ρώμην, καὶ τὸν ἔστησεν ἐπὶ τὴν νύσσαν τοῦ Μεγάλου Ἰπποδρόμου. Αἱ ἱερογλυφικαὶ τοῦ μνημείου ἐπιγραφαὶ ἐκείνησαν μεγάλως τὴν περιέργειαν τοῦ αὐτοκράτορος καὶ τῶν Ρωμαίων, καὶ ὁ Ἐρμαπίων, ἱερεὺς Αἰγύπτιος, καὶ τῆς γραφῆς αὐτῶν εἰδήμων, διαταχθεὶς μετέφρασεν αὐτὰς Ἑλληνιστί, τὴν δὲ μετάφρασιν ταύτην εὐτυχῶς διετήρησε, κατὰ μέρος τοῦλάχιστον, ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ Ἀμμιανὸς Μαρκελλίου, εἰς τῶν συγγραφέων τῶν *Ἀβγυστειῶν ἱστοριῶν*.

Ἄν πρὸς τὴν μεταφράσει εἶχε διατηρηθῆ καὶ τὸ πρωτότυπον, αἱ ἐρευναι τῶν ἱερογλυφολόγων δὲν ἤθελον περιμείνειν τὴν εὔρεσιν τοῦ λίθου τῆς Ροσσέτης. Ἀλλὰ κατὰ τὴν ἕκτην ἑκατονταετηρίδα μ. Χ. οἱ ἐπιδραμόντες τὴν Ἰταλίαν βάρβαροι, μετὰ τῶν λοιπῶν αὐτῆς μνημείων κατέστρεψαν καὶ τοῦ Ἰπποδρόμου τὸν ὀβελίσκον. Ἐπὶ χίλια τοῦλάχιστον ἔτη ἐθεωρεῖτο οὕτως ὡς ἐξαφανισθεὶς, καὶ ὡς ἀπολωλὼς ἀμεταστρεπτί. Ἀλλ' ἐν 1588, ἐπὶ Πάπα Σίξτου τοῦ Β', ἀνασκαφῶν γινομένων ἐν τῷ Μεγάλῳ Ἰπποδρόμῳ, ἀνευρέθη ὁ ὀβελίσκος, πλησίον τοῦ βάρου του, δηλοῦντος ἐν Λατινικῇ ἐπιγραφῇ τὴν εἰς Ρώμην μετακόμισιν καὶ ἀνέγερσιν αὐτοῦ, τεθλασμένος ὅμως τριχῆ, καὶ πολλαχοῦ κεκαυμένος, μάλιστα περὶ τὴν βᾶσιν, ἧς ἠναγκάσθη ὁ ἀρχιτέκτων Φοντάνας ν' ἀποκόψῃ διὰ τοῦτο τινὰς σπιθαμὰς, ὅταν μετὰ ἐν ἔτος τὸν ἀνήγειρε πάλιν πρὸ τῆς Φλαμινίας πύλης (porta del popolo), ὅθεν καὶ Φλαμίνιος ὀβελίσκος ὠνομάσθη καὶ ὀνομάζεται.

Ἡ κατάστασις τοῦ ἀκρωτηριασμοῦ του ἦτον λυπηρὰ· ἀλλ' ἀνεκαλύφθη ὅτι 230 περίπου ἔτη μ. Χ. μετακομισθέντος εἰς Ρώμην ἄλλου ὀβελίσκου ἐξ Αἰγύπτου,

του Σαλλουστιανού λεγομένου, παντάπασι δὲ ἀνεπιγράψου, ἡ ἐπιγραφή τοῦ τῆς Ἡλιουπόλεως ὄντεγράφη ἐπ' αὐτοῦ ἀκριβῶς μὲν ἀκριβῶς δὲ ὥστε τὸ ἀντίγραφον τοῦτο συντελεῖ εἰς συμπλήρωσιν τοῦ κειμένου τοῦ πρωτοτύπου. Καὶ ὁμῶς μετὰ πάσας τὰς περιστάσεις ταύτας ἐνομήσθη, ἐπιστεύθη μάλιστα, ὅτι ὁ τῆς

φράσεως τοῦ Οὐγγαρέλου, γενομένης κατὰ τὴν γραμματικὴν τοῦ Χαμπολλιῶνος, καὶ κατ' οὐδὲν συμφώνου πρὸς τὴν τοῦ Ἑρμαπίωνος.

Ἀλλ' ἤδη ἐν 1826 ὁ ἐκ Λειψίας καθηγητὴς Κ. Σεῦφφάρθ διεφώνησε πρὸς τοῦ Χαμπολλιῶνος τὴν ἀνακάλυψιν, καὶ στηριζόμενος καὶ αὐτὸς κυρίως ἐπὶ

φάσθ ὀλίγη προσοχὴ ἐδόθη, καὶ ἐν αὐτῇ τῇ πατρίδι του. Ἀλλ' ἰδοὺ ὅτι ἀφ' οὗ, ὡς προεβέβη, τὸ ἱερογλυφικὸν κείμενον τοῦ Φλαμινίου Ὀβελίσκου ἐγένετο κοινῶς γνωστὸν ἐν 1842 διὰ τῆς ἐκδόσεως τοῦ Οὐγγαρέλλη, ὁ Σεῦφφάρθ, ἀναγνούς αὐτὸ κατὰ τὴν μεθοδόν του, τὸ εὗρεν ἐντελῶς σχεδὸν σύμφωνον πρὸς

ἀνάγλυφα ἐντὸς κοιλωμάτων ἐχόντων βάθος 2 δακτύλων περίπου· εἰσὶ δὲ ἐξαίσια διὰ τὸ κάλλος τοῦ διαγράμματος καὶ διὰ τὸ μέγεθος· διότι οἱ τὸν αἰγυπτιακὸν πύλον ἀναδεδεμένοι ἱερακεῖς ἔχουσιν ἕκαστος ὕψος τριῶν πήγγων. Οἱ στίχοι χωροῦσιν, ὡς ἐν τῇ Σινικῇ γραφῇ, ἀνωθεν πρὸς τὰ κάτω, ὥστε ἐκάστη

1. Νοτιὰ πλευρὰ

4. Ἀνατολική πλευρὰ

Ἡλιουπόλεως ὀβελίσκος δὲν ἦτον αὐτὸς ὁ εὑρεθείς, ἀν καὶ εὑρέθη εἰς τὸ αὐτὸ μέρος ἀκριβῶς εἰς τὴν ἀνήγειρον ἐκείνον ὁ Αὐγουστος. Τὴν ἰδέαν δὲ ταύτην ἐκύρωσεν ὁ Χαμπολλιῶν, ὅστις ἀντιπαραβαλὼν τὴν ἐπιγραφὴν αὐτοῦ κατὰ τὸ σύστημά του πρὸς τὴν μετάφρασιν τοῦ Ἑρμαπίωνος, εὗρεν ὅτι δὲν συμφωνοῦσι παντάπασιν! Ἰπετίθετο λοιπὸν ὅτι τοῦ Ἐραμοῦ ὁ ὀβελίσκος ἔκειτο ἀκόμη ἐκεῖ που ὑπὸ τὰ εἰρήπια τοῦ Ἱπποδρόμου παρερριμμένος καὶ ἄγνωστος, καὶ περιμένων τὴν εὐτυχῆ γείρα, ἥτις νὰ τὸν ἀνακαλύψῃ. Ὁ Χαμπολλιῶν ὁμῶς, καὶ τοι ὑποσχέθει τὴν κατὰ τὸ ἴδιον αὐτοῦ σύστημα μετάφρασιν τοῦ ὀβελίσκου, ἀπέ-

τῆς ἐπιγραφῆς τῆς Ῥοσσέτης, ἀντεπρότεινε ἄλλο σύστημα, καθ' ὃ ἡ γλῶσσα τῶν ἱερογλυφικῶν εἶναι οὐχὶ ἡ σήμερον ὁμιλουμένη Κοπτικῆ, ἀλλ' ἡ παλαιὰ Αἰγυπτιακῆ, συγγενὴς μὲν αὐτῇ, ἀλλὰ καὶ αὐτῆς διαφέρουσα. Ἐπειτα δὲ διίσχυρίσθη ὅτι τὰ ἱερογλυφικὰ σημεῖα δὲν εἶναι κατὰ τὸ ἦμισυ μὲν συμβολικά, κατὰ τὸ ἦμισυ δὲ φωνητικά, ἀλλὰ σχεδὸν ἀνεξαιρέτως ὅλα φωνητικά, παριστώντα 25 φωνάς ἢ γράμματα τῆς Αἰγυπτιακῆς γλώσσης, μὲ τὴν διαφορὰν, ὅτι ἡ αὐτῆ εἰκὼν πολλάκις εἰς διαφόρους κειμένη θέσεις ἐμφαίνει διάφορα γράμματα, ἀλλαχθὺ δὲ δύο εἰκόνες ὁμοῦ παριστῶσιν ἓν γράμμα, καὶ ἀλλαχθὺ

τὴν μετάφρασιν τοῦ Ἑρμαπίωνος. Ἄλλη καὶ θετικωτέρα ἀπόδειξις ὑπὲρ τῆς ὀρθότητος τῆς μεθόδου του βεβαίως δὲν ἐδύνατο νὰ δοθῇ. Αἱ ἐνταῦθα ἐπισυνημμέναι τέσσαρες εἰκόνες τῶν τεσσάρων πλευρῶν τοῦ ὀβελίσκου, εἶναι κατὰ τὴν ἀκριβεστάτην τοῦ Οὐγγαρέλλη ἔκθεσιν.

πλευρὰ ἔχει ἀνά τρεῖς στίχους· καὶ ὅπου ἐν τῷ κεντρῷ στίχῳ φαίνονται δύο ἢ πλεῖονα σημεῖα πλησίον ἀλλήλων, προηγείται πάντοτε τὸ κείμενον ἐμπρὸς τῆς κεφαλῆς τοῦ ζώδιου. Ἡ ἀρχὴ τῆς ἐπιγραφῆς εἶναι ἀπὸ τῆς νοτίας πλευρᾶς, ὡς λέγει ὁ Ἑρμαπίων: Ἀρχὴν ἀπὸ τοῦ νοτίου διηρημημενέβα ἔχει στίχος πρῶτος.

Ἐφ' ἐκάστης πλευρᾶς διακρίνονται ἀνά τέσσαρες ἐπιγραφαί. Πρῶτὴ ἡ ἐπὶ τοῦ Πυραμίδου ἢ τῆς κορυφῆς· δευτέρα ἡ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ὀβελίσκου, μέχρι τῶν τριῶν ἱεράκων· τρίτη ἡ τοῦ σώματος τοῦ ὀβελίσκου, καὶ τετάρτη ἡ κατὰ τὴν βάσιν αὐτοῦ, ὅπου τὰ σημεῖα γίνονται μικρότερα. Τὸ ὕψος τοῦ

Κατωτέρω δημοσιεύομεν τὴν μετάφρασιν τοῦ Ἑρμαπίωνος, πολλαχθὺ, ὡς φαίνεται, συντηρηθεῖσαν, κατὰ τὴν μετριάσεισαν ὡς πρὸς τὰς ἐκφράσεις, καὶ συγρηθεῖσαν. Ἴσως ἐπὶ λόγῳ διορθώσεως, ὑπὸ τοῦ Ἀρμμανοῦ, καὶ ἀντιπαράθετον τὴν τοῦ Σεῦφφάρθ

3. Βορεια πλευρὰ

2. Δυτικὴ πλευρὰ

θανεν ἐν 1827 πρὶν ἐκπληρῶσθαι τὴν ὑπόσχεσίν του. Ὁ περίφημος τῶν Αἰγυπτιακῶν ἀρχαιοτήτων ἐκδότης Ῥοσσέλης ἀπεπαράθη καὶ αὐτὸς ἐν 1835 τῆς μεταφράσεως, ἀλλ' ἀπέτυχε· καὶ μόλις κατὰ τὸ 1842 ἐξεδόθη ἀκριβῆς τοῦ ὀβελίσκου ἀντίγραφον μετὰ μετα-

πάλιν μία μόνη εἰκὼν ἐκφράζει δύο κατὰ μυθολογικὰς θεωρίας συγγενῆ σύμφωνα.

Ἡ φήμη ὁμῶς τοῦ Χαμπολλιῶνος ἦτον μεγάλη, ὁ διάδοχος αὐτοῦ Δετρῶννος παρεδέχθη τὸ σύστημά του ὡς ἀπαισιον, καὶ εἰς τὴν μεθόδον τοῦ Σεῦφ-

ἴλου ὀβελίσκου εἶναι τὴν σήμερον, ἀφ' οὗ δηλ. ἀπέκοπη, ὡς προείπομεν, 107 σπιθαμῶν, ἢ 84', καὶ εἶναι ὁ τρίτος κατὰ τὸ ὕψος τῶν ἐν Ῥώμῃ σωζομένων· διότι ὁ ὑψηλότερος πάντων, ὁ τοῦ ἀγ. Ἰωάννου τοῦ Λατερανοῦ, εἶναι 202 σπιθαμῶν. Τὰ σημεῖα εἰσὶν

ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ, διηρημένην ἐπίσης κατὰ πλευρᾶς καὶ κατὰ στίχους. Οἱ δὲ ἐν αὐτῇ ἀριθμοὶ ἀντιστοιχοῦσιν εἰς τοὺς ἐπὶ τῶν πινάκων, καὶ παριστῶσιν ἕκαστον τῶν ἐν ἐκάστῳ στίχῳ σημείων ἢ συμπλέγμα σημείων.

Ἡ γλῶσσα τῶν ἀρχαίων Αἰγυπτίων, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς ταύτης, ἦτον ἀπλουστάτη καὶ εὐφραστάτη καὶ, ὡς ἡ Σινική, εἰς τὰ μονοσύλλαβα χαίρουσα. Ἴδου, διὰ περιέργειαν, ὁ πρῶτος στίχος τῆς ἐπιγραφῆς, εἰς τὴν πρωτότυπον γλῶσσαν ἀναγινωσκόμενος κατὰ τὸ σύστημα τοῦ Σεῦφφάρθ, καὶ δι' ἑλληνικῶν ἀντιγεγραμμένους γραμμῶν (ὅπου τὰ σσ ἐπέθησαν ἀντὶ τοῦ παχέως sch):

Ze taī bok toto ssa solol Ramces arte rak, sa ouroug, ssaissi ssaissi totoito, ssaissi kā, mou, ze rassaite, ap meφ 'Op ζop, μείμε, ssaissi bot, ssaε απαφ φθα , Ραμσεσ, μισι σεσεσσε μιφι, κοτ τοτο, σσιρασσι , ειζετ, Ραμσεσ, ssaissi το, ssaissi ροχτ, ssaissi ζερ.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ ΕΡΜΑΠΙΩΝΟΣ.

1. Ἄπὸ τοῦ νοτίου.

(Τὸ πυραμίδιον μέχρι τῶν 3 ἱεράκων)

Τὰ δε λέγει ἥλιος Πρῶτος βασιλεῖ Ραμέστη· δεδωρήμεθά σοι πᾶσαν οἰκουμένην μετὰ χαρᾶς βασιλεύειν, ὃν ἥλιος φιλεῖ.

(Ταῦτα ἐν Ἑρμαπίωνι ἐπαναλαμβάνονται ἐν οὐ δέονται πρὸ ὄλων τῶν στίχων.)

(Στίχος πρῶτος).

Ἀπόλλων κρατερὸς, φιλαλήθης, υἱὸς Ἡρωνος, θεογέννητος κτίστης τῆς οἰκουμένης, ὃν ἥλιος προέκρινεν, ἄλκιμος Ἄρεως βασιλεὺς Ραμέστης· ὃ πᾶσα ὑποτέτακται ἡ γῆ μετὰ ἀλλῆς καὶ θάρρους· βασιλεὺς Ραμέστης ἥλιου παῖς αἰωνόβιος.

(Στίχος δεύτερος)

Ἀπόλλων κρατερὸς, ὁ ἐστὶς ἐπ' ἀληθείας, δεσπότης διαδήματος, τὴν Αἴγυπτον δοξάσας, κεκμημένος, ἀγλαοπονήσας ἥλιου πόλιν, καὶ κτίσας τὴν λοιπὴν οἰκουμένην, πολυτιμήσας τοὺς ἐν ἥλιου πόλει θεοὺς ἐνιδρυμένους, ὃν ἥλιος φιλεῖ.

(Στίχος τρίτος).

Ἀπόλλων κρατερὸς ἥλιου παῖς παμφεγγῆς, ὃν ἥλιος προέκρινε, καὶ Ἄρης ἄλκιμος ἐδωρήσατο· οὐ τὰ ἀγαθὰ ἐν παντὶ διαμένει καιρῷ· (βασιλεὺς) ὃν Ἄμμων ἀγαπᾷ (Ραμέστης) πληρώσας τὸν νεῶν τοῦ φοίνικος ἀγαθῶν· (βασιλεὺς Ραμέστης) ὃ οἱ θεοὶ ζωῆς χρόνον ἐδωρήσαντο.

2. Ἀφ' ἡλίου δυσμῶν.

(Τὸ Πυραμίδιον).

ἥλιος θεὸς μέγας, δεσπότης οὐρανοῦ (βασιλεῖ Ραμέστη)· δεδωρήμαί σοι βίον ἀπρόσκορον.

(Στίχος πρῶτος).

Ἀπόλλων κρατερὸς, (φιλαλήθης) υἱὸς Ἡρωνος, βασιλεὺς οἰκουμένης Ραμέστης, ὃς ἐφύλαξεν Αἴγυπτον τοὺς ἀλλοθενοὺς νικήσας· ὃν ἥλιος φιλεῖ, ὃ πολλὸν χρόνον ζωῆς ἐδωρήσαντο θεοὶ, δεσπότης οἰκουμένης, Ραμέστης αἰωνόβιος.

(Στίχος δεύτερος).

Ἀπόλλων κρατερὸς, κύριος διαδήματος ἀνείκατος, (ὃς τῶν θεῶν) ἀνδριάντας ἀνέθηκεν ἐν τῇ δε τῇ βασιλείᾳ, δεσπότης Αἰγύπτου, καὶ ἐκόσμησεν ἥλιου πόλιν,

ὁμοίως καὶ αὐτὸν ἥλιον, δεσπότην οὐρανοῦ· συνετελεύτησεν ἔργον ἀγαθόν. ἥλιου παῖς, βασιλεὺς αἰωνόβιος.

(Στίχος τρίτος).

Ἐλλείπει.

3. Τὸ βόρειον.

(Τὸ πυραμίδιον)

ἥλιος δεσπότης οὐρανοῦ Ραμέστη βασιλεῖ. δεδωρήμαί σοι τὸ κράτος καὶ τὴν κατὰ πάντων ἐξουσίαν.

(Στίχος πρῶτος).

Ἐλλείπει.

(Στίχος δεύτερος).

Ἐλλείπει.

(Στίχος τρίτος).

Ἀπόλλων κρατερὸς φιλαλήθης δεσπότης χρόνων. (ὃν) καὶ Ἡραϊστος ὁ τῶν θεῶν πατὴρ προέκρινε διὰ τὸν Ἄρεα· βασιλεὺς (Ραμέστης) παγγαρῆς ἥλιου παῖς καὶ ὑπὸ ἥλιου φιλούμενος (βασιλεὺς Ραμέστης).

4. Ἀπὸ πηλῶν.

(Τὸ πυραμίδιον).

ὁ ἀφ' ἥλιου πόλεως μέγας θεὸς ἐνουράνιος (Ραμέστη βασιλεῖ· δεδωρήμαί σοι ...).

Στίχος πρῶτος

Ἀπόλλωνος κρατερὸς (φιλαλήθης) Ἡρωνος υἱὸς, ὃν ἥλιος ἀγώγησεν, ὃν οἱ θεοὶ ἐτίμησαν, ὁ πάσης γῆς βασιλεύων, ὃν ἥλιος προέκρινεν, ὁ Ἄλκιμος διὰ τὸν Ἄρεα βασιλεὺς, ὃν Ἄμμων φιλεῖ (Ραμέστης) καὶ ὁ παμφεγγῆς συγκρίνας αἰώνιον βασιλεύει ...

(Στίχος δεύτερος).

Ἐλλείπει.

Ἐλλείπει.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ ΤΟΥ ΣΕΪΦΦΑΡΘ.

1. Μεσημβρινή πλευρά.

(Τὸ πυραμίδιον μέχρι τῶν 3 ἱεράκων.)

α) Τάδε λέγει ἥλιος ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου, ὁ μέγας θεὸς, ὁ κύριος τοῦ οὐρανοῦ, Ραμέστη Ὀσμανδύα (ἦτοι τῷ ὑπεραγαπητῷ τοῦ φθῆ), τῷ θεῷ εὐεργέτῃ, τῷ βασιλεῖ τῶν τόπων. Δεδωρήμαί σοι τὴν ζωὴν, πᾶν κράτος καὶ ἐξουσίαν. β) ἥλιος, ὁ μέγας θεὸς, ὁ ἄρχων τοῦ οὐρανοῦ, δεδωρήμαί τῷ βασιλεῖ, τῷ υἱῷ τοῦ ἥλιου, Ραμέστη τῷ Ὀσμανδύα μετὰ χαρᾶς εὐδαιμόνως ζῆν καὶ μετὰ κράτους βασιλεύειν.

(Στίχος πρῶτος).

1) Ἐγὼ ἥλιος 2) κρατερὸς, 3) φιλαλήθης, τῷ 4) ἰσχυρῷ υἱῷ, 5) οἷος 6) ὁ πατὴρ αὐτοῦ 7) φθῆς, τῷ 9) βασιλεῖ, τῷ 11) υἱῷ τοῦ ἥλιου, 12) Ραμέστη Μέμμωνι, 13) γόνῳ 14) ἐπαξίῳ τῶν 15) θεῶν, 16) ἀρχιτέκτονι 17) τῶν βασιλειῶν 18) αὐτοῦ, 19) τῷ ἐξουσιαστῇ 20) τοῦ κόσμου, 11) τῷ υἱῷ τοῦ ἥλιου 22) Ραμέστη Μέμμωνι, 23) τῷ ζωοδότῃ, 24) τῷ ἀρχοντι.

(Ἡ βάσις).

Τάδε λέγει ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου, τὸ φῶς τοῦ

κόσμου, ὁ ὑπέρτατος θεὸς, ὁ κύριος τοῦ οὐρανοῦ, τῷ βασιλεῖ, τῷ κυρίῳ τοῦ κόσμου, τῷ κραταίῳ, ἰσχυρῷ Ραμέστη Ὀσμανδύα, τῷ ἡλιογενεῖ κτλ. Δεδωρήμεθά σοι πᾶσαν οἰκουμένην, πάντας τόπους, πᾶσας θαλάσσας· δεδωρήμεθά σοι τῆς Αἰγύπτου τὸ ἀφθιτον κράτος, κτλ.

(Στίχος δεύτερος).

1) ἥλιος 2) κρατερὸς, 3) ἰσχυρὸς, δεσπότης τῶν τόπων, 4) τῷ φέροντι 5) τὸ ἀμίμητον διάδημα, τῷ 6) ἀθανάτῳ, 8) ὃν ἥλιος ὁ κύριος 9) ἐγκατέστησε 10) διοικητὴν τῶν βασιλειῶν αὐτοῦ, ὃ 12) ὁ Ραμέστης 13) ἰδρύσατο ἀνδριάντας, τούτῳ (τῷ Ραμέστη) ὃς 14) τὴν Ἡλιούπολιν (ὃν) ἐκόσμησε 15) καὶ τὸ ἱερὸν τοῦ 16) ἥλιου· τῷ 17) κυρίῳ τῶν κυρίων, τοῦ 19) οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, τῷ 20) κτίστη πολλῶν πολυτελῶν 21) ἔργων ἐν 22) τοῖς κράτεσιν αὐτοῦ, τῷ 23) ἀρέσκοντι υἱῷ τοῦ ἥλιου, ὃν ὁ φθῆ φιλεῖ, τῷ κυρίῳ τοῦ κόσμου, τῷ προσφιλεῖ κυρίῳ, τῷ ἀθανάτῳ.

(Ἡ βάσις).

Τάδε λέγει ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου κτλ.

(Στίχος τρίτος).

1) ἥλιος 2) κρατερὸς, 3) υἱὸς 4) Ἡρωνος, τῷ 5) φέροντι τὸ διάδημα, τῷ 6) φύλακι τῆς Αἰγύπτου. τῷ 7) νικητῇ τῶν 8) λαῶν, τῷ 9) βασιλεῖ 11) υἱῷ τοῦ ἥλιου, 12) Ραμέστη Μέμμωνι κτλ.

(βάσις).

Τάδε λέγει ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου.

2. Δυτικὴ πλευρά.

(ἐν μετεφράσθῃ).

(Ἰδ. ἀνωτ. στίχ. τρίτον).

(Ἰδ. ἀνωτ. στίχ. δεύτερον).

3. Βορειαὶ πλευρά.

(Τὸ Πυραμίδιον).

Τάδε λέγει ἥλιος τῷ βασιλεῖ Ραμέστη Ὀσμανδύα. Δεδωρήμαί σοι βίον, πᾶν κράτος καὶ ἐξουσίαν, κτλ.

(Στίχος πρῶτος).

1) ἥλιος 2) κρατερὸς, ὃν 3) φιλεῖ Ἡρων, τῷ 4) παμφεγγεῖ 5) γόνῳ τῶν 6) θεῶν, ὃ 7) ὑποτέτακται ἡ οἰκουμένη, τῷ 8) βασιλεῖ Ραμέστη, τῷ 10) ἡλιογενεῖ, ὃν 14) ἐξελέξατο 15) ὁ δότης τοῦ 16) φωτός, τῷ 17) ἀλκίμῳ διὰ τὸν Ἄρεα, τῷ κυρίῳ 18) τοῦ κόσμου Ραμέστη Μέμμωνι, τῷ 20) ἡλιογεννήτῳ, τῷ 22) ζωοδότῃ, τῷ 23) δεσπότη.

(Βάσις).

Τάδε λέγει ὁ κύριος τοῦ κόσμου, ὁ μέγας θεὸς ἥλιος, ὁ κρατερὸς, τῷ βασιλεῖ, τῷ κυρίῳ τοῦ κόσμου, τῷ υἱῷ τοῦ ἥλιου Ραμέστη Ὀσμανδύα, τῷ ζωοδότῃ, τῷ ἀθανάτῳ δεσπότη. Δεδωρήμεθά σοι ἐν χαρᾷ τὸ κράτος κτλ.

(Στίχος δεύτερος).

1) ἥλιος, 2) κρατερὸς, 3) ὁ ἐστὶς τῷ ποδὶ ἐπ' ἀληθείας, τῷ 4) δεσπότη τοῦ διαδήματος, τῷ 5) κυρίῳ τῆς γῆς, τῷ 6) τὴν Αἴγυπτον δοξάσαντι, ὡς 7) ἥλιος ὁ παμφεγγῆς καὶ 8) ὄσιρις ὁ θεῖος καὶ ὁ 9) Τόρης, τῷ 10) βασιλεῖ 11) Ραμέστη, ὃς 12) λαμπρό-

τητι 13) μονίμῳ 15) τὴν Ἡλιούπολιν 16) ἐκόσμησε καθ' ἐκάστην, κτίστη 17) ἐν τοῖς τέτταρσι μέρεσιν τοῦ 18) οὐρανοῦ, ὃς πλοῦσια 19) ἀναθήματα 20) ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ἥλιου ὑπὲρ τῶν λοιπῶν ἐκέισε 21) ἐνιδρυμένων θεοτήτων ἀνέθετο, τῷ ἀρέσκοντι υἱῷ τοῦ ἥλιου, ὃν 22) φιλεῖ ὁ φθῆ, ὃς πολλάκις τὴν 23) ὃν κατηγάγει, τῷ ἀγαπητῷ δεσπότη.

(Βάσις).

Τάδε λέγει ὁ κύριος τοῦ κόσμου τῷ βασιλεῖ κτλ.

(Στίχος τρίτος).

(ἐν μετεφράσθῃ).

4. Ἀνατολικὴ πλευρά.

(Τὸ πυραμίδιον).

α) Τάδε λέγει ὁ παμφεγγῆς-Τμούε ἀφ' ἥλιου πόλεως, ὁ κύριος τοῦ κόσμου, τῷ θεῷ ἀγαθοποιῷ Ραμέστη Μέμμωνι τῷ ζωοδότῃ, τῷ υἱῷ τοῦ ἥλιου κτλ. Δεδωρήμαί σοι τὸ ζῆν, τὸ πράττειν. β) Ἐγὼ, ὁ παμφεγγῆς τῆς Ἡλιουπόλεως, ὁ κύριος, ὁ μέγας θεὸς, ὁ κύριος τοῦ οὐρανοῦ, δεδωρήμαί τῷ βασιλεῖ Ραμέστη, ὃν Ἄμμων φιλεῖ, τῷ υἱῷ τοῦ ἥλιου, βίον ἀπρόσκορον, μετὰ χαρᾶς τὴν κατὰ πάντων ἐξουσίαν.

(Στίχος πρῶτος).

(ἐν μετεφράσθῃ).

(Στίχος δεύτερος).

1) ἥλιος, ὁ 2) κρατερὸς, ὁ 3) φιλοδίκαιος, τῷ 4) βασιλεῖ 5) Ραμέστη τῷ 7) ἥλιου υἱῷ 8) Μέμμωνι, οὗ ἡ 9) φήμη ἀφικνεῖται μέχρις 10) ἀστέρων διαλάμπουσι τὰ ἔργα 11) τῆς κυβερνήσεως αὐτοῦ 12) μέχρις 13) οὐρανοῦ, ὃν ἐξελέξατο ὁ ἥλιος καὶ ἔθετο (ὁ Ἄρης) ὡς 14) φόβητρον τῶν 15) κακούργων καὶ τῶν 16) μισθοφόρων, ὁ 17) ἐξολοθρευτῆς 19) τῶν (ἐχθρικών) στρατῶν· οὗ 20) τὰ ἔργα διαμενοῦσι τὸν πάντα χρόνον τῶν 21) ἡμερῶν· ὁ 22) ὠραία ταχυταίως γλυφαῖς (ισρογλύφοις) τὸν ναὸν τοῦ ἥλιου (ἐν Ἡλιουπόλει) καταγαλαίσας, τῷ 23) ἀρέσκοντι υἱῷ τοῦ ἥλιου, Ραμέστη Μέμμωνι, ὃ ὁ παμφεγγῆς, ὁ κύριος τῆς Ἡλιουπόλεως, ὁ τιμώμενος, ἀθάνατον βίον δεδωρηται.

(Βάσις).

Ταῦτα λέγει ἥλιος, ὁ ἥλιος, ὁ κρατερὸς, ὁ φιλοδίκαιος, τῷ βασιλεῖ Ραμέστη κτλ. Δεδωρήμεθά σοι βίον, κτλ.

(Στίχος τρίτος).

1) ἥλιος 2) ὁ κρατερὸς, ὁ 3) φιλοδίκαιος, τῷ (δευτέρῳ) 4) ἥλιῳ, τῷ δεσπότη τοῦ 5) χρόνου τῶν ἐτῶν, τῷ 6) ἰσχυρῷ ἐν πολέμῳ (Ἄρει) τῷ 7) βασιλεῖ, τῷ 9) υἱῷ τοῦ ἥλιου, 10) Ραμέστη Μέμμωνι, οἷς θεοῖς αὐτὸς 11) ἀγάλματα ἰδρύσατο ἐν 12) Ἡλιουπόλει· τῷ 13) τροφῇ τῶν 14) τόπων (τῷ ἥλιῳ), τῷ πατρὶ τῶν θεῶν, ὃ (ὁ Ραμέστης) 16) ἀγάλματα ἐν τοῖς 18) θεοῖς οἴκοις ἰδρύσατο· τῷ 19) δεσπότη τῶν κόσμων 20) Ραμέστη, τῷ 21) υἱῷ τοῦ ἥλιου, ὃν 22) φιλεῖ Ἄμμων, τῷ 23) ζωοδότῃ, τῷ 24) ἀθανάτῳ.

Βάσις.

Τάδε λέγει ἥλιος, ὁ ἥλιος κτλ. τῷ βασιλεῖ Ραμέστη κτλ. ὡς ἀνωτέρω.

Ο ΥΠΟΚΟΜΗΣ ΤΗΣ ΒΡΑΖΕΛΟΝΝΗΣ.

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΝΕΩΤΑΤΟΝ.

(Συνέχεια. 'Ιδὲ φυλλάδιον ΚΖ')

Ε΄.

ΤΙ ΠΡΧΕΤΟ ΝΑ ΚΑΜΗ Ο ΑΡΤΑΝΙΑΝ ΕΙΣ ΠΑΡΙΣΙΟΥΣ.

Ὁ ὑπολοχαγὸς ἐξεπέξουσεν ἔμπροσθεν ἐργαστηρίου τινὸς τῆς ὁδοῦ τῶν Λομβαρδῶν, φέροντος τεχνόσημον Χρυσὸν Κοπάνου. Ἄνθρ εὐρωστος τὴν ὄψιν, φέρων λευκὸν περίζωμα, καὶ χαδεύων τὸν παρθαλόν του μύστακα μὲ τὴν παχειάν του χεῖρα, ἐκραύγασε κραυγὴν χαρᾶς βλέπων τὸν ψαρόν τοῦ Ἀρτανιάν ἵππον.

— Ἄ! εἶπε, σὺ εἶσαι, κύριε ἵππότα;

— Καλημέρα, Πλανσιέ, ἀπεκρίθη ὁ Ἀρτανιάν ἐμβαίνων ἀγερῶχος εἰς τὸ ἐργαστήριον.

— Γρήγορα, γρήγορα, ἐφώναξεν ὁ Πλανσιέ, τρέξε σὺ διὰ τὸν ἵππον τοῦ κυρίου Ἀρτανιάν, τρέξε σὺ διὰ τὸν κοιτῶνά του, καὶ σὺ τρέξε διὰ τὸ δειπνόν του!

— Εὐχαριστῶ, Πλανσιέ· καλημέρα, παιδιά μου, εἶπεν ὁ Ἀρτανιάν πρὸς τοὺς περιποιομένους αὐτὸν ὑπρέτας.

— Μὲ συγχωρεῖς νὰ ἐτοιμάσω τὸν καφὲν αὐτὸν καὶ τὸ ζάχαρι καὶ τὰς σαφίδας, εἶπεν ὁ Πλανσιέ· τὰ στέλλω εἰς τὸ μαγειρεῖον τοῦ κυρίου γενικοῦ ἐπιμελητοῦ.

— Ἐτοίμασε, ἐτοίμασε.

— Μίαν στιγμὴν μόνον, σὲ παρακαλῶ, καὶ ἔπειτα δειπνοῦμεν.

— Κάμε νὰ δειπνήσωμεν μόνοι, εἶπεν ὁ Ἀρτανιάν, διότι ἔχω ἀνάγκην νὰ σοῦ ὁμιλήσω.

Ὁ Πλανσιέ ἐκύτταξε τὸν παλαιὸν του κύριον μὲ βλέμμα ὑποπτον καὶ ἐρωτηματικόν.

— Ὡ! ἤσυχασε, δὲν εἶναι τίποτε λυπηρὸν, ἀλλὰ μάλιστα εὐάρεστον, εἶπεν ὁ Ἀρτανιάν.

— Τόσω καλῆτερα! τόσω καλῆτερα! ...

Καὶ ὁ Πλανσιέ ἀνέπνευσεν, ἐνῶ ὁ Ἀρτανιάν ἐκάθητο ἀπλούστατα εἰς τὸ ἐργαστήριον τοῦ παντοπώλου ἐπὶ δέσμης πωμάτων, καὶ περιεργάζετο τὰς διαφόρους πραγματείας. Γεμάτον ἦτον τὸ ἐργαστήριον ὁσμὴ δὲ βαρεῖα γιγγιθέρους, κινναμώμου καὶ κοπανιστοῦ πιπέρεως ἔκαμαν τὸν Ἀρτανιάν νὰ πτερνισθῇ.

Οἱ ὑπρέται, εὐτυχεῖς διότι εὐρίσκοντο πλησίον ἀνδρὸς πολεμικοῦ τόσον περιφθῆμου, ὑπολοχαγοῦ τῶν δορυφόρων ὅστις ἐπλησίαζε τὸ ἄτομον τοῦ βασιλέως, ἄρχισαν νὰ ὑπηρετοῦν μ' ἐνθουσιασμόν φθάνοντα μέχρι παραφροσύνης· πρὸς δὲ τοὺς ἀγοραστὰς νὰ φέρωνται μὲ περιφρονητικὴν ταχύτητα, τὴν ὁποίαν πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἐπαρατήρησαν.

Ὁ Πλανσιέ ἐτάμειε τὰ χρήματα, καὶ ἔκαμνε τοὺς λογαριασμοὺς του, διακέπτων αὐτοὺς μὲ φιλο-

ρρονήματα πρὸς τὸν παλαιὸν του κύριον. Πρὸς τοὺς ἀγοραστὰς ἐλάλει μὲ συντομίαν, καὶ μὲ τὴν ἀγέρωχον ἐκείνην οἰκειότητα τοῦ πλουσίου πωλητοῦ, ὅστις ὅλον μὲν τὸν κόσμον ὑπηρετεῖ, κἀνέναν δὲ δὲν περιμένει. Ὁ Ἀρτανιάν ἐπαρατήρησε τὴν διαφορὰν ταύτην μ' εὐχαρίστησιν τὴν ὁποίαν θ' ἀναλύσωμεν μετὰ ταῦτα. Εἶδεν ὀλίγον κατ' ὀλίγον πλησιάζουσαν τὴν νύκτα, καὶ τέλος πάντων ὁ Πλανσιέ τὸν ἔφερεν εἰς μικρὸν δωμάτιον τοῦ πρώτου πατώματος, ὅπου, μετὰ τὴν βαρελίων καὶ κιβωτίων, τράπεζα ἀφθονῆς ἐπερίμενε δύο συνδείπνους.

Ὁ Ἀρτανιάν, ὠφελούμενος ἀπὸ τὰς ὀλίγας στιγμὰς τῆς ἀναπαύσεως, ἐπαρατήρησε τὸ πρόσωπον τοῦ Πλανσιέ, τὸ ὁποῖον πρὸ ἐνὸς ἔτους δὲν εἶχεν ἰδεῖ. Ὁ νοήμων Πλανσιέ ἐγένετο μὲν προγαστῶρ, ἀλλὰ τὸ πρόσωπόν του δὲν εἶχε πρησθῆ. Τὸ λαμπρὸν βλέμμα τοῦ ἐπαίξεν ἀκόμη μὲ εὐκολίαν εἰς τὰ βαθέα τῶν ὀφθαλμῶν του κολιῶματα, καὶ τὸ πάχος, τὸ ὁποῖον ἐξίσονει ὅλας τὰς χαρακτηριστικὰς ἐξοχὰς τοῦ ἀνθρώπινου προσώπου, δὲν εἶχεν ἀκόμη ἐγγίξει οὔτε τὰ ἐξέχοντα μῆλα τῶν παρεῶν του, τὰ σύμβολα ταῦτα τῆς πανουργίας καὶ τῆς πλεονεξίας, οὔτε τὸν ὀξύν του πώγωνα, τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς καρτερίας καὶ τῆς ἐπιτηδειότητος. Ὁ Πλανσιέ ἐκάθητο εἰς τὴν τράπεζαν τοῦ δειπνοῦ μὲ τὴν αὐτὴν μεγαλειότητα καθὼς εἰς τὸ ἐργαστήριον, ἐπρόσφερεν εἰς τὸν κύριον του γεῦμα λιτὸν μὲν, ἀλλ' ὅμως παρισιανόν· ψητὸν μαγειρευθὲν εἰς τὸν φούρνον τοῦ ἀρτοποιοῦ, μὲ χορταρικά, σαλάταν καὶ ὀπωρικὰ ἀπὸ τὸ ἐργαστήριον. Ὁ Ἀρτανιάν· εὐχαριστήθη πολὺ ὅταν εἶδε τὸν παντοπώλιν σύροντα ὀπισθεν τῶν βαρελίων φιάλην κρασίου τοῦ Ἀνζιού, τὸ ὁποῖον εἰς ὅλην τὴν ζωὴν ὁ Ἀρτανιάν ἐπρότιμα παντὸς ἄλλου.

— Ἄλλοτε, κύριε, εἶπεν ὁ Πλανσιέ μὲ μειδίαμα πλῆρες ἀκακίας, ἔπινα ἐνῶ τὸ κρασίον σου· τὴν εἶμαι εὐτυχὴς ὅτι πίνεις σὺ τὸ ἐδικόν μου.

— Ἄ! φίλε Πλανσιέ, πολὺν καιρὸν ἀκόμη θὰ τὸ πίνω, ἐλπίζω εἰς τὸν Θεόν, διότι τὴν εἶμαι ἐλεύθερος.

— Ἐλεύθερος! ἔχεις ἀδειαν ἀπουσίας, κύριε;

— Ἀπερίοριστον!

— Παραίτησις τὴν ὑπηρεσίαν! εἶπεν ἔκθαμβος ὁ Πλανσιέ.

— Ναι, ἔχω ἀνάγκην ἀναπαύσεως.

— Καὶ ὁ βασιλεὺς; ἐφώναξεν ὁ Πλανσιέ, μὴ δυνάμενος νὰ ὑποθέσῃ ὅτι ὁ βασιλεὺς θὰ ἐδέχετο τὴν παραίτησιν ἀνδρὸς τοιοῦτου καθὼς τοῦ Ἀρτανιάν.

— Ὁ βασιλεὺς θὰ ζήτησιν τύχην ἄλλου... Πλὴν, εἰδειπνήσαμεν καλὰ, ἔχεις ὄρεξιν ν' ἀστειυθῆς, μὲ ἐρεθίζεις νὰ σοῦ εἰπῶ τὰ μυστικά μου, ἀνοίξε λοιπὸν τὰ αὐτιά σου.

— Τὰ ἀνοίγω.

Καὶ ὁ Πλανσιέ, γελῶν γέλωτα εἰλικρινῆ μᾶλλον παρὰ πονηρὸν, ἀνοίξε φιάλην λευκοῦ κρασίου.

— Τὸ λογικόν μου μόνον νὰ μὴ ἀφήσῃς.

— Ὡ! ὅταν παραφρονήσῃς σὺ, κύριε ...

— Τὴν εἶμαι κύριος τῆς κεφαλῆς μου, Πλανσιέ, καὶ θέλω νὰ τὴν οἰκονομήσω περισσότερον παρὰ ποτέ. Ἐν πρώτοις, ἀς ὁμιλήσωμεν περὶ οἰκονομίας... Τί κάμνουν τὰ χρήματά μας;

— Ἀξιόλογα, κύριε. Αἱ εἴκοσι χιλιάδες φράγκων τὰς ὁποίας μοῦ ἔδωκες κυκλοφοροῦν εἰς τὸ ἐμπόριόν μου, καὶ μοῦ δίδουν ἐννέα τὰ ἑκατόν. Σοῦ δίδω ἑπτὰ, λοιπὸν μοῦ μένουσιν δύο.

— Καὶ εἶσαι πάντοτε εὐχαριστημένος;

— Ὅσον γίνεται. Μοῦ φέρεις καὶ ἄλλα;

— Ἀκόμη καλῆτερα. . . . Ἄλλ' ἔχεις λοιπὸν ἀνάγκην;

— Ὡ! ὄχι. Ὅλοι τὴν ὥρην μ' ἐμπιστεύονται· αἱ ὑποθέσεις μου ἐκτείνονται.

— Αὐτὸ ἦτον τὸ σχέδιόν σου.

— Μετέρχουμαι καὶ ὀλίγον τὸν τραπεζίτην

Ἀγοράζω τὰς πραγματείας τῶν ἐνδεῶν ὁμοτέχων μου, δανείζω χρήματα εἰς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην διὰ πληρωμᾶς.

— Χωρὶς τοκογλυφίαν;

— Ὡ! κύριε, τὴν παρελθοῦσαν ἐβδομάδα εἶχα δύο μονομαχίας εἰς τὸ βουλευτήριον διὰ τὴν λέξιν τὴν ὁποίαν ἐπρόφερεις.

— Καὶ πῶς;

— Τὴν ὥρην νὰ καταλάβῃς. Ἐπρόκειτο περὶ δανείου ... Ὁ δανεισθεὶς μοῦ δίδει εἰς ἀσφάλειαν ζάχαρι ἀκαθάριστον μὲ συμφωνίαν νὰ τὸ πωλήσω ἂν δὲν μὲ πληρώσῃ εἰς τὸν προσδιορισμένον καιρὸν. Τὸν δανείζω χίλια φράγκα. Δὲν μὲ πληροῦναι, καὶ πωλῶ τὸ ζάχαρι χίλια τριακόσια φράγκα. Τὸ μανθάνει, καὶ ζητεῖ ἑκατόν σκουῖδα. Εἰγὼ ἀρνοῦμαι, προφασιζόμενος ὅτι ἡδυνάμην νὰ τὸ πωλήσω ἐννεακόσια μόνον. Μοῦ λέγει ὅτι εἶμαι τοκογλύφος. Τὸν παρακαλῶ νὰ μὴ ἐπαναλάβῃ τὴν λέξιν ὀπισθεν τοῦ βουλευτηρίου. Ἦτον παλαιὸς τραπωτικὸς τῆς φρουρᾶς, ἦλθε· τοῦ ἐπέρασα τὸ ξίφος σου εἰς τὸ ἀριστερὸν σκέλος.

— Ὡ! διάβολε! ὁποῖου εἴδους τραπεζίτην ἐπαγγέλλεσαι! εἶπεν ὁ Ἀρτανιάν.

— Ἐπάνω τῶν δεκατριῶν τὰ ἑκατόν, μονομαχίῳ, εἶπεν ὁ Πλανσιέ· αὐτὸ εἶναι τὸ ἰδιώμα μου.

— Νὰ λαμβάνῃς μόνον δώδεκα, εἶπεν ὁ Ἀρτανιάν, καὶ τὰ περιπλέον νὰ τὰ ὀνομάζῃς ἀσφαλίστικα καὶ μεσιτικά.

— ἔχεις δίκαιον, κύριε. Ἀλλ' ἡ ὑπόθεσίς σου;

— Ἄ! Πλανσιέ, ἡ διήγησις εἶναι διεξοδικὴ καὶ δύσκολος.

— Λέγε μᾶλα ταῦτα.

Ὁ Ἀρτανιάν ἐσφύσε τὸν μύστακα, ὡς ἄνθρωπος δισταζὼν ἂν ἔπρεπε νὰ εἰπῇ τὰ μυστικά του, καὶ δισταστῶν πρὸς τὸν φίλον του.

— Πρόκειται περὶ τοποθετήσεως χρημάτων; ἤρῳ τισεν ὁ Πλανσιέ.

— Ναι, βέβαια.

— Μὲ κέρδος καλόν;

— Κέρδος ὠραῖον τετρακόσια τὰ ἑκατόν, Πλανσιέ.

Ὁ Πλανσιέ ἐκύπησε τὸν γρόνθον του εἰς τὴν τράπεζαν μὲ τόσην δυνάμιν, ὥστε αἱ φιάλαι ἐπέδησαν ὡς ἀπὸ φόβου.

— Ἄ! Χριστέ καὶ Παναγία μου! εἶναι δυνατόν;

— Πιστεύω καὶ περισσότερον ἀκόμη, εἶπε μὲ ψυχρότητα ὁ Ἀρτανιάν· ἀλλὰ προτιμῶ νὰ λέγω πάντοτε τὸ ὀλιγώτερον.

— Ἄ! διάβολε! εἶπεν ὁ Πλανσιέ πλησιάζων... Τὸ

κέρδος, κύριε, εἶναι λαμπρόν! ... Ἦμποροῦμεν νὰ βάλωμεν πολλὰ χρήματα;

— Εἴκοσι χιλιάδες φράγκων καθεὶς, Πλανσιέ.

— Τότε εἶναι ὅλη ἡ περιουσία σου, κύριε. Καὶ διὰ πόσον καιρὸν;

— Δι' ἓνα μῆνα.

— Καὶ θὰ μᾶς δώσουν;

— Πενήντα χιλιάδας φράγκων καθενός· λογάρισε.

— Κέρδος τερατώδες! ... Πρέπει νὰ μονομαχήσῃ καλὰ κάνεις διὰ τόσον κέρδος;

— Πιστεύω τῷ ὄντι ὅτι πρέπει νὰ πολεμήσῃ κάνεις ὄχι κακὰ, εἶπεν ὁ Ἀρτανιάν μὲ τὴν αὐτὴν ἀταραξίαν· αὐτὴν τὴν φορὰν ὅμως, Πλανσιέ, εἴμεθα δύο, καὶ ἀναλαμβάνω ἐγὼ μόνος τὸ ἔργον.

— Ὡ! κύριέ μου, δὲν τὸ ἀνέχομαι ...

— Πλανσιέ, σὺ δὲν ἔμπορεῖς νὰ ἔλθῃς, διότι θὰ χρειασθῇ ν' ἀφήσῃς τὸ ἐμπόριόν σου.

— Ἡ κερδοσκοπία λοιπὸν δὲν γίνεται εἰς Παρισίους;

— ὄχι.

— Ἄ! εἰς τὰ ξένα;

— Εἰς τὴν Ἀγγλίαν.

— Εἰς τὸν τόπον κερδοσκοπικόν, εἶναι ἀλήθεια, εἶπεν ὁ Πλανσιέ ... Τὸν τόπον τὸν ὁποῖον γνωρίζω καλὰ... Καὶ ποίου εἴδους ὑποθέσεις εἶναι, κύριε, ἂν ᾖναι συγχωρημένον;

— Πλανσιέ, πρόκειται περὶ ἀποκαταστάσεως.

— Παλαιῶν μνημείων;

— Ναι, μνημείων· θ' ἀποκαταστήσωμεν τὸ Χάιτ-Χάλ.

— Ἐπιχειρήσεις σπουδαία. ... Καὶ εἰς ἓνα μῆνα πιστεύεις;

— Τὸ ἐγγυῶμαι.

— Αὐτὸ εἶναι ἐδικόν σου ἔργον, κύριε, καὶ ἀφοῦ μίαν φορὰν τὸ ἀναλάβῃς ...

— Ναι, αὐτὸ εἶναι ἔργον μου ... γνωρίζω καλὰ τὴν ὑπόθεσιν ... μολαταῦτα θὰ σὲ συμβουλεύωμαι εὐχαρίστως.

— Μεγάλῃ τιμῇ δι' ἐμὲ ... πλὴν ὀλίγας ιδέας ἔχω περὶ ἀρχιτεκτονικῆς.

— Πλανσιέ ... ἔχεις ἀδικίαν· εἶσαι ἀξιόλογος ἀρχιτέκτων, τόσον καλὸς ὅσον ἐγὼ εἰς τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν.

— Εὐχαριστῶ ...

— Εἶχα συλλογισθῆ, τὸ ὁμολογῶ, νὰ προσφέρω τὴν ὑπόθεσιν αὐτὴν εἰς ἐκείνους τοὺς κύριους, πλὴν δὲν τοὺς ἤρα εἰς τὰς οἰκίας των ... Λυποῦμαι πολὺ, διότι δὲν γνωρίζω ἄλλους οὔτε τολμηροτέρους, οὔτε ἐπιτηδειοτέρους.

— Ἄ! φαίνεται ὅτι θὰ ᾖναι συναγωνισμὸς, καὶ ὅτι θὰ μᾶς φιλονεικήσουν τὴν ἐπιχειρήσιν;

— Ὡ! ... ναι, Πλανσιέ, ναι ...

— Ἐπιθυμῶ μεγάλως νὰ μάθω τὰς λεπτομερείας, κύριε.

— Ἰδοῦ, Πλανσιέ· κλείσε καλὰ ὅλας τὰς θύρας.

— Μάλιστα, κύριε. Καὶ ὁ Πλανσιέ ἐγύρισε τοὺς τοὺς κλειδίον.

— Πολὺ καλὰ· πλησίασε τώρα. Ὁ Πλανσιέ ὑπνέουσε.

— Και άνοιξε τὸ παράθυρον, ὥστε ὁ κρότος τῶν διαβατῶν καὶ τῶν ἀμαξῶν νὰ κωφάνῃ ὅσους θελήσουν νὰ μᾶς ἀκροασθοῦν.

Ὁ Πλανσιέ άνοιξε τὸ παράθυρον καθὼς τοῦ εἶπε, καὶ ὁ εἰσερέυσας εἰς τὸ δωμάτιον πάταγος κραυγῶν, τροχῶν, γαυγισμάτων καὶ πατημάτων, ἐκώφανε τὸν ἴδιον Ἀρτανιάν, καθὼς ἐπεθύμει. Τότε ἔπιε ποτήριον ἀπὸ τὸ λευκὸν κρασίον, καὶ ἄρχισεν ὡς ἀκολούθως:

— Πλανσιέ, ἔχω μίαν ιδέαν.
— Ἄ! κύριε, σέ ἀναγνωρίζω ὀλόκληρον, ἀπεκρίθη ὁ παντοπώλης, ἀσθμαίνων ὅλος ἀπὸ συγκινήσειν.

Γ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΟΔΟΝ ΤΩΝ ΔΟΜΒΑΡΩΝ, ΕΙΣ ΤΟ ΤΕ ΧΝΟΣΗΜΟΝ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΥ ΚΟΠΑΝΟΥ, ΣΧΗΜΑΤΙΣΘΕΙΣΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΠΡΟΣ ΜΕΤΑΛΛΕΥΣΙΝ ΤΗΣ ΙΔΕΑΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΑΡΤΑΝΙΑΝ.

Μετ' ὀλίγας στιγμῆς σιωπῆς, διαρκούσης τῆς ὁποίας ὁ Ἀρτανιάν ἐφαινετο συγκεντρῶν ὄχι μίαν ιδέαν, ἀλλ' ὅλους του τὰς ιδέας, εἶπεν:

— Ἦκουσες βέβαια, φίλτατέ μου Πλανσιέ, νὰ γίνεσσι λόγος περὶ τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος Καρόλου τοῦ Α', βασιλέως τῆς Ἀγγλίας.

— Ἄλλοίμονον! ναι, κύριε. Δὲν ἐτρέξατε ἀπὸ τὴν Γαλλίαν εἰς βοήθειάν του, καὶ μολακτύτα ἔπεσε καὶ ὀλίγον ἔλειψε πίπτων νὰ σᾶς πλακώσῃ;

— Βεβαίωτατα. Βλέπω, Πλανσιέ, ὅτι ἔχεις καλὴν ἐνθύμησιν.

— Ἰ! διάβολε! παράξενον θὰ ἦτον ἂν ἐξέχονα τὴν ἐνθύμησιν αὐτὴν, κύριε, ὅσον θλίβερά καὶ ἂν ἦναι. Ὅταν ἤκουσε κανεὶς τὸν Γριμῶ, ὅστις, καθὼς γνωρίζεις, δὲν συνειθίζει νὰ διηγῆται πολλὰ, νὰ διηγηθῆ πῶς ἔπεσεν ἡ κεφαλή τοῦ βασιλέως Καρόλου, πῶς ἐταξιδεύσατε μισὴν νύκτα εἰς πλοῖον τρυπημένον μὲ ὑπόνομον, καὶ πῶς εἶδατε ἐπανερχόμενον εἰς τὸ πέλαγος τὸν ἀξιόλογον ἐκείνον κύριον Μορδάουντ μὲ μαχαίριον χρυσομάκινον εἰς τὸ σῆθος. . . . παρόμοια πράγματα ποτὲ δὲν λησιμονοῦνται.

— Εἶναι μολακτύτα ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι τὰ λησιμονοῦν, Πλανσιέ.

— Ναι, ὅσοι δὲν τὰ εἶδαν, ἢ ὅσοι δὲν ἤκουσαν τὸν Γριμῶ νὰ τὰ διηγῆται.

— Τόσῳ καλῆτερα λοιπὸν, ἐπειδὴ τὰ ἐνθυμείσαι ὅλα αὐτὰ, δὲν ἔγω ἀνάγκη νὰ σ' ἐνθυμίσω εἰμ' ἕν μόνον περὶ ἑνὸς πράγματος, ὅτι ὁ βασιλεὺς Κάρολος ὁ Α' εἶχεν υἱόν.

— Εἶχε δῶ μάλιστα, κύριε, χωρὶς νὰ σ' ἐβγάλω ζεύστην, διότι εἶδα τὸν δευτερότοκον εἰς Παρισίους, τὸν κύριον δούκα τοῦ Γυόρκ, ἐνῶ ἐπήγαινε μίαν τῶν ἡμερῶν εἰς τὸ Παλάτιον, καὶ μ' ἐβεβαίωσεν ὅτι ἦτον ὁ δευτερότοκος υἱὸς τοῦ Α' Καρόλου. Τὸν πρωτότοκον ἔγω τὴν τιμὴν νὰ τὸν γνωρίζω μόνον ἐκ φήμης, ἀλλὰ δὲν τὸν εἶδα ποτέ.

— Ἰδού λοιπὸν, Πλανσιέ, ποῦ ἤθελα καθυπὸ νὰ καταστήσω: εἰς αὐτὸν τὸν πρωτότοκον υἱόν, ὅστις ἄλλοτε μὲν ὀνομάζετο πρίγκιψ τοῦ Γάλ, σήμερον δὲ ὀνομάζεται Κάρολος Β', βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας.

— Βασιλεὺς χωρὶς βασιλεῖον, κύριε, ἀπεκρίθη ἀπορρηγματικῶς ὁ Πλανσιέ.

— Ναι, Πλανσιέ, ἤμπορεῖς μάλιστὰ νὰ προσθέσῃς:

δυστυχῆς βασιλεὺς, δυστυχέστερος ἀπὸ τὸν ἀθλιώτερον χυδαῖον, κάτοικον τῆς ἀθλιωτέρας συνοικίας τῶν Παρισίων.

Ὁ Πλανσιέ εἰδεῖξε διὰ τοῦ κινήματός του τὴν κοινὴν ἐκείνην συμπάθειαν, τὴν ὁποίαν ἐκφράζομεν ὑπὲρ τῶν ξένων ἐκείνων μὲ τοὺς ὁποίους ποτὲ δὲν φρονοῦμεν ὅτι θὰ ἔχωμέν τι κοινόν. Ἐπειτα, δὲν ἔδλεπεν, εἰς τὴν πολιτικὴν καὶ αἰσθηματικὴν ταύτην ἐπιχείρησιν, ν' ἀναφαίνεται ποσῶς ἡ ἐμπορικὴ ιδέα τοῦ κυρίου Ἀρτανιάν, καὶ εἰς αὐτὴν κυρίως τὴν ιδέαν εἶχε τὸν νοῦν του. Ὁ Ἀρτανιάν, ὅστις εἶχε τὴν ἐξὶν νὰ ἐνοῆ κατὰ τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ πράγματα, ἐνόησε τὸν Πλανσιέ.

— Ἐξηγοῦμαι, εἶπεν. Ὁ νέος οὗτος πρίγκιψ τοῦ Γάλ, βασιλεὺς χωρὶς βασιλεῖον, καθὼς πολὺ καλὰ τὸ εἶπες, Πλανσιέ, ἐκίνησε πολὺ τὴν συμπάθειάν μου.

Ἐγὼ, ὁ Ἀρτανιάν, τὸν εἶδα ἐπαιτούντα τὴν βοήθειαν τοῦ Μαζαρίνου, ἀνθρώπου οὐτιδανῶ, καὶ τοῦ βασιλέως Λουδοβίκου, ἀκόρη παιδίον, καὶ ἐνόμισα, ἐγὼ ὅστις γνωρίζω τὰ τοιαῦτα, ὅτι ὁ νοήμων ἐκείνος τοῦ ἐκθρονισμένου βασιλέως ὀφθαλμὸς, ἡ εὐγένεια ἐκείνη ἢ χαρακτηριστικὸς ὀλόκληρον τὸ άτομόν του, εὐγένεια ἐπιπλεύσασα ὑπὲρ ὅλων τῶν συμφορῶν του, ἐφανερώναν χαρακτῆρα ἀνδρὸς γενναίου καὶ βασιλέως.

Ὁ Πλανσιέ συνήνεσε σιωπηλῶς ὅλα ταῦτα, εἰς τὸν νοῦν αὐτοῦ τούλάχιστον, δὲν ἐσαφηνίζαν ἀκόμη τὴν ιδέαν τοῦ κυρίου Ἀρτανιάν, ὅστις ἠκολούθησεν:

— Ἰδού λοιπὸν τί ἐσυλλογίσθην. Ἀκράσῃ με προσοχὴν, Πλανσιέ, διότι πλησιάζομεν εἰς τὸ συμπέρασμα.

— Ἀκράζομαι.

— Οἱ βασιλεῖς δὲν φυτρῶνουν τόσον πυκνοὶ εἰς τὴν γῆν, ὥστε οἱ λαοὶ νὰ τοὺς εὐρίσκουν εὐθὺς ὅταν καὶ ὅπου ἔχουν τὴν ἀνάγκη των. Τὸ λοιπὸν, αὐτὸς ὁ βασιλεὺς χωρὶς βασιλεῖον εἶναι, κατὰ τὴν γιῶμην μου, σπόρος φυλαγμένους, μέλλων νὰ βλαστήσῃ εἰς ὠρισμένον τινὰ καιρὸν, φθάνει χεῖρ ἐπιτηδεῖα, μουσικὴ καὶ ἰσχυρὰ νὰ τὸν σπείρῃ καθὼς πρέπει, διαλέγουσα τὸ ἔδαφος, τὸ κλίμα καὶ τὸν καιρὸν.

Ὁ Πλανσιέ συγκατένευε πάντοτε διὰ τῆς κεφαλῆς, σημείον ὅτι πάντοτε καλὰ δὲν ἐκαταλάμβανε.

— Πτωχῆ βασιλικῆ σπόρε, εἶπα κατ' ἐμαυτὸν, καὶ ἐκατανύχθην πραγματικῶς, Πλανσιέ, πράγμα τὸ ὁποῖον μὲ κἀμνει νὰ συλλογισθῶ μήπως ἀρχίζω νὰ κἀμω ἀνοησίας. Ἰδού διατὶ ἠθέλησα νὰ σέ συμβουλεύθω, φίλε μου.

Ὁ Πλανσιέ ἐκοκκίνισεν ὀπὸ χαρὰν καὶ ὑπερηφάνειαν.

— Πτωχῆ βασιλικῆ σπόρε! σέ μαζεύω καὶ πηγαίνω νὰ σέ σπείρω εἰς γῆν ἀγαθὴν.

— Ἄ! θεέμου! εἶπεν ὁ Πλανσιέ κυττάζων ἀτενωῶς τὸν παλαιόν του κύριον, ὡς νὰ ἐδίσταζε περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ ἐγκεφάλου του.

— Ἄ! καλὲ, ἠρώτησεν ὁ Ἀρτανιάν, ἔπαθες τίποτε;

— Ἐγὼ; τίποτε, κύριε.

— Εἶπες: Ἄ! θεέ μου!

— Νομίζεις;

— Εἶμαι βέβαιος. Μήπως ἐνόησες τάχα;

— Ὁμολογῶ, κύριε Ἀρτανιάν, ὅτι φοβοῦμαι ...
— Μὴ καταλάβῃς; ...

— Ναι.
— Μὴ καταλάβῃς ὅτι θέλω ν' ἀποκαταστήσω εἰς τὸν θρόνον του τὸν βασιλέα Κάρολον τὸν Β', ὅστις δὲν ἔχει πλέον θρόνον; αὐτὸ εἶναι;

Ὁ Πλανσιέ ἐπήδησεν εἰς τὸ θρονίον τοῦ ὡς ἐπάνω.

— Ἄ! ἄ! εἶπεν ὁλος ἔντρομος ἰδοὺ λοιπὸν ποῖαν ἀποκατάστασιν ἐνόησες!

— Ναι, Πλανσιέ, δὲν ὀνομάζεται οὕτω τὸ πράγμα;

— Ἀναμφιβόλως, ἀναμφιβόλως: πλὴν ἐσυλλογίσθησθαι καλὰ;

— Τί;

— Τί εἶναι ἐκεῖ πέραν;

— Ποῦ;

— Εἰς τὴν Ἀγγλίαν.

— Καὶ τί εἶναι, ἀς ἰδοῦμεν, Πλανσιέ;

— Πρῶτον, κύριε, σοῦ ζητῶ συγχώρησιν ἂν ἐπεμβαίνω εἰς πράγματα τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι τοῦ ἐμπορίου μου: πλὴν ἐπειδὴ μοῦ προτείνεις ἐπιχείρησιν ... διότι ἐπιχείρησιν προτείνεις, δὲν εἶναι ἀλήθεια;

— Λαμπράν, Πλανσιέ.

— Ἄλλ' ἐπειδὴ προτείνεις ἐπιχείρησιν, ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ τὴν συζητήσω.

— Συζήτει, Πλανσιέ, ἀπὸ τὴν συζήτησιν γεννᾶται τὸ φῶς.

— Ἐπειδὴ λοιπὸν ἔχω τὴν συγχώρησιν, λέγω ὅτι ἐκεῖ πέραν εἶναι πρῶτον αἱ βουλαί.

— Καλὰ! καὶ ἔπειτα;

— Καὶ ἔπειτα ὁ στρατός.

— Πολὺ καλὰ. Εἶναι ἄλλο τίποτε;

— Καὶ ἔπειτα τὸ ἔθνος.

— Καὶ ἄλλο;

— Τὸ ἔθνος, τὸ ὁποῖον παρεδέχθη τὸν ἐκθρονισμὸν καὶ τὸν θάνατον τοῦ ποτὲ βασιλέως, πατρός τοῦ ἐδῶ Καρόλου, καὶ δὲν θὰ θελήσῃ νὰ μεταβάλῃ γνώμην.

— Πλανσιέ, φίλε μου, εἶπεν ὁ Ἀρτανιάν, συλλογίσσεσαι ὡς κεφαλοτύριον! Τὸ ἔθνος ... τὸ ἔθνος εἶναι κουρασμένον ἀπ' αὐτοὺς τοὺς κυρίους, οἵτινες ὀνομάζονται μὲ ὀνόματα βάρβαρα, καὶ τοῦ ψάλλον ψαλλομένους. Ὅταν πρόκηται νὰ ψάλλουν, φίλτατέ μου Πλανσιέ, ἐπαρτήρησα ὅτι τὰ ἔθνη ἀγαποῦν καλῆτερα νὰ ψάλλουν τραγοῦδιον, παρὰ ψαλλομένους ἐκκλησιαστικούς. Ἐνθυμῆσθου τὴν Σφενδόνην: τί ἐψάλλον ἐκείνον τὸν καιρὸν; Καὶ ἦτον καλὸς ὁ καιρὸς ἐκείνος.

— Ὅχι τόσον, ὄχι τόσον: ὀλίγον ἔλειψε νὰ μὲ κρεμάσουν.

— Ναι, πλὴν δὲν σ' ἐκρέμασαν.

— Ὅχι.

— Καὶ ἀρχίσεις τὴν τύχην σου εἰς τὸ μέσον τῶν τραγουδίων ἐκείνων.

— Ἀλήθεια.

— Δὲν ἔχεις λοιπὸν τίποτε νὰ εἰπῆς;

— Ἐγὼ, πῶς! Ἐγὼ τὸν στρατὸν καὶ τὰς βουλάς.

— Εἶπα ὅτι θέλω νὰ δανεισθῶ εἴκοσι χιλιάδας φράγκων ἀπὸ τὸν κύριον Πλανσιέ, καὶ νὰ βάλω ἄλλας εἴκοσι ἐδικάς μου: μὲ αὐτὰς τὰς σαράντα χιλιάδας φράγκων μισθῶν στρατῶν.

Ὁ Πλανσιέ ἤνωσε τὰς χεῖράς του: ἔδλεπε τὸν Ἀρ-

τανιάν σοβαρὸν, καὶ ἐπίστευσεν εἰλικρινῶς ὅτι ὁ κύριός του ἔχασε τὰς φρένας του.

— Στρατὸν! ... Ἄ! κύριε, εἶπε μὲ χροποῖόν μαιδιάμα, φοβούμενος μὴν ἐρεθίσῃ τὸν τρελλὸν καὶ τὸν κἀμη μανιώδη. Στρατὸν ... ἀπὸ πόσους;

— Ἀπὸ σαράντα ἀνδρας, εἶπεν ὁ Ἀρτανιάν.

— Σαράντα ἐναντίον σαράντα χιλιάδων δὲν εἶναι ἀρετοί. Ἀξίζεις βέβαια μόνος σου Ἰσα μὲ χιλίους ἀνδρας, κύριε Ἀρτανιάν, τὸ ἡξέυρω: ἀλλὰ ποῦ νὰ εὕρῃς τριάντα ἐννέα ἄλλους, οἱ ὁποῖοι ν' ἀξίζουσιν Ἰσα μὲ σέ; ἢ, καὶ ἂν τοὺς εὕρῃς, ποῖος θὰ σοῦ δώσῃ χρήματα νὰ τοὺς πληρώσῃς;

— Δὲν πηγαίνεις κακὰ, Πλανσιέ ... Ἄ! διάβολε, γίνεσαι αὐλικός.

— Ὅχι, κύριε, λέγω ὅτι στογάζομαι καὶ ἰδοὺ διατὶ λέγω, ὅτι εἰς τὴν πρώτην ἐκ τοῦ συστάδην μάχην, τὴν ὁποίαν θὰ συγκροτήσῃς μὲ τοὺς σαράντα ἀνδρας σου, φοβοῦμαι ...

— Καὶ διὰ τοῦτο δὲν θὰ συγκροτήσω μάχην ἐκ τοῦ συστάδην, ἀγαπητέ μου Πλανσιέ, εἶπε γελῶν ὁ ὑπολογαγός. Ἐχομεν παραδείγματα ὠραιότατα εἰς τὴν ἀρχαιότητα περὶ σοφῶν πορειῶν καὶ ἀποχωρήσεων, αἵτινες συνίσταντο εἰς τὸ ν' ἀποφεύγουν τὸν ἐχθρὸν ἀντὶ νὰ τὸν προσβάλλουν. Αὐτὰ πρέπει νὰ τὰ ἡξέυρῃς, Πλανσιέ, σὺ ὅστις ὠδήγησες τοὺς Παρισίανους τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἔπρεπε νὰ πολεμήσουν μὲ τοὺς δορυφόρους, καὶ τόσον καλὰ προδιέθεσες τὰ τότε πολεμικά κινήματα, ὥστε δὲν ἀπεμακρύνθησθαι καθόλου ἀπὸ τὴν Βασιλικὴν πλατεῖαν.

Ὁ Πλανσιέ ἄρχισε νὰ γελᾷ.

— Εἶναι βέβαιον, ἀπεκρίθη, ὅτι ἂνοι σαράντα ἀνδρες σου κρύπτονται πάντοτε, καὶ δὲν ἦναι τόσον ἀνεπιτήδευτοι, ἢμποροῦν νὰ ἐλπίσουν νὰ μὴ νικηθῶν: ἀλλὰ, τέλος πάντων, σὺ ἐλπίζεις ἀποτελεσεμ' τι ὁποῖον-δήποτε.

— Χωρὶς ἀμφιβολίαν. Ἰδού λοιπὸν κατὰ τὴν γνώμην μου τί πρέπει νὰ γείνη πρὸς ταχθεῖαν ἀποκατάστασιν τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος Καρόλου τοῦ Β' εἰς τὸν θρόνον του.

— Πολὺ καλὰ! ἐρώναξεν ὁ Πλανσιέ διπλασιάζων τὴν προσοχὴν του, ἀς ἰδοῦμεν τὸν τρόπον αὐτόν. Ἀλλὰ πρὸ πάντων νομίζω ὅτι κατὰ λησιμονοῦμεν.

— Τί;

— Ἀφῆσαμεν κατὰ μέρος τὸ ἔθνος, τὸ ὁποῖον ἀγαπᾷ καλῆτερα νὰ ψάλλῃ τραγοῦδιον παρὰ ψαλλομένους, καὶ τὸν στρατὸν τὸν ὁποῖον δὲν πολεμοῦμεν: ἀλλὰ μένουσιν αἱ βουλαί, αἱ ὁποῖαι δὲν ψάλλου.

— Καὶ αἱ ὁποῖαι οὕτε πολεμοῦν. Καὶ πῶς, Πλανσιέ, σὺ, ἄνθρωπος νοήμων, φοβεῖσαι σωρὸν φωνακλάδων, οἵτινες ὀνομάζονται Ὀρροπύγια καὶ Ἄσαρκοι! Περὶ τῶν βουλῶν δὲν φροντίζω καθόλου, Πλανσιέ.

— Ἄφοῦ δὲν φροντίζεις ἡ εὐγένειά σου, ἀς πηγαίνωμεν ἐμπρός.

— Ναι, καὶ ἀς φθάσωμεν εἰς τὸ ἀποτέλεσμα.

Ἐνθυμείσαι τὸν Κρόμβελ, Πλανσιέ;

— Ἦκουσα νὰ γίνεσσι πολλὸς λόγος περὶ αὐτοῦ, κύριε.

— Ἦτον τοῦ διαβόλου πολεμάρχος.

— Καὶ φαγᾶς τρομερὸς πρὸ πάντων.

— Πῶς φαγᾶς;

Ὁ Πλανσιέ ἤνωσε τὰς χεῖράς του: ἔδλεπε τὸν Ἀρ-

— Ναι, εις μίαν βουκιαν εκατάπτε την Αγγλίαν.

— Τό λοιπόν, Πλανσιέ, αν, την παραμονήν τής ημέρας καθ' ην εκατάπτε την Αγγλίαν, εύρισκετο κανείς να καταπή τον κύριον Κρόμβελ; ...

— Ω! κύριε, είναι εν από τα πρώτα αξιώματα τής μαθηματικής ότι το περιέχον πρέπει να ηναι μεγαλύτερον του περιεχομένου.

— Πολύ καλά! Αυτό είναι υπέρ τής ιδέας μου, Πλανσιέ.

— Άλλ' ο κύριος Κρόμβελ απέθανε, και το περιέχον αυτόν σήμεραν είναι ο τάφος.

— Φίλτατέ μου Πλανσιέ, βλέπω με χαράν μου ότι όχι μόνον έγεινες μαθηματικός, αλλά και φιλόσοφος άριστος.

— Κύριέ μου, εις το παντοπωλείον μου μεταχειρίζομαι πολλά τυπωμένα χαρτία· όθεν λαμβάνω αφορμήν να αναγινώσκω και να ώφελομαι.

— Ευχέσου! Γνωρίζεις λοιπόν τότε, — διότι δεν έμαθες τα μαθηματικά και την φιλοσοφίαν χωρίς ολίγην ιστορίαν, — ότι, μετά τον τόσον μεγάλον εκεινον Κρόμβελ, ηλθεν άλλος μικρότατος.

— Ναι, αυτός ονομάζετο Ρικκάρδος, και εκαμε κοθώς σύ, κύριε Άρτανιάν, έδωκε την παραίτησίν του.

— Καλά πολύ καλά! Μετά τον μέγαν όστις απέθανε, μετά τον μικρόν όστις παρητήθη, ηλθεν άλλος τρίτος. Αυτός ονομάζεται κύριος Μώγκ· είναι στρατηγός επιτηδειότατος, διότι ποτέ δεν ενίκηθη· είναι πολιτικός δεινότατος, διότι δεν όμιλεί ποτέ, και πρό του να ειπή καλημέρα εις κανένα, συλλογίζεται δώδεκα ώρας, και έπειτα του λέγει καλησπέρα· ο δε κόσμος φωνάζει θαύμα, θαύμα, διότι συμπίπτει να λέγη αλήθειαν.

— Είναι δεινότατον τώ όντι, ειπεν ο Πλανσιέ· άλλ' εγώ γνωρίζω άλλον πολιτικόν άνδρα, όμοιάζοντα αυτόν κατά πολλά.

— Τόν κύριον Μαζαρίνον, δεν είναι αλήθεια;

— Τόν ίδιον.

— Έχεις δίκαιον, Πλανσιέ· μόνον ότι ο κύριος Μαζαρίνος δεν επιθυμεί τον θρόνον τής Γαλλίας, και το πράγμα αλλάζει πολύ, καθώς βλέπεις. Λοιπόν αυτόν τον κύριον Μώγκ, όστις έχει όλην την Αγγλίαν ψιπήν εις την παροψίδα του, και ανοίγει ήδη το στόμα να την καταπή, αυτόν τον κύριον Μώγκ, όστις λέγει εις τους ανθρώπους του Β' Καρόλου και εις αυτόν τον ίδιον Καρόλον· Οδκ οίδα ύμιας ...

— Δεν ηξεύρω τα άγγλικά, ειπεν ο Πλανσιέ.

— Ναι, άλλ' εγώ τα ηξεύρω, ειπεν ο Άρτανιάν· Οδκ οίδα ύμιας, σημαίνει· Δεν σάς γνωρίζω. Αυτόν τον κύριον Μώγκ, τον σημαντικόν άνθρωπον τής Αγγλίας αυτής, αφού την καταπή ...

— Αί! λοιπόν; ηρώτησεν ο Πλανσιέ;

— Λοιπόν, φίλε μου, εγώ πηγαίνω εκει πέραν, και με τους σαράντα άνδρας μου τον αρπάζω, τον δίνω και τον φέρω εις την Γαλλίαν, όπου δύο σχέδια παρουσιάζονται εις τα θαμβωμένα βλέμματά μου.

— Και εις τα έδικά μου! εφώναξεν ο Πλανσιέ παράφορος από ένθουσιασμόν· τον βάζομεν εις κλουβίον και τον δείχνομεν με πληρωμήν.

— Καλά, Πλανσιέ, αυτό είναι τρίτον σχέδιον,

το όποιον δεν ειχα συλλογισθῆ, και το ηύρες σύ.

— Το εύρίσκεις καλόν;

— Ναι, βεβαιότατα, πλην πιστεύω τα έδικά μου καλήτερα.

— Τότε άς ιδούμεν τα έδικά σου.

— Πρώτον, τον υποχρεώνω να εξαγορασθῆ.

— Πόσον;

— Ω! διάβολε! παλληκαρής καθώς αυτός άζίζει βέβαια εκατόν χιλιάδας σκούδων.

— Ω! ναί.

— Βλέπεις λοιπόν ότι πρώτον τον υποχρεώνω να εξαγορασθῆ με εκατόν χιλιάδας σκούδων.

Η ...

— Η, το όποιον είναι ακόμη καλήτερον, τον παραδίδω εις τον βασιλέα Κάρολον, όστις, αφού δεν θα έχη πλέον ουτε στρατηγόν να φοβηθῆ, ουτε πολιτικόν να γελάσῃ, θ' αποκατασταθῆ ο ίδιος, και, αφού μίαν φοράν αποκατασταθῆ, θα μου μετρήσῃ τας εκατόν χιλιάδας σκούδων. Ιδού η ιδέα μου· τί λέγεις περι αυτής, Πλανσιέ;

— Λαμπρά και μεγαλοπρεπής ιδέα, κύριε! εφώναξεν ο Πλανσιέ τρέμων από συγκίνησιν. Και πώς σου ηλθεν αυτή η ιδέα;

— Μοῦ ηλθε μίαν αύγην εις τας όχθας του ποταμού Λουάρ, ενώ ο βασιλεύς Λουδοβίκος ο ΙΑ', ο άγαπητός μας μονάρχης, εκλαιεν εξώκαρδα κρατών την χείρα τής κύριας Μανσιόνη.

— Κύριέ μου, σε βεβαιώνω ότι η ιδέα είναι ύψηλή, αλλά ...

— Α! υπάρχει αλλά;

— Συγχώρησέ με! Πλην όμοιάζει ολίγον το δέρμα τής ώραιάς εκεινης αρκούδας, το όποιον ητον δια πώλημα, άλλ' έπρεπεν ο αγοραστής να το πάρη από την αρκούδαν ζωντανήν. Ο κύριος Μώγκ δεν συλλαμβάνεται χωρίς την βίαν.

— Βεβαιότατα, άλλ' έπειδή συνάζω στρατόν ...

— Ναι, ναί, καταλαμβάνω, ώ! διάβολε! δια τολμηρού κινήματος. Ω! τότε, κύριε, θα θριαμβεύσῃς, διότι εις τα τοιαῦτα δεν έχεις όμοιον.

— Είμαι εύτυχής τώ όντι, ειπεν ο Άρτανιάν με υπερήφανον απότητα· καταλαμβάνεις ότι, αν εις τοῦτο ειχα τον άγαπητόν μου Αθωνα, τον άνδρειόν μου Πόρθον και τον πονηρόν μου Αραμην, το πράγμα έτελειονεν· άλλ' έχάθησαν, καθώς φαίνεται, και δεν ηξεύρει κανείς που να τους εύρη. Θα επιχειρήσω λοιπόν το έργον μόνος μου. Ευρίσκεις ωστόσο καλήν την επιχείρησιν, και την ένασχόλησιν των χρημάτων ωφέλιμον;

— Παραπολύ! παραπολύ! Πλην ...

— Διατί;

— Διότι τα καλά πράγματα δεν έρχονται ποτέ καθώς τα περιμένει κανείς.

— Αυτό είναι· αλάνθαστον, Πλανσιέ, και απόδειξις ότι το επιχειρώ εγώ. Δια σε θα ηναι ώραιον κέρδος, και δι' έμε εύάρεστος επιχείρησις. Θα ειπουν· Ιδού τί εκαμεν εις το γήρας του ο κύριος Άρτανιάν! και θα λάβω θέσιν εις τας ιστορίας, και προσέτι εις την ιστορίαν. Πλανσιέ, είμαι λαίμαργος εις την τιμήν.

— Κύριε, εφώναξεν ο Πλανσιέ, όταν συλλογίζωμαι

ότι εδώ εις το κατάστημά μου, ανάμεσα εις το ζάχαρι, τα δαμάσκηνα και την κανέλλαν μου, ώρίμασε το γιγαντώδες τοῦτο σχέδιον, μου φαίνεται ότι το κατάστημά μου είναι παλάτιον.

— Φυλάξου όμως, φυλάξου Πλανσιέ· αν άκουσθῆ το παραμικρόν, μάς ρίπτουν εις την Βαστίλλην και τους δύο, διότι συνωμοσίαν κάμνομεν εδώ· ο κύριος Μώγκ είναι σύμμαχος του κυρίου Μαζαρίνου. Φυλάξου!

— Κύριέ μου, όποιος έχει την τιμήν να ηναι έδικός σου, δεν φοβείται· και όποιος εύτυχει να ηναι σύντροφός σου, σιωπῶ.

— Πολύ καλά! αυτό είναι έργον έδικόν σου και όχι έδικόν μου, διότι, εντός οκτώ ημερών, εγώ θα ημαι εις την Αγγλίαν.

— Πήγαινε, κύριε, πήγαινε, εσω γρηγορώτερα τόσω καλήτερα.

— Τα χρήματα λοιπόν είναι έτοιμα;

— Αύριον θα ηναι, αύριον σου τα μετρώ. Θέλεις χρυσά η άργυρά νομίσματα;

— Χρυσά είναι καλήτερα· αλλά πώς θα τακτοποιήσωμεν το πράγμα; Άς ιδούμεν.

— Ω! Θεέ μου! εις τον άπλούστερον τρόπον. Μοῦ διδεις άπλήν απόδειξιν, και τίποτε άλλο.

— Όχι, όχι, ειπε με ζωρότητα ο Άρτανιάν, χρειάζεται τάξις εις όλα τα πράγματα.

— Αυτή είναι και η γνώμη μου ... Αλλά με την εύγενίαν σου, κύριε Άρτανιάν ...

— Και αν αποθάνω εκει πέραν, αν σφαίρα τουφεκιου με φονεύσῃ, αν σκάσω από τον πολύν ζύθον.

— Κύριέ μου, σε παρακαλώ να πιστεύσῃς ότι, εις τοιαύτην περίστασιν, θα λυπηθῶ τόσον δια τον θάνατόν σου, ώστε δεν θα συλλογισθῶ καθόλου τα χρήματα.

— Ευχαριστώ, Πλανσιέ, πλην αυτό δεν πειράζει. Ως δύο μαθηταί δικηγόρου, άς συντάξωμεν μαζί συμφωνίαν, είδος συμβόλαιου, το έποιον ημπορεί να ονομασθῆ συμβόλαιον έταιρίας.

— Ευχαριστως, κύριε.

— Ηξεύρω ότι είναι δύσκολον να συντάτῃ κανείς, άλλ' άς δοκιμάσωμεν.

— Άς δοκιμάσωμεν.

Ο Πλανσιέ έστρεξε να ζητήσῃ κονδύλιον, μελάνην και χαρτίον.

Ο Άρτανιάν, λαβών το κονδύλιον, το έβαλεν εις την μελάνην και έγραψε·

« Μεταξύ του κυρίου Άρτανιάν, ποτέ ύπολοχαγοῦ των δορυφόρων του βασιλέως, κατοικοῦντος ήδη εις την όδον Τικετών, εις το ξενοδοχείον τής Δορκάδος,

« Καί του κυρίου Πλανσιέ, παντοπώλου, κατοικούντος εις την όδον των Λομβαρδών, εις το τελόσημον του Χρυσού Κοπάνου,

« Εσμφωνήθησαν τα εξής·

« Συστένεται έταιρία με κεφάλαιον 40,000 φράγκων, σκοπόν έχουσα την έκτέλεσιν ιδέας τινός προταθείσης παρὰ του κυρίου Άρτανιάν.

« Ο κύριος Πλανσιέ, γνωρίζων την ιδέαν ταύτην, και εγκρίνων αυτήν κατά πάντα, θα μετρήσῃ

εικοσι χιλιάδας φράγκων εις χείρας του κυρίου Άρτανιάν.

« Δεν θ' απαιτήσῃ μήτε την επιστροφήν των χρημάτων, μήτε τόκους, πριν επανέλθῃ ο κύριος Άρτανιάν από το εις Αγγλίαν ταξιδίδιον του.

« Εξ άλλου μέρους, ο κύριος Άρτανιάν ύποχρεούται να καταθέσῃ εικοσι χιλιάδας φράγκων, όμοῦ με τας άλλας εικοσι του κυρίου Πλανσιέ.

« Θα μεταχειρισθῆ την ειρημένην ποσότητα των σαράντα χιλιάδων φράγκων όπως νομίση καταλλόλυτον, ύποχρεούμενος μολαταῦτα εις ό,τι κατωτέρω θα προσδιορισθῆ.

« Την ημέραν καθ' ην ο κύριος Άρτανιάν αποκαταστήσῃ δι' όποιουδήποτε μέσου την Αύτου Μεγαλειότητα Κάρολον τον Β' εις τον θρόνον τής Αγγλίας, θα μετρήσῃ εις χείρας του κυρίου Πλανσιέ την ποσότητα ... »

— Την ποσότητα εκατόν πενήντα χιλιάδων φράγκων, ειπεν άφελώς ο Πλανσιέ, βλέπων τον Άρτανιάν δισταζόντα.

— Α! διάβολε! όχι, ειπεν ο Άρτανιάν, η διανομή δεν ημπορεί να γείνη εξ ήμισείας, δεν είναι δίκαιον.

— Μολαταῦτα, κύριε, βάζομεν καθεις το ήμισυ, άντέταξε με δειλίαν ο Πλανσιέ.

— Ναι, πλην άκουσε τον τελευταίον όρον, φίλτατέ μου Πλανσιέ, και, αν δεν τον εύρης δίκαιον κατά πάντα αφού τον γράψωμεν, τότε την σβύννομεν.

Και ο Άρτανιάν έγραψε·

« Μολαταῦτα, επειδή ο κύριος Άρτανιάν φέρει εις την έταιρίαν, εκτός του κεφαλαίου των εικοσι χιλιάδων φράγκων, τον καιρόν του, την ιδέαν του, την εύφυίαν του και το δέρμα του, πράγματα τα όποια περι πολλοῦ ποιεῖται, και μάλιστα το τελευταίον, ο κύριος Άρτανιάν θα λάβῃ, από τας τριακοσίας χιλιάδας φράγκων, διακοσίας δια τον έαυτόν του· ώστε το μερίδιόν του θα ηναι τα δύο τρίτα.»

— Πολύ καλά, ειπεν ο Πλανσιέ.

— Είναι δίκαιον; ηρώτησεν ο Άρτανιάν.

— Δικαιότατον, κύριε.

— Μένεις εύχαριστημένος με τας εκατόν χιλιάδας φράγκων;

— Ω! διάβολε! ναί. Εκατόν χιλιάδες φράγκων άντι εικοσι!

— Και εις ένα μήνα, καταλαμβάνεις;

— Πώς εις ένα μήνα;

— Ναι, ένα μήνα μόνον σου ζητώ.

— Κύριε, ειπε με γενναίότητα ο Πλανσιέ, σου δίδω εξ εβδομάδας.

— Ευχαριστώ, άπεκρίθη φιλοφρόνως ο ύπολοχαγός.

Μετά ταῦτα, οι δύο σύντροφοι ανέγνωσαν εξ αρχής το συμβόλαιον.

— Εξάαιρετα, κύριε, ειπεν ο Πλανσιέ· ο μακκρίτης κύριος Κοκενάρ, ο πρώτος σύζυγος τής βαρόνης Δουβαλλών δεν θα εκαμεν καλήτερα.

— Νομίζεις; Τότε λοιπόν, άς υπογράψωμεν. Και οι δύο έβαλαν την μονογραφήν των.

— Κατ' αυτόν τον τρόπον, ειπεν ο Άρτανιάν, δεν θα ημαι ύποχρεωμένος εις κανένα.

— Εγώ όμως θα ήμην υποχρεωμένος εις σέ, εἶπεν ὁ Πλανσιέ.

— Όχι, διότι, ὅσον καὶ ἂν ἀγαπῶ τρυφερὰ τὸ δέμας μου, Πλανσιέ, ἤμπορῶ νὰ τὸ ἀφήσω ἐκεῖ πέραν, καὶ τότε τὰ χάνεις ὅλα. Ὡ! διάβολε! τοῦτο μὲ κάμνει νὰ συλλογισθῶ τὸ κυριώτερον, ὅρον ἄλλον ἀπαραίτητον. Τὸν γράφω

« Εἰς περίστασιν καθ' ἣν ὁ κύριος Ἀρτανιὰν ἀποθάνῃ, ἡ ἐξόφλησις γίνεται ἀφ' ἐαυτῆς, καὶ ὁ κύριος Πλανσιέ ἀπαλλάττει ἀπὸ τοῦδς τὴν σκιάν τοῦ κυρίου Ἀρτανιὰν ἀπὸ τὴν ὑποχρέωσιν τῶν εἰκοσι χιλιάδων φράγκων, τὰς ὁποίας ἐμέτρησεν εἰς τὸ ταμιεῖον τῆς εταιρίας. »

Ὁ τελευταῖος οὗτος ὄρος ἔκαμε τὸν Πλανσιέ νὰ σκυθρωπώσῃ· ἀλλ' ὅταν εἶδε τὸν λαμπρὸν ὄφθαλμόν, τὴν μυώδη καὶ στιβαρὰν χεῖρα, τὸ εὐλύγιστον καὶ εὐρωστον ἐνταῦτῳ βραχκόκαλον τοῦ συντρόφου του, ἀνέλαθε θάρσος, καὶ, ἐκτεινάς τὴν χεῖρα, ἐπρόσθεσε νέαν μονογραφήν ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦτον. Ὁ Ἀρτανιὰν ἔπραξε τὸ αὐτὸ, καὶ οὕτω συνετάχθη τὸ πρῶτον γνωστὸν συμβόλαιον τῆς εταιρίας ταύτης. Ἴσως ἐργεῖται ὀλίγη κατάχρησις μετὰ ταῦτα εἰς τε τὸν τύπον καὶ τὴν οὐσίαν.

— Τώρα, εἶπεν ὁ Πλανσιέ γύνων τελευταῖον ποτήριον κρασίου τοῦ Ἀνζιού εἰς τὸ ποτήριον τοῦ Ἀρτανιὰν, τώρα, πῆγαινε νὰ κοιμηθῆς, ἀγαπητέ μου κύριε.

— Όχι δὲ, ἀπάντησεν ὁ Ἀρτανιὰν, διότι τὸ δυσκολώτερον τώρα μένει νὰ γείνη, καὶ ἔχω νὰ συλλογισθῶ αὐτὸ τὸ δυσκολώτερον.

— Πᾶ! εἶπεν ὁ Πλανσιέ, ἔχω τὸσον μεγάλην ἐμπιστοσύνην εἰς σέ, κύριε Ἀρτανιὰν, ὡς τὰς ἑκατὸν χιλιάδας φράγκων μου δὲν τὰς ἐδίδα δι' ἐννεήντα χιλιάδας.

— Ὁ διάβολος νὰ μὲ πάρῃ, εἶπεν ὁ Ἀρτανιὰν, νομίζω πῶς ἔχεις δίκαιον.

Ταῦτα δὲ εἰπὼν, καὶ λαβὼν λύχνον, ἀνέβη εἰς τὸν κοιτώνα του καὶ ἔπεσε νὰ κοιμηθῆ.

Z.

ΟΠΟΥ Ο ΑΡΤΑΝΙΑΝ ΕΤΟΙΜΑΖΕΤΑΙ ΝΑ ΤΑΞΕΙ-ΔΕΥΣΗ ΔΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΝ ΤΗΣ ΟΙΚΙΑΣ ΠΛΑΝΣΙΕ ΚΑΙ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ.

Ὁ Ἀρτανιὰν τὸσον καλὰ ἐσυλλογίσθη καθ' ὅλην τὴν νύκτα, ὥστε τὸ σκεδῖόν του ἀπὸ τὴν ἀκόλουθον πρῶτην ἀπεφασίσθη.

— Ἰδοῦ! εἶπεν ἀνεγερθεὶς ἐπὶ τῆς κλίνης, καὶ ἀκουμβήσας τὸν ἀγκῶνα εἰς τὸ γόνυ καὶ τὸν πῶγονα εἰς τὴν χεῖρά του ἰδοῦ! θὰ ζητήσω σαράντα ἄνδρας γενναίους καὶ πιστούς· θὰ τοὺς στρατολογήσω μετὰ τῶν ἀνδρῶν ἐνοχοποιημένων ὀπωποῦν, ἀλλ' ὄχι ξένων ὀλωσδιόλου τῆς πειθαρχίας. Θὰ τοὺς ὑποσχθῶ πεντακόσια φράγκα δι' ἕνα μῆνα, ἂν ἐπιστρέψουν. Τίποτε, ἂν δὲν ἐπιστρέψουν, ἢ τὸ ἥμισυ διὰ τοὺς συγγενεὶς των. Ὄσω διὰ τὴν τροφήν καὶ τὸ κατάλυμα, δι' αὐτὸ ἄς φροντίσουν οἱ Ἄγγλοι, οἵτινες ἔχουν βόδια εἰς τὴν βοσκήν, ἔχουν παστὰ εἰς τὰ κέλλαια, ἔχουν ὄρνιθας εἰς τοὺς ὀρνιθῶνας, ἔχουν σῖτον εἰς τὰς ἀποθήκας. Θὰ παρουσιασθῶ εἰς τὸν στρατηγὸν Μῶγκ μετὰ τῶ

στρατιωτικὸν τοῦτο σῶμα. Θὰ μὲ δεχθῆ, θὰ κερδήσω τὴν ἐμπιστοσύνην του, καὶ θὰ τὴν καταχρασθῶ μίαν ὥραν ἀρχήτερα.

Ἄλλὰ, χωρὶς νὰ προχωρήσῃ περισσότερο, ὁ Ἀρτανιὰν ἔσεισε τὴν κεφαλὴν καὶ διέκοψε τὴν σειράν τῶν λόγων του.

— Όχι, εἶπε, δὲν θὰ τολμίσω νὰ τὰ εἰπῶ αὐτὰ εἰς τὸν Ἄθωνα· τὸ μέσον δὲν εἶναι λοιπὸν τὸσον ἐντιμον. Πρέπει νὰ μεταχειρισθῶ βίαν, ἠκολούθησε, πρέπει χωρὶς ἄλλο, χωρὶς νὰ βλάψω τὸν χαρακτῆρά μου. Μὲ σαράντα ἄνδρας θὰ ἐκστρατεύσω ὡς σωματάρχης. Ναί, πλὴν ἂν ἀπαντήσω, ὄχι σαράντα χιλιάδας Ἀγγλων, καθὼς ἔλεγεν ὁ Πλανσιέ, ἀλλὰ μόνον τετρακοσίους, θὰ νικηθῶ, καθότι, μετὰ τῶν τῶν σαράντα πολεμικῶν μου, θὰ εὑρεθῶν δέκα τοῦλάχιστον ἀχρηστοί, δέκα οἵτινες θ' ἀφήσουν νὰ φονευθῶν ἀνοήτως. Όχι, ἀδύνατον τῷ ὄντι νὰ εὐρω σαράντα ἄνδρας ἀσφαλεῖς· κατὰ πάντα ἀδύνατον. Πρέπει νὰ εὐχαριστηθῶ μὲ τριάντα. Μὲ δέκα ἄνδρας ὀλιγώτερον, θὰ ἔχω τὸ δικαίωμα ν' ἀποφύγῃ τὴν ἐκ τοῦ συστάθην μάχην, διὰ τὸν μικρὸν ἀριθμὸν τῶν ὀπαδῶν μου· καὶ ἂν ἀπαντηθῶ μὲ τὸν ἔχθρον, ἡ ἐκλογὴ μου θὰ ᾖ ἡναι ἀσφαλεστέρα μὲ τριάντα ἄνδρας παρὰ μὲ σαράντα. Παρεκτὸς τούτου, θὰ οἰκονομήσω πέντε χιλιάδας φράγκων, τουτέστι τὸ ὄγδοον τοῦ κεφαλαίου μου· ἡ ποσότης ἀξίζει τὸν κόπον.

Ἀπόφασις·λοιπὸν, θὰ ἔχω τριάντα ἄνδρας. Θὰ τοὺς διαιρέσω εἰς τρεῖς σώματα, θὰ σκορπίσωμεν εἰς διάφορα μέρη, μὲ διαταγὴν νὰ ἐνωθῶμεν εἰς προσδιωρισμένην στιγμήν. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἀνὰ δέκα, δὲν διδομεν τὴν παραμικρὰν ὑποψίαν, καὶ περνοῦμεν ἀπαρατήρητοι. Ναί, καί, τριάντα εἶναι θαυμαστος ἀριθμὸς! τρεῖς δεκάδες, τρεῖς, ἀριθμὸς θεῖος! Καὶ ἔπειτα, συντροφία τριάντα ἀνδρῶν, μὰ τὴν ἀλήθειαν, ὅταν συγκεντρωθῆ, δὲν θὰ ᾖ ἡναι μικρὸν πράγμα.

Ἄ! ποσον εἶμαι δυστυχὴς! ἠκολούθησεν ὁ Ἀρτανιὰν, χρειάζονται τριάντα ἵπποι. Αὐτὸ θὰ μὲ ἀφανίσῃ. Ποῦ δαίμονα εἶχα τὸν νοῦν μου, ὅταν ἐξέχασα τοὺς ἵππους; Καὶ μολαταῦτα, ἐπιχειρήσις τοιαύτη δὲν γίνεται χωρὶς ἵππους. Ἄς ᾖ ἡναι ὅμως, τὴν θυσίαν αὐτὴν θὰ τὴν κάμωμεν, φθάσει νὰ λάβωμεν τοὺς ἵππους ἐκεῖ. Ἐπειτα, δὲν εἶναι καὶ κακοὶ οἱ ἵπποι τῆς Ἀγγλίας.

Ἄλλ' ἐξέχασα πάλιν, ὦ! διάβολε! τρεῖς σώματα, θέλουν τρεῖς ἀρχηγούς, ἰδοῦ ἡ δυσκολία. Ἀπὸ τοὺς τρεῖς ἀρχηγούς, ἔχω ἤδη τὸν ἕνα, καὶ αὐτὸς εἶμαι ἐγώ· καί, πλὴν οἱ δύο ἄλλοι, θὰ στοιχίσουν αὐτοὶ μόνον τόσα χρήματα ὅσα ὁ λοιπὸς στρατός. Όχι, χωρὶς ἄλλο· εἰς μόνος τοποτηρητῆς χρειάζεται. Ἄλλὰ τότε, θὰ ὀλιγοστεύσω τὸν στρατὸν μου εἰς εἴκοσι ἄνδρας. Ἡξούρω ὅτι εἴκοσι εἶναι ὀλίγοι· πλὴν, ἐπειδὴ μὲ τοὺς τριάντα εἶχα ἀποφασίσει νὰ μὴ ζητήσω μάχην, θὰ τὸ κάμω εὐκολώτερα ἀκόμη μὲ τοὺς εἴκοσι. Εἴκοσι, στοργυλὸς λογαριασμός· ἔπειτα, ἔχομεν καὶ δέκα ἵππους ὀλιγώτερον, πρᾶγμα ἀξιὸν προσοχῆς· καὶ τότε, μὲ ἕνα καλὸν τοποτηρητὴν ...

Διάβολε! διάβολε! τί πρᾶγμα εἶναι ἡ ὑπομονὴ καὶ ἡ σκέψις! Δὲν ἤθελα προτῆτερα νὰ κινήσω μὲ σαράντα ἄνδρας; Ἰδοῦ τώρα περιορισθὴν εἰς εἴκοσι, καὶ μὲ ἴσην ἐπιτυχίαν. Δέκα χιλιάδων φράγκων οἰκο-

νομία διαμιῆς, καὶ μὲ περισσοτέραν ἀσφάλειαν, κατὰ ἀξίει. Ἄς ἰδοῦμεν τώρα, πρόκειται λόγος πῶς νὰ εὐρω καλὸν τοποτηρητὴν· ἄς τὸν εὐρωμεν λοιπὸν, καὶ ἔπειτα. Τὸ πρᾶγμα δὲν εἶναι εὐκόλον· χρειάζεται ἄνδρες καὶ καλὸς, ἄλλος δευτέρος ἐγώ. Ναί, πλὴν ὁ τοποτηρητῆς θὰ γνωρίζῃ τὸ μυστικόν μου· καὶ ἐπειδὴ αὐτὸ τὸ μυστικὸν ἀξίζει ἕν ἑκατομμύριον, καὶ ἐγὼ δὲν θὰ πληρώσω εἰς αὐτὸν εἰμ' ἡ χίλια φράγκα, ἡ χίλια πεντακόσια τὸ πολὺ, ὁ τοποτηρητῆς θὰ πωλήσῃ τὸ μυστικόν μου εἰς τὸν Μῶγκ· ἄς λείψῃ λοιπὸν, διαβόντρον υἱέ! ὁ τοποτηρητῆς. Ἐπειτα, καὶ βουβὸς ἂν ᾖ ἡναι, ὡς μαθητῆς τοῦ Πυθαγόρα, ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς θὰ ἔχη εἰς τὸν στρατὸν κἀνένα στρατιώτην εὐνοούμενον, καὶ θὰ τὸν κάμῃ λοχίαν του· ὁ λοχίας θὰ μάθῃ τὸ μυστικόν τοῦ τοποτηρητοῦ, καὶ ἂν ἀκόμη αὐτὸς ᾖ ἡναι τίμιος καὶ δὲν θελήσῃ νὰ τὸ πωλήσῃ.

Τότε ὁ λοχίας, ὀλιγώτερον τίμιος καὶ ὀλιγώτερον φιλόδοξος, θὰ τὸ προδώσῃ διὰ πενήντα χιλιάδας φράγκων. Ἐλα, ἔλα, τὸ πρᾶγμα εἶναι ἀδύνατον. Ἀπόφασις πλέον, τοποτηρητῆς δὲν χρειάζεται. Ἄλλὰ τότε, ἡ διανομὴ εἶναι ἀδύνατος, δὲν ἤμπορῶ πλέον νὰ διαιρέσω τὸν στρατὸν μου εἰς δύο, καὶ νὰ ἐνεργῶ εἰς δύο μέρη συγχρόνως, χωρὶς ἄλλον ὡσὰν τὴν ἐαυτὸν μου, ὅστις ... Ἄλλὰ διατί νὰ ἐνεργῶ εἰς δύο μέρη, ἀφοῦ ὁ σκοπὸς εἶναι νὰ συλλάβω ἕνα μόνον ἄνθρωπον; διατί ν' ἀδυνατήσω τὸν στρατὸν, φέρων τὴν δεξιάν ἐδῶ, τὴν ἀριστεράν ἐκεῖ;

Ἐν μόνον σῶμα, διαβόντρον υἱέ, ἐν μόνον καὶ δικαιοῦμενον ἀπὸ τὸν Ἀρτανιὰν, ἀξιόλογα! Ἄλλ' εἴκοσι ἄνδρες, ὁδεύοντες ὅλοι ὁμοῦ, γίνονται ὑπόπτοι εἰς ὅλον τὸν κόσμον· δὲν πρέπει νὰ βλέπῃ ὁ κόσμος εἴκοσι ἵππους συσσωματωμένους· ἄλλως σέλλεται στρατιωτικὸν ἀπόσπασμα καὶ ζῆτεῖ τὸ σύνθημα, καὶ τότε, ἂν ἰδῆ τὸν παραμικρὸν δισταγμὸν, τρυφερίζει τὸν κύριον Ἀρτανιὰν καὶ τοὺς ὀπαδοὺς του ὡσὰν κουνέλλια.

Περιορίζομαι λοιπὸν εἰς δέκα ἄνδρας· κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐνεργῶ μὲ ἀπλότητα καὶ καὶ μὲ ἐνότητά· θὰ βιασθῶ νὰ ᾖ ἡναι ἐφρόνιμος, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἐξασφαλίζει τὸ ἥμισυ τῆς ἐπιτυχίας εἰς ὑπόθεσιν τοιαύτην ὡς τὴν παρούσαν· ὁ πολὺς ἀριθμὸς θὰ μὲ παρέσυρεν ἴσως εἰς κἀμμίαν ἀνοησίαν. Δέκα ἵπποι δὲν φέρουν πλέον ὀδυσκολίαν, εἶτε νὰ τοὺς ἀγοράσω εἶτε νὰ τοὺς λάβω. Ἰ! ἰδέα ἀξιόλογος! ποία ἐντελής ἵσυγία κυκλοφορεῖ τώρα εἰς τὰς φλέβας μου! οὔτε ὑποψία πλέον, οὔτε σύνθημα, οὔτε κίνδυνος! Δέκα ἄνδρες, περνοῦν ὡς ὑπερέται, ἢ μικροῦμποροι. Δέκα ἄνδρες, ὀδηγοῦντες δέκα ἵππους μὲ πραγματείας ὑποαισθητοῦ, παντοῦ εἶναι δεκτοί, παντοῦ εἶναι ἀνιπποῦται. Δέκα ἄνδρες ταξιδεύουν διὰ λογαριασμὸν τῆς γαλλικῆς ἐμπορικῆς οἰκίας Πλανσιέ καὶ συντροφίας. Τί ἔχει κἀνεὶς νὰ εἰπῇ; Οἱ δέκα αὐτοὶ ἄνδρες, ἐνδυμένοι ὡς ἐργάται, φοροῦν καλὸν μαχαίριον κνηγίου, καλὸν τουργικὸν ὀπίσω τοῦ ἵππου, καλὸν πιστόλιον ἐμπρός. Ποτὲ δὲν ἀνησυχοῦν, διότι δὲν ἔχουν κακοὺς σκοπούς. Ἴσως, ἴσως, εἶναι λαθρέμποροι· πλὴν αὐτὸ τί πειράζει; Τὸ λαθρέμποριον δὲν εἶναι κρεμάλας ἀξίον, ὡς ἡ πολυγυμνασία. Τὸ χειρότερον ἀπ' ὅσα ἤμποροῦν νὰ συμβοῦν εἶναι

νὰ μᾶς δημεύσουν τὰς πραγματείας. Νὰ μᾶς δημεύσουν τὰς πραγματείας; ὑπόθεσις καὶ αὐτό. Ἐλα, ἔλα, τὸ σκεδῖον εἶναι ἀξιόλογον· δέκα ἄνδρες μόνον, δέκα ἄνδρες εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μου, δέκα ἄνδρες οἱ ὁποῖοι θὰ ᾖ ἡναι εὐτολμοὶ ὡς σαράντα, θὰ μοῦ στοιχίσουν ὡς τέσσαρες, καὶ εἰς τοὺς ὁποῖους, πρὸς περισσοτέραν ἀσφάλειαν, δὲν θὰ εἰπῶ λέξιν ἀπὸ τὸ σκεδῖόν μου, ἢ θὰ τοὺς εἰπῶ μόνον καὶ μόνον· *Φίλοι μου, πρόκειται περὶ μεγάλης ὀφελείας.*

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, πολὺ πονηρὸς θὰ ᾖ ἡναι ὁ Σατανᾶς, ἂν μοῦ παίξῃ κἀμμίαν. Δεκαπέντε χιλιάδων φράγκων οἰκονομία εἰς εἴκοσι! Θαυμάσιον, θαυμάσιον κέρδος.

Ἐνισχυόμενος οὕτως ἀπὸ τοὺς ἀκριβεῖς ὑπολογισμούς του, ὁ Ἀρτανιὰν παρεδέχθη ὀριστικῶς τὸ σκεδῖον τοῦτο, καὶ ἀπεφασίσε νὰ μὴ μεταβάλλῃ πλέον τίποτε. Εἶχεν ἤδη καταγγραμμένους, εἰς τὸν κατάλογον τὸν ὁποῖον εἶχεν ἑτοιμον ἡ ἀκένωτος μνήμη του, δέκα ἄνδρας ἐνδοξοὺς μετὰ τῶν ἀδικουμένων ἀπὸ τὴν τύχην, ἢ πειραζομένων ἀπὸ τὴν δικαιοσύνην τυχοδιωκτῶν. Ὄθεν ἐσηκώθη, καὶ ἔδραμεν εἰς ζήτησιν αὐτῶν ἀμέσως, προσκαλὼν τὸν Πλανσιέ νὰ μὴ τὸν προσημείνῃ εἰς τὸ πρόγευμα, καὶ ἴσως οὔτε εἰς τὸ γεῦμα. Περιελθὼν μίαν καὶ ἡμίσειαν ἡμέραν ἀθλίας τινὰς οἰκίας τῶν Παρισίων, κατώρθωσε νὰ τελειώσῃ τὴν στρατολογίαν του, καὶ, χωρὶς ν' ἀφήσῃ νὰ λάβουν κοινωνίαν μετὰ τῶν οἱ τυχοδιωκταί του, ἐσύλλεξεν, ἐσυνάθροισεν, ᾔνωσεν, εἰς διάστημα ὀλιγώτερον τῶν τριάντα ὡρῶν, χαριτωμένην συλλογὴν ἀσχημῶν προσώπων, λαλοῦντων γλῶσσαν γαλλικὴν ὀλιγώτερον καθαράν παρὰ τὴν ἀγγλικὴν τὴν ὁποῖαν ἔμελλαν νὰ μεταχειρισθῶν.

Οἱ περισσώτεροι ἐξ αὐτῶν ἦσαν παλαιοὶ στρατιῶται τῆς φρουρᾶς, τῶν ὁποῶν τὴν ἀξίαν εἶχεν ἐκτιμήσει ὁ Ἀρτανιὰν εἰς διαφόρους συμπλοκάς, καὶ τοὺς ὁποῖους ἡ μέθη, αἱ ἀσχημοὶ πληγαὶ, τὰ ἀνέλπιστα τοῦ παιγνιδίου κέρδη, ἢ αἱ οἰκονομικαὶ μεταρρυθμίσεις τοῦ κυρίου Μαζαρίνου, ἔχον ἀναγκάσει νὰ ζητήσουν τὴν σκιάν καὶ τὴν μοναξίαν, τοὺς δύο τούτους παραγορητὰς τῶν μὴ ἀκούοντως ἐκτιμωμένων καὶ συχναῖς προσβαλλομένων ψυχῶν.

Ἐφεραν ὅλοι εἰς τὴν μορφήν καὶ τὴν φορέσιν των τὰ ἔγνη τῶν βασιάνων τῆς καρδιάς τὰ ὁποῖα πρὸ πολλοῦ ὑπέφεραν. Μερικοὶ ἐξ αὐτῶν εἶχαν καταπληρωμένα τὰ πόσωπα, ὅλοι καταξερτισμένα τὰ φορέματα. Ὁ Ἀρτανιὰν ἀνεκούφισεν τὰς μάλλον κατεπειγούσας τῶν ἀδελφικῶν τούτων δυστυχιῶν μὲ φρόνιμον διανομὴν τῶν χρημάτων τῆς εταιρίας· ἔπειτα, ἀφοῦ ἐφρόντισεν ὥστε τὰ χρήματα ταῦτα νὰ χρησιμεύσουν εἰς τὴν φυσικὴν καλλονὴν τοῦ στρατοῦ, προσδιώρισεν ὡς τόπον συνεντεύξεως μὲ τοὺς στρατολογηθέντας τὰ βόρεια μέρη τῆς Γαλλίας, μετὰ τῶν Βεργ καὶ Σαιντομέρ. Ἐξ ἡμέρας τοὺς ἐδῶκεν ὡς ἀνυπερβλήτων προθεσμίας· ἐγνωρίζε δὲ ἀκούοντως τὴν προθυμίαν, τὴν εὐχαριστήσιν καὶ τὴν σχετικὴν τιμιότητα τῶν ἐνδόξων του μισθοφόρων, ὥστε νὰ ᾖ ἡναι βέβαιος ὅτι κἀνεὶς ἐξ αὐτῶν δὲν θὰ ἐλείπειν εἰς τὴν ὀνομαστικὴν κλήσιν.

Ταῦτα πάντα διατάξας καὶ συμφωνήσας, ἐπέστρεψε ν' ἀποχαιρετήσῃ τὸν Πλανσιέ, ὅστις τὸν ἤρω-

τησε περί του στρατού. Ο Άρτανιάν δὲν ἐνόμισε κατάλληλον νὰ φανερώσῃ εἰς αὐτὸν τὸν ὅποιον εἶχε κάμει περιορισμὸν τοῦ προσωπικοῦ, φοβούμενος μήπως ἐλαττώσῃ διὰ τῆς ἐξομολογήσεως ταύτης τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ συντρόφου του. Ὁ Πλανσιέ ὑπερεχάρη μαθὼν ὅτι τὸ σῶμα ὄλον ἐστρατολογήθη, καὶ ὅτι αὐτὸς ὁ Πλανσιέ ἐμελλε νὰ ᾔναι βασιλεὺς διὰ τῶν χρημάτων του κατὰ τὸ ἥμισυ, ὅστις ἀπὸ τὸν θρόνον τοῦ πωλητηρίου του ἐμίσηθονε σῶμα στρατιωτικὸν, προσδιωρισμένον νὰ πολεμήσῃ κατὰ τῆς ἀπίστου Ἀλβιωνος, τῆς ἐχθρᾶς ταύτης ὄλων τῶν ἀληθῶς γαλλικῶν καρδιῶν.

Ὁ Πλανσιέ λοιπὸν ἐμέτρησεν, εἰς καινούρια διπλᾶ λουγγία, εἴκοσι χιλιάδας φράγκων εἰς τὸν Ἀρτανιάν διὰ τὸ μερίδιον αὐτοῦ τοῦ Πλανσιέ, καὶ ἄλλας εἴκοσι χιλιάδας, ἐπίσης εἰς καινούρια διπλᾶ λουγγία, διὰ τὸ μερίδιον τοῦ Ἀρτανιάν. Ὁ Ἀρτανιάν τὰ ἔβαλεν εἰς δύο σάκκους, ἀνὰ εἴκοσι χιλιάδας, καὶ, ζυγίζων αὐτοὺς εἰς ἑκατέραν τῶν χειρῶν του, εἶπε·

— Μεγάλην δυσκολίαν φέρουν αὐτὰ τὰ χρήματα, φίλτατέ μου Πλανσιέ· ἤξεύρεις ὅτι ζυγίζουν περισσότερον τῶν τριάντα λιτρῶν;

— Πᾶ ! ὁ ἵππος σου τὰ βαστάζει ὅλα ὡς πτερόν. Ὁ Ἀρτανιάν ἔσεισε τὴν κεφαλὴν.

— Μὴ μοῦ λέγῃς αὐτὰ τὰ πράγματα, Πλανσιέ! Ἴππος φορτωμένος μὲ περιπλέον τριάντα λίτρας φορτίον, ἐνῶ φέρει τὴν μανδουθήκην καὶ τὸν ἵππεά του, δὲν διαβάει πλέον μὲ τόσην εὐκολίαν τοὺς ποταμούς, δὲν πηδᾷ πλέον τόσον ελαφρὰ τοὺς τοίχους καὶ τὰ αὐλάκια, καὶ, ὅταν δὲν ὑπάρχη ἵππος, δὲν ὑπάρχει οὔτε ἵππεύς. Εἶναι ἀληθές ὅτι δὲν τὰ ἤξεύρεις αὐτὰ σὺ, Πλανσιέ, διότι ὄλην σου τὴν ζῶην ὑπηρετήσες εἰς τὸ πεζικόν.

— Τότε, κύριέ μου, πῶς νὰ κάμωμεν; εἶπεν ὁ Πλανσιέ περιπεσὼν εἰς ἀληθινὴν ἀμηχανίαν.

— Ἄκουσε, εἶπεν ὁ Ἀρτανιάν, θὰ πληρώσω τὸν στρατόν μου μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν μας εἰς τὴν πατρίδα. Φύλαξε τὰς εἴκοσι χιλιάδας φράγκων τοῦ μεριδίου μου; καὶ ἐμπορεύου τὰς καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἀπουσίας μου.

— Καὶ τὸ ἐδικόν μου μερίδιον; ἤρῳτισεν ὁ Πλανσιέ.

— Τὸ φέρω μαζί μου.

— Ἡ ἐμπιστοσύνη σου μὲ τιμᾷ, εἶπεν ὁ Πλανσιέ, πλὴν ἂν δὲν ἐπιστρέψῃς;

— Δὲν εἶναι παράξενον, μολονότι δὲν εἶναι τόσον πιθανόν. Τότε, Πλανσιέ, διὰ τὴν περίστασιν αὐτὴν καθ' ἣν δὲν ἐπιστρέψω, δός μου κονδύλιον νὰ κάμω τὴν διαθήκην μου.

Ὁ Ἀρτανιάν, λαβὼν κονδύλιον καὶ χαρτίον, ἔγραψεν εἰς φύλλον ἀπλοῦν τὰ ἑξῆς·

« Ἐγὼ ὁ Ἀρτανιάν ἔχω εἴκοσι χιλιάδας φράγκων, τὰ ὅποια ἀπέκτησα σολδίων πρὸς σολδίον πρὸ τριάντων ἐτῶν, ἀφοῦ εἶμαι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Α. Μ. τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας. Ἀπ' αὐτὰ δίδω πέντε χιλιάδας εἰς τὸν Ἄθωνα, πέντε χιλιάδας εἰς τὸν Πόρβον, πέντε χιλιάδας εἰς τὸν Ἀραμὴν, μὲ παραγγελίαν νὰ τὰ δώσουν ἐκ μέρους μου καὶ ἐκ μέρους τῶν εἰς τὸν μικρὸν μου φίλον Ραούλ, ὑποκόμητα τῆς Βραζελόννης. Τὰς τελευταίας πέντε χιλιάδας δίδω εἰς

τὸν Πλανσιέ, βέβαιος ὢν ὅτι θὰ διανεύμῃ ἀγογγύσως τὰς δεκαπέντε ἄλλας χιλιάδας εἰς τοὺς φίλους μου. « Εἰς πίστιν τούτου ὑπέγραψα τὸ παρόν.

ARTANIAN. »

Ὁ Πλανσιέ ἐφάνετο πολλὰ περίεργος νὰ μάθῃ τὰ ἔγραψεν ὁ Ἀρτανιάν.

— Λάβε, εἶπεν ὁ ὑπολογαγὸς πρὸς τὸν Πλανσιέ, ἀνέγνωσε.

Ὅταν ἀνεγίνωσκε τοὺς τελευταίους στίχους, τὰ δάκρυα ἤλθον εἰς τοὺς ὀφθαλμούς τοῦ Πλανσιέ.

— Νομίζεις ὅτι χωρὶς τοῦτο δὲν θὰ εἶδα τὰ χρήματα; τότε, δὲν τὰς θέλω τὰς πέντε χιλιάδας φράγκων σου.

Ὁ Ἀρτανιάν ἐχαμογέλασε.

— Δέξου τα, Πλανσιέ, δέξου τα· κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ χάσῃς δεκαπέντε μόνον χιλιάδας ἀντὶ τῶν εἴκοσι, καὶ δὲν θὰ σοῦ ἔλθῃ πειρασμὸς ν' ἀτιμιάσῃς τὴν ὑπογραφὴν τοῦ κυρίου καὶ φίλου σου ζητῶν νὰ μὴ ζημιωθῇς καθόλου.

Πόσον καλὰ ἐγνώριζε τὴν καρδίαν τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν παντοπωλῶν ὁ φίλτατος οὗτος κύριος Ἀρτανιάν!

Ὅσοι ὠνόμασαν τρελλὸν τὸν Δονकुσιῶτον, διότι ἔτρεχε νὰ κατακτήσῃ βασιλείον μὲ μόνον τὸν ὑπασπιστήν του Σάγγον, καὶ ὅσοι ὠνόμασαν τρελλὸν τὸν Σάγγον, διότι ἔτρεχε μὲ τὸν κύριόν του εἰς τὴν κατάκτησιν τοῦ εἰρημένου βασιλείου, αὐτοὶ βεβαίως δὲν θὰ ἔκαμναν διακριτικὴν κρίσιν περὶ τοῦ Ἀρτανιάν καὶ τοῦ Πλανσιέ.

Μολταυῦτα, ὁ πρῶτος ἐθεωρεῖτο κοινῶς ὡς νοῦς λεπτότατος μεταξὺ τῶν ὀξυνοστέρων ἀνδρῶν τῆς αὐλῆς τῆς Γαλλίας. Ὁ δὲ δευτέρος εἶχεν ἀποκτήσει δικαίως τὴν ὑπόληψιν ἀνδρὸς φρονιμωτάτου μεταξὺ τῶν ἐμπόρων παντοπωλῶν τῆς ὁδοῦ τῶν Λομβαρδῶν, καὶ ἐπομένως τῶν Παρισίων, καὶ ἐπομένως τῆς Γαλλίας.

Ὅταν λοιπὸν θεωρηθῶν οἱ δύο οὗτοι ἄνθρωποι ὑπὸ τὴν ἐποψὴν τῶν ἀνθρώπων ἐν γένει, καὶ τὰ μέσα διὰ τῶν ὁποίων ἤλπιζαν ν' ἀποκαταστήσουν βασιλέα εἰς τὸν θρόνον του σχετικῶς πρὸς τὰ λοιπὰ μέσα, τότε ὁ ελαφρότερος ἐγκέφαλος τοῦ τόπου ἐκείνου ὅπου ὑπάρχον οἱ ελαφρότεροι τῶν ἐγκεφάλων θὰ καταφερθῇ μεγάλως κατὰ τῆς ἀνθαδίας τοῦ ὑπολογαγῶς καὶ τῆς μωρίας τοῦ συντρόφου του.

Κατ' εὐτυχίαν ὅμως, ὁ Ἀρτανιάν δὲν ἦτον ἄνθρωπος ν' ἀκούῃ τὰς κυκλοφορούσας περὶ αὐτὸν μωρολογίας, οὔτε τὰ περὶ τῆς διαγωγῆς του γινόμενα σχόλια. Εἶχε παραδεχθῆ τὸ σύμβολον· Ἄς κάμωμεν καλὰ καὶ ἄς ἀφίωμεν νὰ λέγουν. Ὁ Πλανσιέ πάλιν, εἶχε παραδεχθῆ τὸ ἑξῆς· Ἄς ἀφίωμεν νὰ κάμωμεν καὶ ἄς μὴ λέγωμεν τίποτε. Ἐκ τούτου προῆλθεν ὅτι, κατὰ τὴν συνθήκην ὄλων τῶν ἀνωτέρων ἀνθρώπων, οἱ δύο οὗτοι ἄνδρες ἐσφαλμένως ἐσωτερικῶς ὅτι εἶχον δίκαιον, ἐναντίον ὄλων ὅσοι τοὺς εἶδαν ἄδικον.

Ἄρχισε λοιπὸν ἡ ἐπιχείρησις. Ὁ Ἀρτανιάν εἰνήθη μὲ καιρὸν εὐδίων καὶ λαμπρῶν, χωρὶς σύγγερα εἰς τὸν οὐρανόν, χωρὶς σύγγερα εἰς τὸν ἐγκέφαλον, εὐθymος καὶ εὐχως, ἥσυχος καὶ σταθερὸς, μέγας εἰς τὴν ἀπόφασίν του, καὶ ἐπομένως φέρων μαζί του δόσιν δεκα-

πλὴν τοῦ ἰσχυροῦ ἐκείνου βουστῶ το ὁποῖον, εἰς τὰς μεγάλας ταραχὰς τῆς ψυχῆς, ἀναπηδᾷ ἀπὸ τὰ νεῦρα, καὶ παρέχει εἰς τὴν ἀνθρωπίνην μηχανὴν δύναμιν καὶ ἐπιρροὴν τὰς ὁποίας οἱ ἐπερχόμενοι αἰῶνες, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, θὰ προσδιορίσουν ἀριθμητικῶς καλύτερα παρὸτι πράττομεν ἡμεῖς σήμερον. Διέβη πάλιν, καθὼς κατὰ τοὺς παρελθόντας χρόνους, τὴν γόνιμον ἀπὸ ἕκτακτα συμβάντα ὁδὸν, ἥτις τὸν εἶχε φέροι εἰς Βουλωνίαν, καὶ τὴν ὁποίαν τετάρτην τότε φορὰν διέβαιναν. Ἠδύνατο σχεδὸν, περιπατῶν, ν' ἀναγνωρίσῃ τὰ ἴχνη τῶν ποδῶν του εἰς τὸ ἔδαφος καὶ τῶν γρόνθων του εἰς τὰς θύρας τῶν ξενοδοχείων· ἡ μνήμη του, πάντοτε ἐνεργητικὴ καὶ πάντοτε παρούσα, ἀνέστεινε τότε τὴν νεότητά του ἐκείνην, τὴν ὁποίαν, μετὰ τριάνοντα ἔτη, δὲν θὰ ἔψευδαν οὔτε ἡ μεγάλη καρδιά του οὔτε ὁ στήθερός του βραχίον.

Πόσον πλουσιῶς ἐπρόικισεν ἡ φύσις τὸν ἄνδρα τοῦτον! Εἶχεν ὅλα τὰ πάθη, ὅλα τὰ ἐλαττώματα, ὅλας τὰς ἀδυναμίας· καὶ τὸ πνεῦμα ἐκείνο τῆς ἐναντιότητος, τὸ οἰκεῖον πάντοτε εἰς τὴν διάνοιάν του, μετέβαλλεν ὅλας τὰς ἀτελείας ταύτας εἰς ἀντιστοιχούντα προτερήματα. Ὁ Ἀρτανιάν, χάρις εἰς τὴν πάντοτε περιπλανωμένην φαντασίαν του, ἐφοβεῖτο καὶ τὴν σκιάν· ἀλλ' αἰσχυρόμενος διότι ἐφοβήθη, ἐπέπιπτε κατὰ τῆς σιᾶς ταύτης, καὶ παράτολμος ἐγένετο τότε κατὰ τὴν ἀνδρείαν ἂν πραγματικῶς ἦτον ὁ κίνδυνος.

Ὅλα εἰς αὐτὸν ἔφεραν συγκίνησιν, καὶ ἐπομένως ἀπόλαυσιν. Ἠγάπα πολὺ τὴν συναναστροφὴν τῶν ἄλλων, ἀλλὰ ποτὲ δὲν ἠνωχλεῖτο εὐρισκόμενος μόνος· καὶ πολλὰκις, ἂν ἦτον δυνατὸν νὰ τὸν σπουδάσῃ κάποιος ὀλομόναχον, θὰ τὸν ἐβλεπε νὰ γελᾷ διὰ τὰς βωμολοχίας τὰς ὁποίας διηγείτο πρὸς ἑαυτὸν, ἢ διὰ τὰ γελοιώδη φαντασιοκοπήματα, τὰ ὅποια ἔπλαττε πέντε λεπτὰ πρὸ τῆς στιγμῆς καθ' ἣν ἐμελλε νὰ ἔλθῃ ἡ ἀηδία.

Ὁ Ἀρτανιάν ταύτην τὴν φορὰν δὲν ἦτον ἴσως τόσον εὐθymος, ὅσον θὰ ἦτον ἂν ἐπερίμενε νὰ εὕρῃ καλοὺς τινας φίλους εἰς Καλαί, ἀντὶ τῶν δέκα ἐκείνων χιλιάδων του· μολταυῦτα, ἡ μελαγχολία δὲν τὸν ἐπεσκέφθη περισσότερον ἀπὸ μίαν φορὰν τὴν ἡμέραν, καὶ πέντε σχεδὸν ἐπισκέψεις ἔλαβε τῆς συνθροπῆς ταύτης Θεότητος, πρὸ τοῦ ν' ἀντικρύσῃ τὴν θάλασσαν τῆς Βουλωνίας· αἱ ἐπισκέψεις αὐτῆς μάλιστ' ἦσαν σύνδρομοι.

Ἀφοῦ ἔφθασεν ὅμως ἐκεῖ, ὁ Ἀρτανιάν ἠσθάνθη ὅτι ἦτον πλησίον τῆς ἐνεργείας, καὶ πᾶν ἄλλο αἰσθημα παρὰ τὸ θάρρος ἐξηφανίσθη διαπαντός. Ἀπὸ τὴν Βουλωνίαν ἠκολούθησε τὸν δρόμον του εἰς Καλαί.

Ἡ πόλις Καλαί ἦτον ὁ τόπος τῆς γενικῆς συνεντεύξεως, καὶ ἐκεῖ προσδιώρισεν ὡς κατάλυμα εἰς ἕκαστον τῶν στρατολογηθέντων τὸ ξενοδοχεῖον τοῦ Μεγάλου Μοράργου, ὅπου αἱ τιμαὶ ἦσαν εὐθηναί, ὅπου οἱ νυκταὶ ἠτοιμάζαν οἱ ἴδιοι τὸ δειπνὸν των, ὅπου οἱ σπαθοφόροι (μὲ δερματίνης θήκας, ἐννοεῖται) εὕρισκον κατοικίαν, τράπεζαν, τροφὴν καὶ ὅλας τὰς γλυκύτητας τῆς ζωῆς τέλος πάντων, μὲ τριάντα σολδία τὴν ἡμέραν.

Ὁ Ἀρτανιάν ἐσκόπευε νὰ τοὺς καταλάβῃ ἐπ' αὐτοφῶρῃ εἰς τὸν περιπλανώμενον βίον των, καὶ νὰ κρίνῃ (Φυλλάδιον 28, τόμ. Β').

ἐκ πρώτης ὄψεως ἂν ἔπρεπε νὰ ἐμπιστευθῇ εἰς αὐτοὺς ὡς εἰς καλοὺς συντρόφους.

Ἐφθασε τὸ ἐσπέρας, περὶ τὴν τετάρτην καὶ ἡμισιαν ὥραν, εἰς Καλαί. (Ἀκολουθεῖ.)

ΟΜΟΙΟΤΗΤΟΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ.

ΔΙΗΓΗΜΑ.

Α.

Παρήλθον ἕκτοτε εἴκοσι περίπου ἔτη.

Ἄγγλος εὐγενῆς, συνοδευόμενος ἀπὸ μερικὸς ὑπηρετὰς, εἶχεν ἐλθεῖ νὰ κατοικήσῃ εἰς τὴν γαλλικὴν πόλιν Νεμαύσον. Πρὸ τοῦ νὰ ταξιδεύσῃ εἰς Ἰταλίαν, ὅπου ἔλεγεν ὅτι ἐσκόπευε νὰ μεταβῇ, ἤθελε νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν μεσημβρινὴν Γαλλίαν. Καθ' ἡμέραν, πολλὰ πρῶτ', ἀρχίζε τὰς περιηγήσεις του, ἔστεικεν ὥρας ὀλοκλήρους ἐμπροσθεν τῶν σεβαστῶν μνημείων τῆς ἀρχαιότητος, καὶ βυθισμένος ἐφάνετο εἰς σπουδαιοστάτας μελέτας. Κάνεις δὲν ἠδύνατο νὰ μαντεύσῃ τοὺς συσσωρευμένους εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ξένου τούτου διαλογισμούς· διότι ὁ λόρδ Ἐδγάρ Δώδλεϋ (οὕτως ὠνομάζετο) ἐτήρει ἄκραν πάντοτε σιωπὴν. Ἀπὸ τῆς ἀφιξέως του εἰς Νεμαύσον, εἰς ἄλλον ἴσως ἄνθρωπον δὲν ἀπέβυνε τὸν λόγον, εἰμὴ εἰς μόνον τὸν ξενοδόχον του, καὶ εἰς τοῦτον πολλὰ σπανίως.

Τίς ἦτον ὁ λόρδ Ἐδγάρ οὗτος; πῶθεν ἤρχετο; ὅποιος ὁ παρελθὼν βίος του; ἀπὸ ποίαν ἀνάγκην ἀπαραίτητον βιαζόμενος, ἐταξείδευεν, ὡς προφανῶς ἐφάνετο, χωρὶς εὐχαρίστησιν, καὶ μετήλλαζεν ἀδιακόπως πατρίδα; Μήπως ἤθελε νὰ μιμηθῇ τοὺς μυστηριώδεις ἥρωας τοῦ Βύρωνος, καὶ νὰ παραστήσῃ τὸν Μανφρέδ ἢ τὸν Γκιαούρ;

Ὀχι. Τοιαύτην ἀτοπον ἀζώωσιν δὲν εἶχεν ὁ λόρδ Δώδλεϋ· οὔτε τι ποιητικὸν εἰς τὸ πρόσωπον, οὔτε τι μυθιστορικὸν εἰς τὴν φρεσίαν ἤθελε νὰ δείξῃ. Ἡ ἀπλότης του ἦτον ἴση μὲ τὴν γλυκύτητα τοῦ ἥθους του· εἶχεν ὅλα τὰ προτερήματα τοῦ καλῶς ἀνατετραμμένου εὐγενεοῦς, μόνον ὅτι ἀπέφευγε τὸν κόσμον καὶ τὰς συναναστροφάς.

Ἄλλ' ἂν αὐτὸς δὲν ἐνησχολεῖτο ποσῶς περὶ τῶν ἄλλων, πρὸς ἀμοιβὴν, καὶ κατὰ τὸν φυσικὸν νόμον τῶν ἀντιθέσεων, ἐνησχολοῦντο οἱ ἄλλοι περὶ αὐτοῦ. Ἡ παρὰμικρὰ πρᾶξις του κατασκοπεύετο καὶ ἐσχολιάζετο τὸν ἐπαρονόμεσαν α ὁ εὐμορφος ἄγγλος· Ἄλλὰ, μολονότι οἱ κάτοικοι τοῦ Νεμαύτου ἐπεφάσθησαν κατὰ πρῶτον θεωρήσαντες τὴν ἀδιαφορίαν τοῦ ξένου ὡς περιφρόνησιν, ἡ μνησικακία των ἀφωπλίσθη ἕνεκα τῶν εὐγενικῶν τρόπων καὶ τῆς ἀξίας ἠπιότητος τοῦ λόρδ Ἐδγάρ. Κατήνησαν ὅχι πλέον νὰ τὸν κατακρίνουν, ἀλλὰ νὰ τὸν λυποῦνται.

— Ὁ δυστυχὴς νέος, ἔλεγαν, πόσον φαίνεται μελαγχολικός!

Αἰτία τοῦλάχιστον τῆς μελαγχολίας ταύτης δὲν ἦτον ἡ πενία· διότι ἡ περιφορὰ τοῦ λόρδ Ἐδγάρ εὐζωία ὑπέθετε λαμπροτάτην περιουσίαν.

Ἐρωτηθέντες ἐπιτηδείως ἀπὸ περιέργους τινας, κυρίας, οἱ ὑπηρετὰι τοῦ νέου λόρδου δὲν ἦσαν εἰς κατάστασιν νὰ δώσουν κάμμίαν πληροφορίαν, διότι νεωστὶ εἶχον καταταχθῆ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του.

Εἰς τοιαύτην ἦσαν τὰ πράγματα κατάστασις, ὅταν περὶ τὸ ἑσπέρας τερπνοτάτης τινὸς θερινῆς ἡμέρας, ὁ λόρδ Δῶδλεϋ ἐπῆγε, τριακοστὴν ἴσως φοράν, νὰ ἐπισκεφθῆ τὸ ἀρχαῖον Ἀγωνασιστῆριον. Ἐνῶ εὐρίσκειτο βυθισμένος εἰς ἄφωνον μελέτην καὶ βαθυτάτην σύννοιαν, ὁ ἦχος φωνῶν τινῶν τὸν ἔκαμε ν' ἀνασκιοτήσῃ· ἐστράφη μὲ ὀρμὴν καὶ εἶδεν ὅτι οἱ ὀμιλοῦντες ἦσαν τρεῖς, ὅτι τὸν ἐκύτταζαν, καὶ προφανῶς περὶ αὐτοῦ ἐλάλουν. Ἦσαν γέρον, σύζυγος καὶ θυγάτηρ, φέροντες ὅλοι χαρακτήρας ἀληθοῦς διακρίσεως. Ἡ νεῆνις παρίστανε σπάνιον τῶ ὄντι καλλονῆς τύπον, μετέχοντα ἐπίσης τοῦ ρεμβασμοῦ τῆς Ἀρκτου καὶ τῆς εὐγραμμίας τῆς Μεσημβρίας. Τὸ κάλλος τῆς Ἀφροδίτης τοῦ Ἀρελάτου δὲν ἦτον κανονικώτερον, καὶ βεβαίως ἦτον ὀλιγώτερον ἰδανικόν.

Ἄμα ἰδὼν τὴν νεάνίδα ταύτην, ὁ λόρδ Δῶδλεϋ ἀφῆκε κραυγὴν μεγάλην, καὶ ἐκυριεύθη ἀπὸ τρόμου σπασμωδικόν. Ἡ παραγῆ τοῦ αὐτῆ, καταφανῆς γενομένη, ἐτρόμαξεν ἀναμφιβόλως ἐκείνην ἥτις ἔγεινεν ἀκουστικῶς αἰτία αὐτῆς, διντο ἔσυρεν εὐθὺς τοὺς γονεῖς τῆς ἔξω τοῦ περιβόλου τῶν ἑρειπίων.

Μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης, ὁ Ἐδγάρ ἔμενεν ἄφωνος ὡς ἀπόπληκτος· ἀλλ' ὅταν ἡ φανείσα εἰς αὐτὸν ὀπτασία ἔγεινεν ἄφαντος, ὁ νέος λόρδος, συνελθὼν εἰς ἑαυτὸν, ἀνέλαβε τὴν προτέραν του ἐνέργειαν. Προσκαλέσας τότε τὸν θαλαμηπόλον του, εὐρισκόμενον ὀλίγον μακρὰν, εἶπε.

— Γουλιέλμε, τρέξε κατόπιν τῶν τριῶν ἐκείνων ὑποκειμένων, τὰ ὅποια βλέπεις ἐκεῖ πέραν. Πρόσεχε μὴ σε καταλάβουν· διότι μεγάλως θὰ λυπηθῶ ἂν μάθουν ὅτι σοῦ δίδω τοιαύτην διαταγὴν. Φρόντισε ἐν τούτοις νὰ πληροφορηθῆς χωρὶς ἄλλο περὶ τοῦ ὀνόματος καὶ τῆς κατοικίας των.

Ὁ ὑπρέτης, προσκυνήσας εὐλαβῶς τὸν κύριόν του, ἀπεμακρόνη.

Ὁ λόρδ Δῶδλεϋ ἔβριε καὶ τελευταῖον βλέμμα πρὸς τὸ μέρος ὅπου διεθυβήθη ἡ νεῆνις, καὶ ἀνέκραξε·

— Ὁά τὴν ἐξαναῖδῶ! ὦ! ναί, θὰ τὴν ἐξαναῖδῶ! ... Τοῦτο εἰς τὸ ἐξῆς εἶναι ἡ πρώτη καὶ ἀπαραίτητος τῆς ὑπάρξεώς μου ἀνάγκη.

Β.

Ὁ ζητῶν εἰς τὰς ἐπαρχίας πληροφορίας περὶ τῶν ἀφορώντων τινὰ τῶν κατοίκων, δὲν βραδύνει νὰ λάβῃ περισσοτέρας παρ' ὅσας ζητεῖ. Ἄμα λοιπὸν ἔμαθεν ὁ λόρδ Δῶδλεϋ τὸ ὄνομα τοῦ γέροντος, ἐρωτήσας περὶ τούτου τὸν ξενοδόχον του, ἤκουσε διηγουμένον αὐτὸν ὀλόκληρον βιογραφίαν.

Ὁ πατὴρ τῆς ὥραιας νεάνιδος ὠνομάζετο Καζενῶβ· ἦτον ζωγράφος ἔμπειρος καὶ ἀνὴρ κατὰ πάντα ἀξιοτίμος. Ἀφοῦ, διὰ μακρῶν καὶ ἐντίμων ἐργασιῶν, ἀπέκτησεν εἰς Παρισίους ἰκανὴν περιουσίαν, ἐπανῆλθεν εἰς τὴν γῆν τῆς γεννησεώς του, περὶ δὺν τινῶν εἰς τὸ ἐξῆς φροντίζων, τῆς μονογενοῦς κόρης του καὶ συλλογῆς τινος σπανίων θεαμάτων.

Αἱ τελευταῖαι αὐταὶ λέξεις κατεγοήτευσαν τὸν λόρδ Δῶδλεϋ. Αἱ τοιούτου εἶδους συλλογαὶ εἶναι ὁ συντομώτερος δρόμος δι' οὗ δύναται τις νὰ φθάσῃ εἰς τὸν ἰδιοκτήτην. Τὸ μέσον λοιπὸν τῆς εἰσαγωγῆς εὐρέθη.

Ἀμέσως ὁ λόρδος ἔγραψε μικρὰν πρὸς τὸν κύριον Καζενῶβ ἐπιστολήν, προφασίζόμενος τὴν πρὸς τὰς τέχνας κλίσιν του, καὶ ζητῶν παρ' αὐτοῦ τὴν ἀδειαν νὰ ἰδῆ τὰ ἀξιοθέατα πράγματα τῶν ὁποίων ἐφημιζετο κάτοχος.

Ἡ ἀπόκρισις δὲν ἐβράδυνεν· ἡ ἀδεια ἐδόθη. Ὁ Ἄγγλος κατὰ πρῶτον ὑπερεχάρη· ἀλλὰ μετ' ὀλίγον, ὑποχωρῶν εἰς τὴν δύναμιν τῆς θελήσεώς του, ἐμυρμούρισε· — Τί πηγαίνω νὰ κάμω; ... ὁ ἀνόητος! ... Πρὸς ποῖον σκοπὸν;

Καί, περιπατῶν μὲ μεγάλα βήματα εἰς τὴν αἰθουσαν, ἐκράτει καὶ ἔθλιβεν εἰς τὴν χεῖρά του τὴν ἐπιστολήν τοῦ κυρίου Καζενῶβ.

Τέλος πάντων, ἡ πρώτη του ἐπιθυμία ὑπερίσχυεν. Οὕτω πάντοτε σχεδὸν συμβαίνει.

Ὁ λόρδ Δῶδλεϋ ἔσειε μετ' ἑἴαν τὸν κώδινα.

— Τὸ δχημά μου! εἶπε.

Καὶ ὀλίγον μετὰ ταῦτα ἦτον εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀριστοτέχνου.

Γ.

Ὁ λόρδ Δῶδλεϋ ἤλπίζε νὰ ἰδῆ τὴν Μαρίαν, ἀλλ' ἡ προσδοκία του ἐματαιώθη· ἡ νεῆνις δὲν ἐφάνη παντάπασιν. Ἀντὶ τούτου ὁ πατὴρ τὸν ὑπεδέχθη μὲ ἄκραν φιλοφροσύνην, καὶ μὲ ἀδολοσχίαν ὄλως μεσημβρινήν. Γοητευθεὶς ὅτι ἀπήνητησε φιλοτέχνην πλούσιον καὶ πεπαιδευμένον, ὁ κύριος Καζενῶβ ἐπάσχισε νὰ παραστήσῃ καθ' ὅλην των τὴν ἀξίαν τοὺς θησαυροὺς του εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ ξένου. Τὰ ἀνάγλυπτα ὅλα ἦσαν ἑλληνικά· τὰ νομισματοσῆμα ὅλα τοὐλάχιστον ῥωμαϊκά ... καὶ πόσον καλὰ διατηροῦντο! Παραλείπομεν τὰ τεμάχια τῶν ταριχευτῶν σωματίων τῆς Αἰγύπτου, τὰ ὄπλα τοῦ μεσαιῶνος, τὰς ὑάλους, τὰ κιβώτια, τὰ τραπέζια, τὰ ἀγγεῖα τῆς Ἰαπωνίας, τὰ ὑάλινα περιδέραια καὶ τὰς καπνοσύριγγας τῶν ἀγρίων ... Ἐν μέσῳ τῆς κόνεως ταύτης τοῦ παρελθόντος, ὁ Ἐδγάρ, προσεκτικώτατος κατὰ τὸ φαινόμενον εἰς τὰς διηγήσεις τοῦ ἀρχαιολόγου τεχνίτου, ἔβριπτεν ἐνίοτε βλέμμα λαθραῖον πρὸς τὴν θύραν, ὡς περιμένων τὴν ὑπερλαμπρὸν εἰκόνα τῆς Μαρίας νὰ φωταγωγηθῇ αἰφνιδίως τὸ ἐργοστάσιον. Ἐπιστρέψας εἰς τὴν οἰκίαν του, ὁ ξένος ἔσπευσε νὰ στείλῃ εἰς τὸν κύριον Καζενῶβ χειρίδα μεγαλοπρεπῆ ξιφιδίου, ἐξ ἀργύρου καὶ χρυσοῦ τορευτοῦ, ἔργον τοῦ περιφήμου Κελλίνου.

Ἡ τοιαύτη σπανία τῶ ὄντι μεγαλοδωρία ἦτον ἰκανὴ νὰ πείσῃ τὸν ἀγαθὸν Καζενῶβ νὰ παρεκτραπῆ ὀπωσοῦν τῶν συνήθων τῆς συστολῆς κανόνων, οἵτινες διατηροῦνται, ὡς παράδοσις φρόνιμος καὶ ἐπωφελής, εἰς τὰς οἰκηγενεῖας τῶν ἐπαρχίων. Ὅθεν μετ' ὀλίγον ὁ Ἐδγάρ ἔγεινε δεκτὸς ὡς φίλος εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ζωγράφου.

Ἐκτοτε, μεγάλη μεταβολὴ ἐφάνη εἰς τὸν λόρδ Δῶδλεϋ. Δὲν ἐπανῆλθεν εἰς αὐτὸν ἡ φαιδρότης· ἡ εὐχνοια τῆς υγιείας δὲν ἀνεφάνη εἰς τὰς ὠχράς παρειάς του, — ἡ τοιαύτη τῆς χαρᾶς παλιγγενεσία δὲν εἶναι τόσο εὐκόλος ... — Ἀλλ' ἡ ἀπὸ μυστικῶς αἰτίας τεταραγμένη ἐκείνη ψυχὴ ἔφερε πλειότεραν γαλήνην· ἀλλὰ τὸ βλέμμα ἐκεῖνο ἀπέβαλε τὴν πικρίαν του, καὶ διετήρησε μόνον τὴν θελητικὴν του μελαγχολίαν. Ἄλλως, ὁ Ἐδγάρ δὲν ἐλάλει

πολὺ περισσοτέρον παρ' ἄλλοτε, καὶ συχνάκις διήρηγο τὴν ἑσπέραν ὀλόκληρον μὲ τὴν οἰκογένειαν Καζενῶβ χωρὶς νὰ ἐξέλθῃ ἄλλοτι ἀπὸ τὸ στόμα του, εἰμὴ λέξεις τινὲς μονοσύλλαβοι, καὶ αὐταὶ σπάνια. Οἱ νέοι φίλοι του κατ' ἀρχὰς μὲν ἐξεπλάγησαν, μετέπειτα δὲ συνεθίσαν εἰς τὴν ἰδιοτροπίαν ταύτην τοῦ ξένου τῶν· καί, ὅταν ἡ κυρία Καζενῶβ, ἐνοχλουμένη ὀλίγον διὰ τὴν σιωπὴν τοῦ λόρδου, ἐτόλμα νὰ τὴν κατακρίνῃ, ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπεκρίνετο μὲ γλυκύτητα·

— Τί θέλεις, μήτέρ μου! ... χρεωστοῦμεν συγκατάβασιν πρὸς τοὺς πάσχοντας ... Καὶ κἄτι μοῦ λέγει ὅτι ὁ λόρδ Δῶδλεϋ ἔπαθε πολλὰ.

Ἐλάλησαμεν ἤδη περὶ τῆς ἐξωτερικῆς καλλονῆς τῆς Μαρίας· πρέπει τώρα νὰ λαλήσωμεν καὶ περὶ ὄχι μικροτέρας ἄλλης καλλονῆς, τῆς καλλονῆς τῆς ψυχῆς τῆς. Ἀνατραφεῖσα ἀπὸ πατέρα λάτριν εὐλαβῆ τῶν τεχνῶν, καὶ μητέρα πολὺ θετικώτερον κατὰ τὰς ἰδέας, ἡ Μαρία ἠντλησεν, εἰς τὴν διηνηκῆ αὐτῶν κοινωνίαν καὶ τὴν θυγατρικὴν φιλοσοφίαν τῆς, μίγμα τι ἐνθουσιασμοῦ καὶ φρονήσεως. Ὅποιας ἐντυπώσεις τὰ ἐξωτερικὰ συμβάδαντα καὶ ὁ ἐσωτερικὸς διαλογισμὸς ἐπροξένουν εἰς αὐτὴν ἔμενε πρὸς ὅλους διαλογισμοὺς ἐπρόξενον εἰς αὐτὴν ἔμενε πρὸς ὅλους στεφανωμένον μὲ ῥόδα, καὶ τὸ στόμα πλήρες μειδιάματος. Ἐκρυπτεν ἐπίσης καὶ τὴν ὑπεροχὴν τοῦ νοῦς τῆς, καὶ τὰς γνώσεις ὅσας ἀπέκτησεν ἕνεκα τῆς φιλοπόνου καὶ φιλερήμου τῆς διαθέσεως. Τυχαίως πως ἔμαθεν ὁ λόρδ Δῶδλεϋ ὅτι ἦτον ἐμπειροτάτη περὶ τὴν μουσικὴν, ἐλθὼν μίαν τῶν ἡμερῶν πεζὸς, καὶ εἰς ὥραν καθ' ἣν δὲν ἐπεριμένετο. Ἡ Μαρία ἐσηκώθη ἐντροπαλί· ἀλλ' ὁ Ἐδγάρ τὴν ἀπῆλαξεν ἀπὸ τὴν ἀμνηγανίαν τῶν φιλοφρονημάτων, περιορισθεὶς νὰ εἰπῆ μόνον, ὡς ὀμιλῶν πρὸς ἑαυτόν. — Αὐτὸ εἶναι! ... Ἐπρεπε νὰ ἦναι οὕτως! ... ὦ! ἐνθυμοῦμαι κάλλιστα ...

Καὶ ἀπέτρεψε τὸ πρόσωπόν του, διότι οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐδάκρυσαν.

Ἐλθόντος τότε τοῦ κυρίου Καζενῶβ, ἔλαβε πέρας ἡ σκηνὴ αὐτῆ, ἥτις ἦτον ἐγγὺς νὰ φέρῃ τὴν Μαρίαν εἰς ἀμνηγανίαν. Νεύσαντος τοῦ πατρὸς, ἡ θυγάτηρ ἐχαίρεττε καὶ ἐξῆλθεν.

Ὁ ζωγράφος ἦτον τεταραγμένος, σύννοος, σιωπηλός. Ἐβίβηγε, ἔπαυσε ταμβάνον, καὶ ἐφαίνετο παρασκευαζόμενος εἰς τὸ τόλμημα μεγάλης τινὸς ἐξομολογήσεως. Τέλος πάντων, κύριος ὄπωσον ἑαυτοῦ γενόμενος, ἔλαβε τὴν λέγον ὡς ἀκολούθως·

- Φίλτατε μυλόρδ ...
- Τί εἶναι;
- Ἄ! Πόσον εἶναι δύσκολον!
- Λέγε, τί ἔχεις, φίλε μου; Μήπως ἔχεις ἀνάγκην χρημάτων; Μ' εὐρίσκεις πρόθυμον εἰς ὅ,τι ζητήσῃς.
- ὦ! γνωρίζω, μυλόρδ, τὴν καρδίαν σου, καὶ ἰδοὺ διατὶ διπλασιάζεται ἡ λύπη μου· καθότι ... ἐπεθύμουν κατὰ πολλὰ τὴν φιλίαν σου ...
- Τὴν φιλίαν μου τὴν ἔχεις.
- Ὁ Καζενῶβ ἔσπευσε νὰ προσθήσῃ·
- Καὶ αἰσθάνομαι μεγάλην λύπην ἐλαζόμενος νὰ σὲ παρακαλέσω, μυλόρδ ...

Καὶ ἐστάθη.
— Τελείωσε, κύριε, εἶπε ψυχρῶς ὁ Ἐδγάρ.
— Μὲ προστάξεις λοιπὸν ὁ ἴδιος νὰ λαλήσω; ...
Νὰ σὲ παρακαλέσω, μυλόρδ, νὰ διακόψῃς τὰς καλὰς ἐπισκέψεις σου.

Ὁ λόρδ Δῶδλεϋ ὠχρίασε, καὶ ἐζήτησε τὰ νῦτα θρονίου ν' ἀκουμβήσῃ.

— Δὲν μοῦ ἐξηγεῖς τὰ αἰτία τῆς ἀποφάσεως ταύτης; εἶπε μὲ φωνὴν ἠλλοιωμένην, μετὰ στιγμᾶς τινος σιωπῆς τὰς ὁποίας εἶχε κρῖνει σκληρῶς διεξοδικῶς ὁ κύριος Καζενῶβ.

— Ἀλλοίμονον! ἀπεκρίθη, τὸ πρᾶγμα εἶναι σαφὲς ἀφ' ἑαυτοῦ.

— Δὲν τὸ ἐνοῶ μολταυτά. Ἐδείχθη ἄρα γε ἄπιστος φίλος; Κατεχράσθη ἄρα γε τῆς ἐμπιστοσύνης σου;

— ὦ! παντάπασιν. Δὲν γνωρίζω ἄνθρωπον ἄλλον εὐγενέστερον καὶ τιμιώτερόν σου, μυλόρδ. Ἀλλ' ἐχθρὸς μας, εἶναι ὁ κόσμος μὲ τὰς χιλίας φαρμακερὰς γλώσσας του. Ἐξῆς μόνος, ἀπέφυγε πᾶσαν συναστροφήν. Ὅταν ἔμαθαν οἱ ἄνθρωποι ὅτι ἐσύχναζες εἰς τὴν οἰκίαν μας, εὐθὺς εὐθὺς ἔγεινεν σχολία.

— Τί πειράζει;

— Πῶς τί πειράζει! ... ἐπανελάβεν ὁ ζωγράφος ἀνορθωθείς μὲ ἀσυνήθη εἰς αὐτὸν ζωρότητα. Ἀγνοεῖς ὅτι πρόκειται περὶ τοῦ τιμαλφετέρου μου θησαυροῦ, τῆς θυγατρὸς μου, τῆς ὑπολήψεώς τῆς ... Ναί, τῆς ὑπολήψεώς τῆς, ἥτις χάνεται διὰ παντὸς ἂν σὲ ἰδοῦν καὶ πάλιν ἐρχόμενον εἰς ἡμᾶς.

Ὁ Ἐδγάρ, τὴν εἰλικρινῆ ταύτην ἐξομολόγησιν ἀκούσας, πρῶτον μὲν ἀνεστῆναξε βαθείως, μετέπειτα δὲ ἔφερε τὰς χεῖράς του εἰς τὸ μέτωπον. Μὲ φωνὴν περιπαθῆ, εἶπε τότε καὶ αὐτός· — Κύριε Καζενῶβ, ἔχεις δίκαιον, ἐκπληροῖς πατρικὸν καθήκον ... Δὲν γνωρίζεις ὅμως ποῖαν ἀμετρον λύπην μοῦ προξενεῖς.

— Ἄκουσε, φίλτατε μυλόρδ, αἱ διατρεδάσεις δὲν θὰ σοῦ λείψουν· τὰ πλούτη σου θὰ σοῦ τὰς προμηθεύσουν εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου.

— Ὅχι, ὄχι, ἀνέκραξεν ἀποτόμως ὁ Ἐδγάρ. Εἰς κἀνὸν τοῦ κόσμου μέρος δὲν θὰ εὔρω ὅ,τι εἶχα ἐδῶ. ὦ! εἶχα ἀρχίσει πάλιν ν' ἀναπνέω ... Ἐχάθην διαπαντός ...

— Καλὲ δὰ, καλὲ δὰ ...
— Ἄκουε, κύριε Καζενῶβ. Ἄς ἀναχωρήσωμεν ὅλοι ἡμῶν εἰς Ἰταλίαν. Ἐγὼ ἀναλαμβάνω τὰ ἐξοδα τοῦ παζειδίου. Ὅα ἔχεις παλάτιον ὀλόκληρον εἰς τὴν διαθέσιν σου.

Ὁ ζωγράφος ἐδείξεν ἀπαρέσκεϊαν.
— Μυλόρδ, εἶπεν, ἡ πρότασίς σου μοῦ φαίνεται ἀσυμβίβαστος μὲ τὴν τιμὴν.
Ὁ Ἄγγλος δὲν ἐκρυψε τὴν δυσαρέσκεϊαν καὶ ἀδελμονίαν του· ἠκολούθησε δὲ λέγων.

— Ἰδοὺ πῶς κρῖνονται οἱ σκοποὶ τῶν ἀνθρώπων! ... ὦ! ὁ κόσμος, ὁ κόσμος! ... Αὐτὸς ἀκόμη τὸν ὁποῖον ἐπίστευα φίλον μου! ... Ἰγίαινε, ὑγίαινε, κύριε Καζενῶβ.

Καὶ ἀνεχώρησε χωρὶς ν' ἀκούσῃ τὸν ζωγράφον, ἀρχίζοντα μακρὰν ὀμιλίαν περὶ μετροπαιθείας.

— Δὲν τὸν βλέπομεν πλέον, ἔλεγεν ὁ κύριος Καζενῶβ πρὸς τὴν σύζυγόν του. Κρίμα ... Τοιοῦτος

εὐγενής ... Ἄλλα, πρὸ πάντων, ἡ ὑπόληψις τῆς Μαρίας.

Μήπως ἡ νεάνις ἐμάντευσεν ἄρα γε τὸ μυστήριον τῆς γενουμένης ἑμιλίας; Δὲν γνωρίζομεν ἀλλ' ἐφαίνεται κυριευμένη ἀπὸ μελαγχολίαν τὴν ὁποίαν ἐπολέμει μετ' τὴν ἔκφρασιν τοῦ προσώπου της καὶ μετ' τὴν πυρετώδη ἐνέργειαν τῶν κινήματων της.

Πρὸς τὸ ἐσπέρας, ἤκουσθη κρότος ἀμάξης. Ἦτον τὸ ὄχημα τοῦ λόρδ Δώδλεϋ.

Ὁ κύριος Καζενώβ, δυσπιστῶν εἰς τὰ αὐτῖα του, εἶχεν ἀνασηκώσει τὴν ἄκραν παραπετάσματος.

— Αὐτὸς πάλιν! ἀνέκραξε. Καὶ τὸ βλέμμα του ἔδραμε ταχέως εἰς ζήτησιν τοῦ βλέμματος τῆς Μαρίας, ὅπου ἤρε τὴν χαρὰν ζωγραφημένην.

— Θεέ μου! τὸν ἀγαπᾶ! εἶπε σιγαλὰ πρὸς τὴν κυρίαν Καζενώβ.

— Πρὸ πολλοῦ τὸ ἐγνώριζα, ἀπεκρίθη.

Ἀνοιχθείσας τῆς θύρας, ἐνεφανίσθη ὁ λόρδ Δώδλεϋ. Τὸ πρόσωπόν του ἔφερε τὴν πεποίθησιν ἐκείνην τῆς τιμίας συνειδήσεως καὶ τῶν καθαρῶν σκοπῶν.

— Ἀποεῖτε βεβαίως διότι μετ' βλέπετε πάλιν, εἶπεν, ἀγαπητοὶ φίλοι μου· ἀλλ' ἐνόμισα ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ τὰ χαλάσωμεν τόσον ἀποτόμως, χωρὶς πρότερον νὰ ἐνοηθῶμεν, χωρὶς μάλιστα νὰ ζητήσωμεν ὁμοῦ τὴν εὐρεσιν μέσου ἰκανοῦ νὰ ἐπιβάλῃ σιωπὴν εἰς τοὺς κακοὺς, οἵτινες συνώμοσαν κατὰ τῆς μεταξὺ μας ἀρμονίας.

— Μυλόρδ, ἐτραύλισεν ὁ ζωγράφος, ἐνόμιζα ὅτι ἐμπροσθεν τῆς θυγατρὸς μου ...

— Ἡ κυρία Μαρία τίποτε δὲν πρέπει νὰ ἀγνοῆ. Ὁ καιρὸς τῶν μυστηρίων παρῆλθε· διατί νὰ κρύψωμεν τὰς κακὰς φήμας αἵτινες αὐρίον ἤμποροῦν νὰ θριαμβεύσουσιν, εἴτε ἀναχωροῦντος εἴτε μένοντος ἐμοῦ; Ὁχι, ὄχι, ἀς ὑψώσωμεν τὸ μέτωπόν, καὶ ἀς ἀντιτάξωμεν τὴν παρρησίαν κατὰ τῆς συκοφαντίας.

— Ἀλλὰ πάλιν ... εἶπεν ἡ κυρία Καζενώβ.

— Ἀκούσατε χωρὶς περαιτέρω βραδύτητα. Ἰδοὺ τί ἐστοχάσθη· εἶμαι νέος, εἶμαι εὐγενής· παρεκτός τούτου, ἔχω πλούτη· ἀφθονα τὰ ἐποία δὲν ἤξεύρω τί νὰ τὰ κάμω. Ζῶ ἀθλίαν καὶ μεμονωμένην ζωὴν· θελετε νὰ μοῦ δώσετε σύντροφον γλυκεῖαν, ἐνάρετον, ἀξίεραστον; Ἐν ἐνὶ λόγῳ, θελετε νὰ μοῦ δώσετε τὴν δεξιάν τῆς κυρίας θυγατρὸς σας;

Ὁ ζωγράφος καὶ ἡ σύζυγος αὐτοῦ ἐκυττάζοντο ἔκθαμβοι. Ἡ Μαρία βαθύτατα συγκινηθεῖσα, ἔβλιψε δυνατὰ τὸν βραχίονα τῆς μητρὸς της.

Ὁ κύριος Καζενώβ δὲν ἠδύνατο νὰ προσφέρῃ λέξιν, τόσον ἀπελιθώθη. Ἡ λάμψις πολλῶν ἐκατομμυρίων παρίστατο εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του. Ἡ θυγάτηρ του μεγάλη κυρία! ἡ θυγάτηρ του μελιθή! Ὅποιον ὄνειρον, ἰκανὸν νὰ προξενήσῃ παρὰ φροσύνην! ... Καὶ τὸ ὄνειρον τοῦτο νὰ γείνη ἀλήθεια!

Ὡς ἄνθρωπος δὲ συνετός, καὶ κατὰ τὴν συνήθειαν αὐτοῦ εἰς τὰς μεγάλας περιστάσεις, ὁ κύριος Καζενώβ παρεχώρησε τὸν λόγον εἰς τὴν σύζυγόν του.

— Βέβαια, εἶπεν ἡ κυρία, κολακευθεῖσα ὄχι ὀλιγώτερον τοῦ συζύγου της, βέβαια εἶναι τιμὴ μεγάλη δι' ἡμᾶς· ἀλλὰ τῆς τύχης ἡ διαφορὰ, τῶν βαθμῶν ἡ ἀπόστασις ...

— Ἀφοῦ ἡ κυρία Μαρία γείνη κόμησσαν Δώδλεϋ,

καίνεις, πιστεύσατε, δὲν θὰ ἐρωτήσῃ ἂν κατάγεται ἀπὸ γένος ἀριστοκρατικόν. Ἐπειτα, φέρε μετ' ἐαυτῆς τὴν διάκρισιν τῶν ἀρετῶν της.

Ἡ Μαρία, κύψασα, ἠγαπίστησε τὸν λόρδ Δώδλεϋ μετ' βλέμμα περιέχον τὴν εὐγλωττίαν ὅλην τῆς καρδίας.

— Πρέπει ὅμως νὰ συναίνεσῃ καὶ ἡ κόρη μας ...

— Κυρία Μαρία, εἶπεν ὁ Ἐδγάρ, δὲν ἤμπορῶ πλέον νὰ ζήσω χωρὶς σέ. Μετὰ τὴν ἐξομολόγησιν ταύτην, διστάζεις νὰ μοῦ δώσῃς τὴν δεξιάν σου;

— Λάβε την, εἶπεν ἡ νεάνις, ἐρυθρῶσα ἐρύθημα αἰδοῦς καὶ συγκινησεως.

Ὁ Ἐδγάρ ἔβλιψεν εὐλαβῶς τὴν δοθεῖσαν εἰς αὐτὸν δεξιάν· συγχρόνως τὸ βλέμμα του ὑψώθη εἰς τὸν οὐρανόν, ἀλλὰ δὲν προσηλώθη εἰς τὴν Μαρίαν ...

α Ἐκ Βενετίας... σεπτεμβρίου 1829.

α Πρὸς τὴν κυρίαν Καζενώβ, εἰς Νέμαυσον.

α Φιλτάτη μητέρα μου, μετ' προτρέψεις νὰ σοῦ γράψω λεπτομερῶς τὰ τῆς ἐσωτερικῆς μου καταστάσεως, καὶ παραπονεῖσαι διὰ τὴν συστολήν μου. Μεταξὺ τῶν ἐρωτήσεων τὰς ὁποίας στοργὴ καὶ μητρικὴ ὑπαγορεύει, καὶ τῆς σιωπῆς τὴν ὁποίαν εἶχα ἀποφασίσαι νὰ φυλάξω, εὐρίσκουμαι σήμερον εἰς ἀμηχανίαν εὐκολοῦ νὰ ἐνοηθῇ. Δὲν ἀνίκει εἰς ἐμὲ νὰ κατηγορήσω τὸν σύζυγόν μου ... Ὁ Θεὸς ἀ νὰ μετ' φυλάξῃ! Εἶναι ὁ ἀγαθότερος, ὁ εὐγενέστερος τῶν ἀνθρώπων ... Ἄλλ' ἡ μητρικὴ καρδιά σου δὲν θὰ ἦναι ἴσως τόσον συγκαταβατική.

α Τί νὰ σοῦ εἰπῶ; — Εἶναι τινα πράγματα τόσον παραξένα, τόσον ἀνεξήγητα εἰς τὸν νέον α μετὰ τὴν ὑπανδρεῖαν βίον μου! ... Νυμφευόμενός α με, ὁ λόρδ Δώδλεϋ, δὲν εἶχεν ἀφορμὴν εἰς τοῦτο α ἄλλην παρὰ τὸν ἔρωτα· ἄδυσπος ὁλόκληρος μᾶς α ἐχώριζε, καὶ μόλαταῦτα μετ' ἠθέλησε σύζυγόν α του. Τί τὸ μετὰ ταῦτα; Ἄγνοῶ τί συνέβη εἰς α τὴν ψυχὴν του· ἀλλ' ἡ διεκωγῆ του, ἡ γλώσσά α του δὲν εἶναι διαγωγὴ καὶ γλώσσα συζύγου. α Φέρεται πρὸς ἐμὲ μετ' περιποιητικὴν, ἀλλὰ ψυχρὰν, α εὐνοίαν· μόλις ἀλλάζομεν ὀλίγας λέξεις ... καθότι α ἡ ἑμιλία, — τὸ γλυκύτατον τοῦτο πρᾶγμα, — α φαίνεται ὅτι καὶ τὸν κουράζει καὶ τὸν ἐνοχλεῖ.

α Πάντοτε περιποιητικὸς, προσπαθεῖ νὰ κατευνάσῃ α πᾶν αἶσθημα καὶ ὄρημα ἀγάπης τὸ ὅποιον ἠδύνατο νὰ ἐμπνεύσῃ εἰς αὐτὸν ἡ παρουσία μου. α Ἀφ' ἧς ἡμέρας ἀνεχωρήσαμεν, μετ' παρεκάλεσε νὰ μετονομασθῶ ἀντὶ Μαρίας Ἐβελίνα· τὸ ὄνομα α τοῦτο λέγει ὅτι ἀγαπᾶ πολὺ. Ἐννοεῖς ὅτι δὲν εἰδία α στασα νὰ κάμω καὶ αὐτὴν τὴν θυσίαν. Ὁ Ἐδγάρ γὰρ ἐνασχολεῖται ἐνίοτε εἰς μικρολογίας τινὰς α σχεδὸν παιδαριώδεις· μὲ προσδιώρισε, παραα δείγματα χάριν, σχήματα καὶ χρώματα φορεαμάτων, τὰ ὁποία εἶναι εἰς αὐτὸν εὐάρεστα, διότι α τὸν ἐνθυμίζουσι τοὺς συρμούς τῆς πατρίδος του. α Τὰ παραδέχτην ἀμέσως, καὶ βεβαίως ὅτι ἔλαβα α ὀλωσθιδίου βρετανικὸν ἦθος. Ἡ μουσικὴ ἐπίσης α εἰς τὴν ὁποίαν ἐνασχολοῦμαι ἐπὶ τοῦ κυμβάλου α μου εἶναι τῆς ἐκλογῆς του, καὶ συχνάκις παρε-

α ρίσκεται ὁλόκληρον τὴν ἐσπέραν καὶ μετ' ἀκούει· α ἔπειτα σηκώνεται αἰφνιδίως ἀπὸ τὸ θρονίον του, α καὶ τρέχων ἐξέρχεται τῆς αἰθούσης. Τότε δὲν τὸν α βλέπω πλέον πρὸ τῆς αἴθριον, καθότι κατοικοῦμεν α εἰς δώματα χωριστὰ ἐντὸς παμμεγέθους παλαα α τίου, ὅπου μονάζομεν καὶ οἱ δύο. Ἐγθὲς εἶχα α παίζει, μετ' πλειοτέραν ἴσως παρὰ τὸ συνήθες α ἐμπνευσιν, σκωτικὴν τινα μελωδίαν εἰς ἄκρον α μελαγχολικὴν ... Ὁ Ἐδγάρ μετ' ἴκουε μετ' βαθυ α τάτην προσοχὴν. Ποτὲ δὲν τὸν εἶδα εἰς τὸσαύτην α συγκίνησιν. — Τὸ ἴδιον, τὸ ἴδιον! ἐμουρμούριζε α με σιγαλὴν φωνὴν ... Ἡ αὐτὴ γλυκύτης, ἡ α αὐτὴ ἐμπνευσις! ... Εἶναι λοιπὸν αἰώνιος ἡ α ζωὴ; — Ὅταν ἐτελειώσα, καθὼν τὰς δύο μου α χεῖρας, τὰς ἔβλιψεν εἰς τὴν καρδίαν του, καὶ α ἐξεφώνησεν — O my dear Evelina! Ἐπειτα, α ὡς ἐντρεπόμενος διὰ τὸ ὄρημα τοῦτο τῆς α ἀγάπης, ἐγείνεν εὐθὺς ἀφαντος ἀπὸ τοὺς ὀφθαλ- α μούς μου.

α Φαίνεται ὅτι ὁ σύζυγός μου προσπαθεῖ νὰ α καταπνίξῃ τὴν ἀγάπην ὅσην τυχόν αἰσθάνεται α πρὸς ἐμὲ, καὶ ἀπεφάσισεν ἀμεταθέτως νὰ ἦναι α πρὸς τὴν σύζυγόν του φίλος εὐλαβῆς καὶ τίποτε α περισσότερον. Ἄλλοίμονον! ὅταν τὸν εἶλω α μελαγχολικόν, πόσον ἐπιθυμῶ ν' ἀνακουφίσω τοὺς α ἠθικούς του πόνους, οἵτινες, ὅσον εἶναι χιμαιρικοί, α τόσον ἴσως εἶναι δριμύτεροι ... Ὡ! δὲν πειράζει ... α ὅσην ἂν δεικνύῃ πρὸς ἐμὲ ψυχρότητα ὁ λόρδ α Δώδλεϋ, ἐγὼ πάντοτε θὰ ἦμαι δι' αὐτὸν πιστὴ α καὶ εὐπειθὴς σύζυγος. Ἄμποτε, διὰ τῆς πολλῆς α ὑπομονῆς καὶ τῆς αὐταπαρνήσεως, νὰ κερδήσω τὴν α εὐγενῆ ταύτην καρδίαν, καὶ ν' ἀπομακρύνω τελευα α ταίον τὸν ἐπιχειρῶμενον κίνδυνον!

α Ἰγίαине, ἀγαθὴ μου μητέρα· θὰ μετ' κλύσῃς ἀναμ- α φιλόλως, ἀλλὰ κλύσῃς συγχρόνως καὶ τὸν Ἐδγάρ...

α Ἡ ἀγαπητὴ καὶ εὐπειθὴς θυγάτηρ σου
MARIA EBELINA. »

Ἡ Μαρία δὲν ἔγραψεν ὑπερβολὰς· ἴσως μάλιστα ἔγραψε πολὺ ὀλιγώτερον τῆς ἀληθείας. Ἡ ἀπῆλθα τῆς ζωῆς κατέτρωγε τὴν καρδίαν τοῦ Ἐδγάρ, καὶ ὁ δυστυχῆς οὗτος ἐφαίνετο εὐχαριστούμενος εἰς τὸ πάθος του. Κρίνων ἐκ τῆς διηνεκοῦς πρὸς ὅλα ἀδιαφορίας του, καὶ τῆς συγῆς ἀνακολουθίας τῶν λόγων του, ἔλεγε ὅτι εὐρίσκετο εἰς συνάφειαν μετ' κόσμον ἀόρατον καὶ μυστηριώδη, καθὼς οἱ ὑποβάται ἐκεῖνοι διὰ τοὺς ὁποίους ὁ ὕπνος εἶναι εἰσόδος εἰς ὑπερφυσικὰς ὀπτασίας. Κάμμία ἠδὸν δὲν εἶχε δι' αὐτὸν θέλησιν· ἐνδίδων εἰς τὰς παρακλήσεις τῆς συζύγου του, ἐμίσθωσε θεωρεῖον εἰς τὸ θέατρον τοῦ φοίνικος, ἀλλὰ καὶ τὸ θέαμα καὶ ἡ μουσικὴ δὲν εἴλικαν ποσῶς τὴν προσοχὴν του· ἀκουμμά εἰς τὰ νῶτα τοῦ θεωα α ρεῖου του, οὔτε βλέμμα ἐβρίπτεν εἰς τὴν σκηνήν, οὔτε ποσῶς τὴν μουσικὴν ἠκούαζετο· καὶ ἔμεινε βυ- α θισμένος εἰς τοὺς διαλογισμούς του, καὶ εἰς τὴν ἀρω- α νονον θεωρίαν τῆς Μαρίας, ἧτις δὲν ἦτον ὀλιγώτερον τοῦ λόρδ Δώδλεϋ· ἄρα· καθότι, μ' ὅλην τὴν ἀγγελικὴν α ἀκατέστη ἰκαθαρότητα, φωνή τις ἐνδόμουχος ἔλεγεν εἰς τὴν νέαν κόμησσαν ὅτι εἶχεν ἀδελφὸν καὶ ὄχι νυμ- α φίον. Ἀνάγκη τις ἀόριστος ἀγάπης, διεκχύσεως, ἐμπι- α σότηνης τὴν ἐβασάνιζε· καὶ τελευταῖον κατήνησεν α

α γεμίση τὴν κεφαλὴν της μετ' ἐπικινδύνους χιμαίρας, α νὰ πλάσῃ φάντασμα προτιμωμένης ἀντιζήλου. Ἐκ- α τοι, ἡ ἀπλή μελαγχολία της μετεβλήθη εἰς πικροίαν καὶ σκυθρωπότητα. Εἰς τὰς ἐκλεκτὰς ψυχὰς ἡ προ- α δοσία εἶναι τὸ φρικωδέστατον τῶν μαρτυρίων· τότε δηλαδὲ, ὅταν ἡ ἀγαπῶσα ψυχὴ συλλογίζεται ὅτι αὐτὴ α μὲν παραδίδεται μετ' ὅλην τὴν εὐλαβείαν, τὸ δὲ α ἀγαπώμενον ὑποκείμενον διατηρεῖ λατρεῖαν μουσικὴν, α καὶ ἡ πρὸς αὐτὴν ἀγάπη του περιορίζεται εἰς τὰ α ἐξωτερικὰ μόνον δείγματα τοῦ χρέους καὶ τῆς κοινῆς α φιλοφροσύνης!

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ὁ λόρδ Ἐδγάρ καὶ ἡ σύ- α ζυγός του εἶχαν καθεὶς στοχασμὸν τινα ἰδιαίτερον, α ὅστις εἰς τὸν ἄλλον δὲν ἐφανερόνετο, καὶ τοὺς ἐβα- α σάνιζεν ἀναμφισβότως ἐπίσης. Ἡ Μαρία λοιπὸν εὐκα- α ρίαν ἐζήτησε νὰ διεκρινήσῃ τὰς ὑποψίας της.

Ἐπῆγε ποτὲ, τὸ ἐσπέρας, μόνη εἰς τὸ θέατρον, καὶ α ἐπέστρεψε ταχύτερα παρὰ τὸ συνήθες, ὑπέκρουσα εἰς α τὴν ἀνάγκην ἐκείνην τῆς ἐξετάσεως, ἧτις κυριεῖται α τοὺς ζηλοτύπους καὶ τοὺς παρακινεῖ εἰς ἔργα κατώ- α τερα τῆς ἀξιοπροπειίας των. Φῶς ἐρεγγεν εἰς τὸ α σπουδαστήριον τοῦ λόρδ Δώδλεϋ. Ἡ Μαρία, πλήρης α παραχθῆς, ἐτόλμησε νὰ ἐμβῇ εἰς τὸ δωματίον τοῦτο· α ἐπροχώρησε δὲ μετ' βῆμα τόσον ελαφρόν, ὥστε ὁ Ἐδ- α γάρ δὲν τὴν ἐνόησεν. Ἐκάθητό οὗτος ἀκουμμά εἰς α τὸ μάρμαρον στρογγύλης τραπέζης· ἐμπροσθέν του ἦτον εἰκὼν μικρογραφικὴ, μετ' περιθώριον χρυσοῦν ἀδα- α μαντοστόλιστον. Εἶτε ὡς προσέχων ὀλωσθιδίου εἰς α τὴν θεωρίαν τῆς εἰκόνης ταύτης, εἶτε ὡς βυθισμένος α εἰς τὴν σιγὴν τῆς ἐρημίας, δὲν ἐκινεῖτο παντάπασι. Ἡ Μαρία λοιπὸν ἐπλησίασε· — Βεβαίως, ἔλεγε α καθ' ἐαυτήν, δὲν ἠπατήθη. Ἰδοὺ ἡ ἀντιζήλος, ἧτις α μοῦ ἔρπασε τὴν ἀγάπην τοῦ Ἐδγάρ. Ὡ! ἀς γνωρίσω α τοῦλάχιστον τὸ πρόσωπόν της!

Ἡ νεάνις ἔφθασε μετ' εἰς τὸ θρονίον ὅπου ἐκάθετο ὁ λόρδ Δώδλεϋ· κύψασα δὲ, εἶδε ... τὴν εἰκόνα α εἰκόνα.

Ἡ Μαρία, συγκινηθεῖσα, ἀπῆκε κραυγὴν, καὶ ὁ α Ἐδγάρ ἐξύπνησεν. Ἡ ἀπροσδόκητος θέα τῆς συζύγου α του ἐφάνη ὅτι τοῦ ἐπροξένησεν αἶσθημα φρίκης καὶ α παραχθῆν σπασμωδικήν. Μετ' τὴν μίαν τῶν χειρῶν α ἔβλιψε τὴν εἰκόνα εἰς τὸ στήθος του, καὶ μετ' τὴν ἄλλην α ἔνευσεν εἰς τὸ φάντασμα ν' ἀπομακρυνθῇ, κράζων·

— Τί θέλεις; Ἐβελίνα, ἔρχεσαι νὰ μετ' ἐπιπλήξῃς α διότι παρεβῆν τοὺς ὄρκους μου, ... Ὡ! συγχώρησέ α με, συγχώρησέ με· ποτὲ δὲν ἠγάπησα, ποτὲ δὲν θὰ α ἀγαπήσω ἄλλην παρὰ σέ!

— Φίλε μου, εἶπεν ἡ κόμησσαν μετ' φωνὴν γλυκεῖαν α καὶ μετ' βλέμμα ἐρωτικώτατον, σὺ πρέπει νὰ συγ- α χωρήσῃς τὴν ἀφροσύνην μου. Ἠσύχασε, εἶμαι ἡ α Μαρία σου ...

— Ὁχι! ὄχι! δὲν θέλω Μαρίαν!

— Ἡ Ἐβελίνα σου, ἀφοῦ προτιμᾷς τὸ ὄνομα τοῦτο. α Ἀλλὰ μὴ, διὰ τὸν Θεόν, μετ' κυττάξῃς μετ' τοιοῦτο α βλέμμα· μετ' τρομάζεις σφίκατά μου Ἐδγάρ, ἐνῷ σὲ α ἀγαπῶ τόσον!

— Διατί νὰ μετ' ἀγαπᾷς; εἶπεν ἀποτόμως ὁ λόρδ α Δώδλεϋ.

— Αἶ! καὶ πῶς νὰ μὴ σ' ἀγαπήσω; ἀφοῦ φαίνεσαι α τόσον δυστυχῆς ...

— Αλήθεια ... πάσχω ... πάσχω σκληρώς.
— Άνοιξε μου λοιπόν την καρδίαν σου. Είμαι
κείνη της εμπιστοσύνης σου, διότι και εγώ έπαθα...

— Σύ; είπεν ο Έδγάρ δειξας ότι ήσθάνθη συμ-
πάθειαν.
— Ναι, βλέπεται ότι δεν με ήγάπας.

Η Μαρία δεν ήδυνήθη να προσφέρει τας τελευταίας
ταύτας λέξεις χωρίς να χύση δάκρυα· και έπεσεν
εις τους πόδας του λόρδ Δώδλεϋ, λειποθυμούσα
σχεδόν από την δριμύτητα του πόνου της. Η συγ-
κινήσις της αύτη, ή θέσις του σώματός της, ή πλου-
σία και κατάμαυρος κόμη της, διεσπαρμένη επί των
μεγαλοπρεπών της ώμων, τό θαυμάσιον σχήμα των
γυμνών βραχιόνων της, των οποίων τους καρπούς
έσφιγγαν δύο πολύτιμα βραχιόλια, όλα ταύτα απε-
τέλουν κατ' εκείνην, την στιγμήν την Μαρίαν τό
ωραιότερον πλάσμα του κόσμου. Τοῦ γοητεύμα-
τος τούτου δεν ήδυνήθη κατ' άρχάς ν' απαλλαχθῆ
εντελώς ο Έδγάρ, και έκυψεν ως θέλων να θλίψη την
Μαρίαν εις την καρδίαν του. Άλλ' έφριξεν εις την
άπλην έπαρην της νεανίδος, και έσηκώθη αήθορμητως.
Τότε έπροσκάλεσε την Μαρίαν να ήσυχάση, την
έβεβαίωσε περι της αγάπης του, περι της φιλίας
του· έπειτα, σείσας τον κώδωνα, διέταξε τας προσ-
ελθούσας θαλαμηπόλους να περιποιηθουν την *μιλεδην*,
και άπεσύρθη από αι γυναίκες αύται εισήλθαν.

Ολίγας στιγμάς μετά ταύτα, άκάτιον ταχὺ άπε-
μακρύνετο από τό παλάτιον· τό άκάτιον τούτο έφερε
τον Έδγάρ, όστις έπέρασεν όλόκληρον την νύκτα εις
την μελαγχολικην περιδιάδασιν ταύτην, την προσ-
φιλή εις τους έραστάς, εις τους ποιητάς, και έν γένει
εις όλας τας νοσούσας ψυχάς.

Εἰ.
Αύτη βαθεΐα έβασίλευεν εις τό παλάτιον όπου
κατέλυεν ο λόρδ Δώδλεϋ. Κάνεις δεν ήτον δεκτός
να περάση τό κατώφλιον αύτου, έξαιρουμένου του
ιατροῦ, του οποίου ή τέχνη έμενεν άνίσχυρος κατά
των πόνων άσθενούστων, εύτυχούντος τότε διότι
ροθάνετο προσεγγίζοντα τον θάνατον.

Τόν άσθενῆ τούτον, τον ανεφέραμεν ἤδη· ήτον ο
Έδγάρ.
Εφρευγεν ή ζωῆ από τό σώμα του, κουρασμένου
από τους βαθείς διαλογισμούς του· τό ξίφος κατέ-
τριψε την θήκην.

Ο Έδγάρ απέθνησκεν, όχι από νόσον φυσικην,
αλλ' από πόνον άλλον άλγεινότερον, πόνον ήθικόν.
Απεχαίρετα διά του βλέμματος των ούρανών όστις
εφαινετο διά του παραθύρου, παραιτών την ζωην με
τόσην εύχαρίστησιν, όσην αισθάνονται οι λοιποί των
ανθρώπων όταν πηγαινουν εις έορτήν. Δι' αυτόν ο
τάφος ήτον τῷ όντι λιπὴν άτάραχος.

Την τελευταίαν της ζωῆς του όραν, σώας άκόμη
έχων τας φρένας, ο Έδγάρ εξήτησε την σύζυγον του.
Εδραμεν ή Μαρία, φέρουσα επί του προσώπου της
τό κάλλος όλον της ύπομονῆς. Είχεν αποδώσει όλην
της την προτέρην ύπόληψιν εις τον λόρδ Δώδλεϋ,
διότι ένόησεν ότι ύπό την σιωπήσαν μελαγχολίαν του
εκύρπητο πόνος δριμύς και μακροχρόνιος.

Ο Έδγάρ της επρόσφερε την δεξιάν του, και αύτη
εὐλαβῶς την κατεφίλησε.

— Φίλη μου, είπεν, έχω να σου εξομολογηθῶ
μέγα μυστήριον. Η εξομολόγησις αύτη είναι ή εξή-
γησις της προ; σε διαγωγῆς μου. Θέλησε λοιπόν να
μ' άκροαθῆς προσεκτικῶς.

Ίσως σου έράνην άλλόκοτος, σκληρός, άδικος. Έντός
ολίγου, ελπίζω να με συγχωρήσης.
Ήμην πολλά δυστυχῆς!

— Τὸ γνωρίζω, μιλῶρδ, και κατάκαρδα προ
πάντων ελυπούμην ότι δεν μ' έδέχθης ν' άνακουφίσω
ή να συμμερισθῶ τους πόνους σου.

— Είς πόνους τοιούτους θεραπεία δεν ύπῆρχεν.
Ο θάνατος έσκαψεν άβυσσον, την όποιαν καμία παρη-
γορία δεν ήδύνατο να γεμίση...

— Ο θάνατος; επανέλαθεν ώχρῶσα ή Μαρία.
— Ναι ... Μαρία ... διότι τώρα ήμπορῶ να σε
ονομάσω με τό καθυτό σου όνομα. Ίδου ή αλήθεια·
νεώτατος άκόμη ών, ένυμφεύθη εις την Σκυτιάν
μίαν των εξαδέλφων μου ...

— Έβελίαν! ...
— Όνομάζετο Έβελίνα. Να σου είπῶ πόσον την
ήγάπησα ... είναι αδύνατον· πλην έχεις πρόχειρον
την απόδειξιν, διότι αποθνήσκω διά τον προς αύτην
έρωτα· διότι δεν ήδυνήθη να με κάμης ν' αγαπήσω
την ζωην, σύ ήτις μολαταύτα είσαι ή καθαυτό έντέ-
λεια. Άλλοίμονον! Η Έβελίνα απέλαβε τον πρώτον
έκεινον έρωτα όστις αποφασίζει περι της ζωῆς όλό-
κλήρου· συνείθησα μόνον δι' αύτης να ζω, μόνον
δι' αύτης να ύπάρχω, μόνον δι' αύτης να διαλογίζωμαι.

Ποτὲ δεν είδεν ο κόσμος ένωσιν ως την έδικήν μας·
ο Θεός είχε την κατοικίαν του εις τας καρδίας μας ...
Και ή έντελής αύτη άρμονία αϊφνιδίως κατεστράφη!
και ήλθεν ήμερα τρομερά καθ ήν εύρέθην μόνος επί
της γῆς, ως να ήτον δυνατὸν να ζήσω χωρίς την
Έβελίαν!

Κατὰ τοιούτων συμφορῶν ή ανθρωπίνη δύναμις
είναι άνίσχυρος. Και μολαταύτα ο Θεός, δεν ήξεύρω
προς ποιον μυστηριώδη σκοπόν, τας επέβαλεν εις
τον άνθρωπον.
Την θλίψιν μου δεν σου την περιγράφω. Είμαι
αίσθήματα τα ύποια αι λέξεις δεν εξηγοῦν.
Περιηρόμην χωρίς σκοπόν, χωρίς ελπίδα, σύρων
τυχαίως τὰ βήματά μου, όταν εφάνης σύ εμπροσθεν μου.
Εμεινα τότε ως κεραινωβλήτος από έκπληξιν και
από χαράν.

Η Έβελίνα συνέζησεν! Είς σε νύξα την Έβελίαν!
Τὸ αὐτὸ πρόσωπον, τὸ αὐτὸ άνάστημα, ή αύτη εκ-
φρασις γλυκύτητος και παρθενικῆς αγνείας! Ελεγχ
ότι εγεννήθητε από την αύτην μητέρα· είχα την
ζῶσαν εικόνα της άπούσης συζύγου μου.

Τότε συνέλαβα σκοπόν παράδοξον, άλλόκοτον·
ν' αποκτήσω την εικόνα ταύτην, και να βόσκω διη-
νεκῶς τους οφθαλμούς μου εις τό λατρευόμενον πρόσ-
ωπον. Λατρεύων σε, ω Μαρία, ελάτρευα μυστικῶς
την Έβελίαν· εφύλαττα πίστιν εις τό παρελθόν,
άφοσιούμενος εις τό παρόν. ... σ' εὐτύχησα,
Μαρία, εθαύμαζα την Έβελίαν· εἶπες ποτὲ
εικόνα, την Έβελίαν ως πρωτότυπον.

Ίδου πῶς εξηγείται ή φαινομένη ψυχρότης μου,
ή σταθερά σύστολή μου. Τὰ βλέμματά μου μόνον

ήμην κύριος να σου δώσω, αφού ή καρδιά μου δεν
άνηκε πλέον εις εμέ.

Είπέ μου, Μαρία, είπέ μου τώρα ότι ή εξομολό-
γησις αύτη δεν έπέραζε την ψυχῆν σου. Όχι, ή
ψυχῆ σου είναι μεγάλη, είναι γενναία, και ποσῶς
δεν θα καταβῆ εις τας μικρολόγους δυσαρσεκειας της
φιλαυτίας. Είπέ μου ότι με συγχωρείς, και απο-
θνήσκω ήσυχος.

— Ίδου ή απόκρισίς μου, άνεκραξεν ή Μαρία.
Και έθλιψε πάλιν εις τὰ τρέμοντα χεῖλη της την
δεξιάν του Έδγάρ.

— Εὐχαριστῶ, έμυρμούρισε ο λόρδ Δώδλεϋ
με φωνῆν αδύνατον. Έφρόντισα να σ' αποκαταστήσω
κληρονόμον μου. Άλλὰ τί θα κάμης όταν αποθάνω;

Η Μαρία έσηκώθη και, με πολλήν αξιοπρέπειαν, είπε·
— Ο' αποδείξω, Έδγάρ, ότι ήξεύρω ν' αγαπήσω
άκόμη καλύτερα παρα σε. Αν παρουσιασθῆ ποτε
εμπροσθεν μου άνηρ άλλος όμοιάζων τον λόρδ Δώδ-
λεϋ, θ' αποκρούσω τό αντίτυπον! ...

(Εκ του Γαλλικου.)

Ο ΑΡΧΙΔΟΥΞ ΙΩΑΝΝΗΣ.

Ο αρχιδουξ Ιωάννης, άριθμεΐται μεταξὺ των παρα-
δόξων έκείνων βασιλικῶν γόνων, των οποίων παρα-
δείγματα εύρίσκουμεν είτε εις τους μύθους της Χαλι-
μας, είτε εις τὰ δημόδη χρονικά του μεσαιώνος. Είναι
ο πέμπτος αδελφός του αυτοκράτορος φραγκίσκου. Από
όλους τους ένδοξους άνδρας τους επίζησαντας τη με-
γάλη έποχή του Ναπολέοντος, ο αρχιδουξ Ιωάννης
είναι βεβαίως ο νεώτερος και έκείνος εις δν έπιφυλάτ-
τεται ένδοξότατον μέλλον, εάν κατορθώση ν' αποδώση
εις την πατρίδα του την απολεσθεισαν ένότητά της.

Ο Όρμαύρ τον εκολάκευσεν αναμφιβόλως όταν
έγραψεν ότι, έντι μόνον έλειψεν από αυτόν, ή στα-
θερότης του χαρακτήρος, δια να κατασταθῆ άξιος
του *Ναπολέοντος εφάμιλλος*. Ομολογοῦμεν ότι,
όταν ο συγγραφεύς αυτός εδημοσίευσε του Ιωάννου
την βιογραφίαν, ούτος, μόλις εικοσιεπταετής, είχεν
εξάψει τον γενικόν των συμπολιτών του ένθουσιασμόν
διά της έν Τυρόλῳ παρασκευῆς του ένθουσιάζοντος
πόλεμου όστις υπήρξεν ή άρχή της άπελευθερώσεως
της Γερμανίας. Άλλ' εις την άπελευθερώσειν ταύτην
αυτός πάλιν ο ίδιος επέθεσε την σφραγίδα, συνθηκο-
λογήσας περι της παραδόσεως του φρουρίου Ούνεγκ
και κορυμίσας τὰ τείχη του.

Ο πόλεμος του Τυρόλου και του Ούνεγκ ή κατα-
στροφή ήρκεσαν να προμηθεύσωσιν εις τον αρχιδουξα
δημοτικότητα, την όποιαν δεν απώλεσεν ούτε μετά
τας έν Ιταλία άποτυχίας του. Εστρατήγησε τό 1809
των δυνάμεων των σταλεισῶν εις τον τόπον τούτον,
και μετά μικρά τινα εύτυχή συμβεβηκότα, κατε-
τροπήθη την 8 μαΐου και εδιδάθη ν' αποσυρθῆ μετά
πολλού κόπου εις Κλαγενφούρθ. Ο αντίβασιλεύς
τον κατεδίωξε με κόπους μέχρις Ούγγαρίας, συνήψε
μετ' αυτού μάχην την 14 Ιουνίου εις Ραάβ, τον
ένίκησεν εκ νέου και τον έβίασε ν' αποσυρθῆ εις Πέ-
σταν. Αί εύτυχίαι αύται, αίτινες διευκόλυναν την
ένωσιν των έν Γερμανία και Ιταλία γαλλικῶν στρα-

τευμάτων, έφερε την εκστρατείαν εις θέσιν τὰ με-
γιστα κρίσιμον, την όποιαν κατέστησεν έτι μάλλον
άκροσφαλή ή έν Βαγγράμ μάχην. Ο αρχιδουξ Ιωάννης
δεν κατώρθωσε να συμμετέξη του πολέμου την
ήμέραν εκείνην μετά του σώματος του όποιου προί-
στατο, εξ αίτίας της βραδείας άποστολής των δια-
ταγῶν του στρατάρχου — του αρχιδουκῆς Καρόλου
— και ως εκ της άπραξίας αύτης κατεστράφη ο
στρατός της Αυστρίας.

Μετά τό τέλος του πολέμου, ο αρχιδουξ Ιωάννης
ονομάσθη γενικός διευθυντής των όχρωῶν της αυτο-
κρατορίας· ήρχετο σπανίως εις την Αύλην διότι
άπεστρέφετο την πολιτικην του Μέτερνιχ και έμίσει-
τας βραδιουργίας των Ιησουιτών και της άριστοκρα-
τίας. Άλλ' ή ειλικρίνειά του έδωκεν άφορμῆν εις υπο-
ψίας, και τον απηγόρευσαν να μεταβῆ εις Τυρό-
λον, όπου απέλαμβανε πολλήν και δικαίαν δημοτι-
κότητα. Κατέφυγε τότε εις την άνω Στυρίαν, και
έζη βίον άπλότητος και σκληραγωγίας, ως και οι
όρεινοί των Άλπεων, τρώγων και πίνων μετά των
χωρικῶν, ακούων τὰ παράπονά των, δίδων συμβουλὰς
και μη άρνούμενος ποτε τας βοηθείας των οποίων
είχον ανάγκην. Ησχολήθη πολὺ εις την γεωργίαν
και την βιομηχανίαν, έσπούδασε την βοτανικην, και,
έν ελλείψει πολέμου, κατεγίνετο με πολὺν ζήλον
εις τό κυνήγιον. Οί Στύριοι τον ήγάπων όσον και
οι κάτοικοι του Τυρόλου, Από όλα τὰ περιεργα συμ-
βεβηκότα του αρχιδουκῆ Ιωάννου, ο γάμος του
είναι βεβαίως τό αξιοθαυμαστότερον.

Ίπήρχεν εις τὰ όρη της Στυρίας οικία τις ταχυδρο-
μικου σταθμοῦ μεμονωμένη και έρημική· ήτον καιρός
θέρους και όλιοτης οι κάτοικοι κατεγίνοντο εις τους
άγρους. Μόνος ο γέρον και ποδαγάλος επιστάτης
του ταχυδρομείου και νέος τις ιπποκόμος είχον μείνει
εις την οικίαν. Είς θάλαμόν τινα, ή θυγάτηρ του
επιστάτου ώραία και εύρωστος κόρη των Άλπεων,
έβραπτεν. Αίφνης ακούεται κρότος τεθρίπτου όχη-
ματος. Γνωρίσας αυτό ο γέρον εφώνασε τρέμων·

« Ο αρχιδουξ Ιωάννης! ο αρχιδουξ Ιωάννης! και
όλοι μου οι υπηρέται λείπουν! »

« Ο αρχιδουξ Ιωάννης! Δεν ήμπορεί να προσμένω·
θ' αναχωρήσω μαζῆ του, άπεκρίθη ή νέα.

Και χωρίς να δώση καιρόν εις τον πατέρα της να
προφέρει ούτε συλλαβῆν, μετέβη δρομαία εις τον
κοιτώνά της. Ενώ δε ο ιπποκόμος και ο άμαξηλάτης
του τελευταίου σταθμοῦ ήτοίμαζον τους νέους ιππους,
ή κόρη εφόρεσεν ώραϊον ένδυμα άμαξηλάτου τό όποιον
την εχρησίμευσε προ μικροῦ την άποκρέω, επή-
δησεν εις την άμαξαν, ήρπασε τους χαλινούς και
την μάστιγα, και ώδήγει χαριέντως τον αρχιδουξα.

Τὰ βλέμματά του Ιωάννου δεν εβράδυναν να προσ-
πλωθῶσιν εις τον κομψόν οδηγόν του. Τὰ λεπτά της
χαρακτηριστικά, αί στρογγύλαι της πλάται, ή μικρά
της μέση περισφιγμένη από στολήν πορφυράν, διή-
γειρον την προσοχήν του προϊγγιμος, όστις δεν έδυ-
σκολούθη να μαντεύσῃ την αλήθειαν όταν μάλιστα
ήκουσε την γλυκύτητα της φωνῆς της.

— Είσαι κόρη, την είπεν ο αρχιδουξ.

Και αύτη έντρομος, άπεκρίθη ψελλίζουσα· — Δεν
ήτον κανεις εις τό ταχυδρομείον όταν εφθασεν ή κίτρο-

κρατορική σας υψηλότης, καὶ βεβαίως δὲν ἠμποροῦ-
σετε νὰ περιμύνητε.

Ὁ ἀρχιδουξ ἔδωκε θάρρος εἰς τὴν ἀξιώραστον κόρην,
ἥτις ἦτον ὠραία καὶ πνευματώδης συγχρόνως, καὶ
ὅταν ἦλθεν ἡ ὥρα τῆς ἀναχωρήσεως τὴν εἶπεν·

— Ἐπειδὴ μετεβλήθης εἰς ἄνδρα ἐξ αἰτίας μου,
εἶναι δίκαιον νὰ σὲ ξανακάμω γυναῖκα.

Καὶ τί καλῆτερον ἤθελεν ἡ νέα; ἀλλὰ διὰ νὰ
γείνη σύζυγος ἐνὸς ἀρχιδουξοῦ, ἔπρεπε νὰ λάβῃ
τὴν συγκατάθεσιν τοῦ αὐτοκράτορος. Τὸ πρᾶγμα
δὲν ἦτον εὐκόλον· ἀλλ' ὅποια ὑπῆρξεν ἡ ἔκστασις τῆς
Αὐλῆς ὅταν ἔμαθε τὸν παράδοξον ἔρωτα τοῦ Ἰωάννου.
Κατ' ἀρχάς ἐνόμιζον ὅτι ὁ ἀρχιδουξ ἀστειεύεται·
ἀλλ' ἔπειτα ἅμα ἐπληροφόρηθησαν ὅτι ἡ πρότασις
ἦτον σπουδαιότατη, ὁ αὐτοκράτωρ ἐβιάσθη νὰ συ-
νανέσῃ εἰς τὸν γάμον.

Ἡ θυγάτηρ τοῦ ἐπιστάτου, μεταμορφωθείσα εἰς
βαρονέσαν Βρανδρόφ, ἐγείνεν ἀρχιδουξίσσα τῆς Αὐ-
στρίας· ἀλλὰ τότε ὁ σύζυγός τῆς κατέστη ὑπέρποτε
ἀντικείμενον γλευσαμοῦ καὶ δυσπιστίας ἐκ μέρους
τῆς Αὐλῆς. Καὶ ἐνῶ αὕτη ἀπηγόρευσε τὴν πώλησιν
τῆς ὠραίας εἰκόνας εἰς ἕν περιγράνεται φέρων ἐνδυμα
κυνηγοῦ τῶν Ἀλπεων, παρέδιδεν εἰς τὸν γέλωτα τῶν
θεατῶν, εἰς ἀριστοκρατικά τινα θέατρα, α *Τὴν κάπα*
τοῦ Γιάννη, τὸ γεδέκι τοῦ Γιάννη, ἢ ἐνδυμασίαν
τὴν ὅποیان ἐστιγματίζον ὡς δημοκρατικὴν· διότι ὁ
ἀρχιδουξ δὲν ἐφόρει ἄλλην εἰμὴ τὴν τῶν κατοίκων
καὶ τῶν χωρικῶν τῆς Αὐστρίας.

Ἀλλ' ἡ ἀγάπη τοῦ Γερμανικοῦ λαοῦ ἔμελλε νὰ
διεκδικήσῃ τὸν Ἰωάννην ἀπὸ τὰς περιφρονή-
σεις τῆς Αὐστριακῆς καμαρίλλας. Προσκληθεὶς
τὸ 1842 εἰς τὴν περιφημον εορτὴν τοῦ δόμου τῆς
Κολωνίας, γεννημένην ἀπὸ τὸν βασιλέα τῆς Πρωσίας
εἰς μνήμην τοῦ παμφιλτάτου του μεσαιῶνος,
ἔφερε πρόποσιν ἐξ ἧς ἐφάνη ὅτι ἐννοεῖ τὰ ἀληθῆ
τῆς Γερμανίας συμφέροντα πολὺ καλῆτερα ἀπὸ τὸν
φουδερικὸν Γκυλιῶμον· «Μὴν ἀναφέρετε πλέον Πρωσ-
σίαν, ἢ Αὐστρίαν, εἶπεν, ἀλλὰ Γερμανίαν μίαν ἡνω-
μένην καὶ ἰσχυράν!» Καὶ πρῶτος ἀνέλαβεν, ὡς
σημεῖον ἐνότητος, τὸ τρίχρωον· σῆμα τῆς Γερμανίας·

Ἐκτοτε, — ἀπὸ τοῦ 1842 — ἡ εὐχὴ τοῦ Ἰωάννου
τῆς Αὐστρίας περιῆλθεν ὅλην τὴν Γερμανίαν, καὶ
πρῶτος καιροῦ ἀπένευμεν εἰς τὸν θέλοντα νὰ κατα-
στήσῃ τὴν ἐνδοξον αὐτὴν χώραν, μίαν, ἡνωμένην
καὶ ἰσχυράν, τὸν τίτλον τοῦ τοποτηρητοῦ τῆς
αὐτοκρατορίας. Ὁ Ἰωάννης κατέστη ἔργανον διακ-
λαγῆς μεταξὺ τῶν πολιτικῶν μεριδῶν. Οἱ ἀριστο-
κράται ἐρόψαν τὴν ψῆφόν των ὑπὲρ τοῦ ἀπογόνου
τῶν Ἀψβούργ, καὶ οἱ δημοκράται ὑπὲρ τοῦ γαμβροῦ
τοῦ ταχυδρομικοῦ ἐπιστάτου.

Ὁ γενικὸς τοποτηρητής εἶναι σήμερον ἐξήκοντα
εξ ἑτῶν· ἀλλὰ μόλις φαίνεται πενήκοντα. Διατηρεῖ
δὲ ὅλην τὴν διανοητικὴν δύναμιν τῆς ἀνδρικῆς ἡλι-
κίας καὶ ὅλην τὴν ζωηρότητα τῆς νεότητος.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ)

Ξ. Μ.

ΠΥΓΜΑΛΙΩΝ.

Νύκτα κ' ἡμέραν ἐμπρὸς εἰς θεῖον
Λίθινον κάλλος ὁ Πυγμαλίων

Ἄπνος, ἄσιτος, μὲ τὸ γόνυ
Εἰς γῆν, τοιαῦτα οἰκτρῶς ἐφώνει·
— α *Στρέψε, ἰδέ με, σαληρά, λυπήτου.*
Ὡς πότε οἱ τύραννοι ὀφθαλμοὶ σου
Ὅπου ὁ ἔρωσ, ἔρωσ ὑφαίνει
Πῦρ, εἰς ἐκστάσεις βεβουησμένοι;
Τῶν μελιγρῶν σου, σοφῶν χειλέων
Τὴν σιγὴν λύσε, ὦ! λύσε πλέον.
Ἢ ἂν δὲν θέλῃς, καὶ μάτην χύνω
Φωνάς καὶ δάκρυα, τί ἐκεῖνο,
Τί τὸ μειδιῶμα μ' ἐκτοξεύεις
Δι' αὐτὸ μὲ τήκεις καὶ μὲ φρονεύεις;
Θεοὶ Ὀλύμπου, Θεοὶ θαλάσσης,
Θεοὶ τῆς φύσεως συναπάτης,
Ἴδετε κάλλος ποτὲ τοιοῦτο,
Κ' εὐπρεπες τόσον, κ' ἄτεγκτον οὕτω;
Εἰς ἄλσος θέλω ῥόδων ἐν μέσῳ
Ἀπαλῶν φέρων νὰ σὲ ἐκθέσω,
Πρὸς τὴν γλίου ἀγνὴν ἀκτίνα,
Ἴσως ἡ αὔρα ἥτις ἐκεῖνα
Ἦτις ἐμπνέει καὶ τ' ἀναπτύσσει,
Ἴσως αὐτὴ σὲ ζωογονήσῃ!
Ὡ τέκνον, γέννημα τῆς πυρίνης
Ψυχῆς μου, σχῆμα, εἰκὼν ἐκαίνης
Τῆς παιδιόθεν μ' ἐπιφοιτώσης,
Τῆς πανταχόθεν μοι προσγελώσης
Μορφῆς ἀύλου, ἀλήπτου, ἕως
Ἢ βακχευθεῖσα σμίλη ἐνθέως
Εἰς λίθον ἐγλυψε τ' ὄνειρόν μου,
Καὶ σὲ παρήγαγ' ἐνώπιόν μου!
Ἰδοὺ τῆς Ἥθης ὠραιότερα
Ποῦ, τὰ μέλη σου ὡς ἡμέρα
Ῥοδόχρους, φέγγος λευκὸν ἀκτίνων,
Ἢ ἀπαλή σου κόμη ὡς κρίνων
Δέσμη γλυκεῖαν στάζουσα δρόσον,
Εἰς τὸ ὑγρὸν σου ὄμμα δὲ κνώσσω
Ἐρως σαλεύει βέλη λαθραία.
Πῶς! τόσον εἶσαι, τόσον ὠραία,
Καὶ τ' ἀγνοεῖς! Πνεῦμα, πνεῦμα, τάλας,
Πῶς νὰ σὲ διώσω; εἰς τὰς ἀγκάλας
Ἐλθε καὶ πάλιν αὐτὰς, ψυχὴ μου,
Ἀγαπητὴ μου! ἀγαπητὴ μου! ὦ—
Κ' ἐνῶ παράφορος τὴν ἐλάλει,
Κ' ἐνῶ τ' ἀναίσθητα θλιδῶν κάλλη
Τὸν λίθον ἐθαλπε πρὸς τὸ στῆθος,
Παλμὸν ἀντέδωκ' αἴφνης ὁ λίθος.
Δὲν εἶναι ὄναρ; δὲν εἶν' ἀπάτη;
Ὅχι! φωνὴ μαγευτικωτάτη
Ὡς ἀπὸ ὕπνου ἢ ἐκ βυθίων
Ἰδάτων ἔκραξε α *Πυγμαλίων!* ὦ
Ἢ ἀλαβασταίνος δὲ ἠπλώθη
Χεῖρ κ' εἰς ἀγκάλισμα ἐκολπώθη,
Καὶ λυγισθεῖσα ἡ δερν, φίλου
Ἐκλιν' ἐπάνω πρῶτα τραχήλου.
Δις, τρίς εὐδαίμων ὁ Πυγμαλίων
Τὸ ὄνειρόν του ὅτι τὸ θεῖον
Μόνος ἀπῆλαυσε πάντων ὅσοι
Ἐρωτας ὄχι θεοῦτος ἐρώσει!

I ΚΑΡΑΤΣΟΥΤΣΑΣ.